

การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีดีเตอร์ส เฮียเตอร์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAI LITERATURE INSTRUCTION USING READERS THEATER STRATEGY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION ABILITIES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Miss Chutatip Saekee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา
โดย	น.ส.จุฑาทิพย์ แซ่กี้
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สันติวัฒน์ จันทร์ไต่)

จุฬาทิพย์ แซ่กี้ : การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์เพื่อเสริมสร้าง
 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา. (THAI LITERATURE
 INSTRUCTION USING READERS THEATER STRATEGY TO ENHANCE READING
 COMPREHENSION ABILITIES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ.
 ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ
 นักเรียนมัธยมศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งใน
 ภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ
 นักเรียนมัธยมศึกษาระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง
 ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบสะท้อนผลการ
 อ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลข
 คณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถใน
 การอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .01 เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า ทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การ
 วิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด มีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่า
 ก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการ
 เปลี่ยนแปลงความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์
 จำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระยะหลังดีขึ้นกว่าระยะแรกทุก
 องค์ประกอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
 ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6380029527 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORD: Readers theater strategy, Reading comprehension

Chutatip Saekee : THAI LITERATURE INSTRUCTION USING READERS THEATER STRATEGY TO ENHANCEREADING COMPREHENSION ABILITIES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS. Advisor: Asst. Prof. WIPAWAN WONGSUWAN KONGPAO

The purposes of this research were to 1) compare reading comprehension abilities of the students who were instruct using Readers theater strategy before and after the experiment including the result in overall and separated components, and 2) study the improvement in reading comprehension abilities of the students who were instruct using Readers theater strategy. The sampling group was 43 students who studied in grade 7 at the extra-large secondary school in the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. Moreover, the research instruments were the achievement test for evaluating reading comprehension abilities, the reading reflection form, and the lesson plans of Thai literature instruction using Readers theater strategy. The data were analyzed using arithmetic mean, standard deviation, and *t*-test. The research findings were as follows: 1) There was significant different result between pre-test and post-test of the students who were instruct using Readers theater strategy at the .01 level of significant, which the mean of post-test scores was higher than pre-test scores. Furthermore, it was found that there were 7 components: translation, summarization, analysis, interpretation, valuation, connection and transfer of the post-test scores was higher than the pre-test scores at the .01 level of significant 2) From the quality analysis to study the progress in reading comprehension, it was found that the students who were instruct using Readers theater strategy had improvement in reading comprehension abilities for all 7 components.

Field of Study: Teaching Thai Language

Student's Signature

Academic Year: 2021

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้นล้วนเกิดจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คณบดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่าคอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย กำกับติดตามในการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนให้กำลังใจผู้วิจัยจนสามารถดำเนินการวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ได้ประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์ ประธานสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ที่เป็นส่วนหนึ่งในการจุดประกายหัวข้อวิทยานิพนธ์และสร้างความมั่นใจให้กับผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งนี้ยังให้เกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สันติวัฒน์ จันทร์โต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้เกียรติเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อตรวจพิจารณา ให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พงษ์กรณ์ วีรพิพรรธน์ ดร.ดวงใจ บุญยะภาส และนายปิยนัฐ ธนะบุตร ที่ให้เกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยให้มีความดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และคณาจารย์สาขาต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องอนุอบรมสั่งสอน ให้องค์ความรู้ สร้างความเข้าใจ ให้คำแนะนำทั้งการเรียนและการดำเนินชีวิต ตลอดจนเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยได้ข้ามผ่านอุปสรรคนานัปการ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อันได้แก่ ครูกาญจนา ครูธิดารัตน์ ครูปิยะพร ครูพฤษภา ครูภาณุมาศ ครูชิงชัย ครูพัฒนพงศ์ และครูรัชชานานา ที่คอยให้กำลังใจ เป็นแรงสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ รวมถึงขอขอบคุณน้อง ๆ สาขาวิชาการสอนภาษาไทยที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2563 ทุกคนที่เป็นแรงสนับสนุนให้กันเสมอมาตลอดระยะเวลาเรียนและการทำวิทยานิพนธ์

และที่สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณ คุณพ่อฮงเงียบ แซ่กั และคุณแม่เกศรินทร์ แพนตั้งต่อ ที่เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิต และการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตจนประสบความสำเร็จ ขอขอบคุณสำหรับความห่วงใยในสุขภาพทั้งกายและใจ การให้โอกาสทางการศึกษา และอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

จุฑาทิพย์ แซ่กั

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
คำถามการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. วรรณกรรมไทย.....	15
1.1 ความหมายของวรรณคดีและวรรณกรรม.....	15
1.2 ความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง.....	16
1.3 ประเภทของวรรณกรรมร้อยกรอง.....	16
1.3.1 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามลักษณะของเนื้อหา.....	16
1.3.2 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามเนื้อหาและรูปแบบการเขียน.....	18
1.3.3 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามลักษณะคำประพันธ์.....	18

1.3.4	วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามช่วงเวลาที่ตั้ง	19
2.	กลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	26
2.1	ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร	26
2.2	ขั้นตอนการสอนโดยใช้การแสดงละคร	27
2.3	รูปแบบการแสดงละคร	28
2.4	ความหมายและความสำคัญของกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	29
2.5	องค์ประกอบของกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	31
2.6	ขั้นตอนของกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	32
2.7	รูปแบบของกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	33
2.8	แนวทางการประยุกต์ใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	36
2.9	การสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง	37
2.9.1	ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ	37
2.9.2	แนวทางการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง	39
2.10	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	45
2.11	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เอ็ยเตอร์	50
3.	การอ่านเพื่อความเข้าใจ	51
3.1	ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	51
3.2	ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	53
3.3	องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	56
3.4	ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง	59
3.5	การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	66
3.6	การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	69
3.6.1	เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	69
3.6.2	วิธีการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	71

3.6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	73
3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ	81
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	85
2. การออกแบบการวิจัย	86
3. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง.....	88
3.1 ประชากรในการวิจัย	88
3.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	88
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	89
4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	97
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104
6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย	107
6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ	107
6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ	108
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	109
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและ จำแนกตามองค์ประกอบ	109
ตอนที่ 2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับ การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์.....	111
2.1 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวม.....	111
2.2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจำแนกตามองค์ประกอบ.....	112
2.2.1 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ	115

2.2.2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความ	117
2.2.3 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์	119
2.2.4 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการตีความ	121
2.2.5 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า	122
2.2.6 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง	124
2.2.7 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการถ่ายทอด	126
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย	129
อภิปรายผล	132
ข้อเสนอแนะ	142
ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้	142
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	143
บรรณานุกรม	144
ภาคผนวก	147
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	148
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	150
ภาคผนวก ค ตัวอย่างผลงานนักเรียน	186
ประวัติผู้เขียน	202

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	สรุปข้อมูลประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองตามหลักสูตรแกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6	22
ตาราง 2	การสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองจากขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจและแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง	43
ตาราง 3	บทบาทครูและผู้เรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์	49
ตาราง 4	การสังเคราะห์องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	58
ตาราง 5	ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพฤติกรรมย่อยในการอ่านตามประเภทเนื้อหาวรรณกรรม	65
ตาราง 6	แนวทางการสร้างแบบทดสอบการอ่านของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544)	76
ตาราง 7	การเปรียบเทียบระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับในการประเมินการเรียนรู้	77
ตาราง 8	แนวทางการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	77
ตาราง 9	ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจ มัธยมศึกษาปีที่ 6 (พรรณทิพย์ ต้นเถา, 2539) บทร้อยกรองเรื่อง พระ	78
ตาราง 10	ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจ ประถมศึกษาปีที่ 6 (สิวลี ลีศิริวัฒนกุล, 2545) นิทานบทร้อยกรองเรื่อง ชวานากับสุนัข	79
ตาราง 11	ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจแบบเขียนตอบ มัธยมศึกษาปีที่ 2 (จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล, 2555) บทร้อยกรองเรื่อง น้ำตาแผ่นดิน	80
ตาราง 12	การกำหนดอัตราส่วนแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	91
ตาราง 13	โครงสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแสดงประเภทเนื้อหาของวรรณกรรม และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	92

ตาราง 14 บทร้อยกรองที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง
ฉบับก่อนเรียน 93

ตาราง 15 บทร้อยกรองที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง
ฉบับหลังเรียน 93

ตาราง 16 แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อพัฒนา
ความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ..... 98

ตาราง 17 สรุปแนวทางการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 106

ตาราง 18 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อน
และหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและ
จำแนกตามองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ..... 110

ตาราง 19 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3 ระยะ จำแนกตาม
องค์ประกอบ 112

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์	46
ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	84
ภาพ 3 แบบแผนวิจัยการทดลองขั้นต้น	87
ภาพ 4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ กับการพัฒนา ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละองค์ประกอบ	103

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันเพราะเราต้องแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง การอ่านช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการความรู้ ความคิด มีมุมมองที่กว้างไกลเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้อ่านสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเฉลียวฉลาด สามารถประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้ ซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของการอ่านได้เป็น 2 ประการ คือ ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อผู้อ่าน และความสำคัญของการอ่านที่มีต่อสังคม

ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อผู้อ่าน คือ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหา สรรพวิทยาการต่าง ๆ ให้กับตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุดเพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี การอ่านจึงมีความสำคัญยิ่งโดยเฉพาะกับผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน นอกจากนี้การอ่านยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์เพราะการอ่านหนังสือช่วยให้ผู้อ่านรู้จักวิธี บำรุงรักษาสุขภาพของตนรู้จักวิธีการใหม่ ๆ สำหรับใช้พัฒนาอาชีพช่วยผ่อนคลายความเครียดและมีความเพลิดเพลินเกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้เรียนรู้ชีวิตผ่านการอ่านเพื่อสังเคราะห์เป็นแง่คิด ในการดำเนินชีวิต เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านย่อมรู้มากสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รวมทั้งยังเป็น เครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไป พัฒนางานของตนได้ เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้ผลระยะยาว (ชมัยภร แสงกระจ่าง, 2560; ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2546; สุจริต เพ็ชรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย์, 2538; เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2550; อัมพร สุขเกษม, 2542)

ความสำคัญของการอ่านต่อสังคม การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะ การอ่านทำให้ประชาชนรับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทำความเข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ทั้งสิ้น การอ่านยังเป็นเครื่องมือสืบทอดทางมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม และเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา ถ้าไม่ได้รับการพัฒนาให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสังคม (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2546; ฟาฏีนา วงศ์เลขา, 2552; อัมพร สุขเกษม, 2542)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อผู้คนและสังคมโดยเฉพาะวัยเรียนมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองและสังคมต่อไปในอนาคตจึงเป็นทักษะสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการอ่านที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องฝึกฝนคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ จึงเป็นการอ่านอย่างแท้จริง (สมุทฺธ เช่นชาวนิช, 2542) การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะสำคัญของผู้อ่านในการทำความเข้าใจเนื้อหา แนวคิดสำคัญ และจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ทักษะนี้มีประโยชน์อย่างมากในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นการอ่านงานเขียนประเภทบรรยายหรือร้อยแก้วหรือร้อยกรอง การอ่านได้อย่างเข้าใจความหมายและใจความสำคัญเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตทั้งในแง่การแสวงหาความรู้เพื่อศึกษาเล่าเรียนและให้ความบันเทิงใจ ถ้าผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสำคัญของเรื่อง การอ่านก็จะเพิ่มรรถรสมากยิ่งขึ้น (Wallace, 2005; สนิท ตั้งทวี, 2546; อิงอร สุพันธ์วุฒิ, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ให้ความสำคัญต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ดังที่ระบุไว้ในคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ผู้เรียนต้องสามารถอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

การกำหนดคุณภาพผู้เรียนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญต่อการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ ยิ่งอ่านมากยิ่งขึ้นก็เพิ่มพูนความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ และความคิด ประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจอันดีของมนุษย์และดังที่มีผู้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้หลากหลายเพื่อชี้ให้เห็นว่าการอ่านเป็นหัวใจของการเรียนการสอนและจำเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตที่มีคุณภาพในสังคม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยไว้ 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยทั่วไปการจัดการเรียนรู้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ที่กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลางให้นักเรียนต้องอ่านวรรณกรรมทั้งรูปแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับสาระที่ 1 การอ่าน เพราะการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อเรียนรู้ศิลปะการใช้ภาษา สภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง ตลอดจนการวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากวรรณกรรมเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมด้วย

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญของผู้อ่านในการทำความเข้าใจเนื้อหา แนวคิดสำคัญ และจุดมุ่งหมายของผู้เขียน มีประโยชน์อย่างมากในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นการอ่านวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ประกอบกับปัจจุบันพัฒนาการของวรรณกรรมไทยประเภทร้อยกรองทำให้มีวรรณกรรมร้อยกรองหลากหลายรูปแบบและเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น จึงนับได้ว่าเป็นการดีที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาผ่านการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยประเภทร้อยกรองซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตจริงและสามารถพัฒนาสู่การอ่านวรรณกรรมที่มีความซับซ้อนและยากยิ่งขึ้น

การอ่านวรรณกรรมร้อยกรองเป็นการอ่านบทอ่านประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญโดยเฉพาะในวัยเด็ก เพราะเด็กจะรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้อ่านคำคล้องจองที่มีสัมผัส เช่น บทอาขยาน เพลง เป็นต้น ความรู้สึกเหล่านี้นำไปสู่ความอบอุ่น สร้างความเชื่อมั่น และความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับเด็ก

หากเด็กไม่ได้อ่าน ร้อง เล่น หรือ สัมผัสกับบทร้อยกรอง สามารถเปรียบเทียบได้กับการไม่ได้สัมผัสกับเสียงดนตรี ฉะนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้เด็กได้มีโอกาสอ่านบทร้อยกรอง เพราะบทร้อยกรองมีคุณค่า โดยเฉพาะในด้านความละเอียดอ่อนของจิตใจ บทร้อยกรองจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เด็กมีจิตใจอ่อนโยนและเป็นคนดีของสังคมต่อไป (อัญญาณี คล้ายสุบรรณ, 2542)

นอกจากบทร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้อ่านในด้านจิตใจแล้ว บทร้อยกรองที่ไพเราะจะช่วยกล่อมเกลาจิตใจของผู้อ่านให้มองโลกในแง่ดี มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้โดยง่าย ทำให้เกิดความเข้าใจ เห็นใจ และปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่น ด้านสติปัญญาในบทร้อยกรองนั้นมักใช้ศิลปะการประพันธ์ เช่น โวหารเปรียบเทียบ สัญลักษณ์ ที่ผู้อ่านจะต้องค้นหาความหมายเอง จึงเป็นเรื่องท้าทายสติปัญญาของผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง ด้านสังคมบทร้อยกรองมีผลต่อสังคมและประเทศชาติ ในการเป็นแหล่งวัฒนธรรม และมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม บทร้อยกรองเป็นเครื่องมือสั่งสอนจริยธรรมแก่คนมาทุกยุคทุกสมัย ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเมื่ออ่านบทร้อยกรองแล้วเกิดอารมณ์สะเทือนใจ เกิดความคิดวิจารณ์ญาณก็จะแสดงออกในทางปฏิบัติ ทั้งยังมีคุณค่าต่อสังคมในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคม ร้อยกรองเป็นแหล่งวัฒนธรรมทางภาษา และทางจิตใจของคนในชาติ นับตั้งแต่เพลงพื้นบ้าน เป็นที่รวมของชนบประเพณี ภาษา และความรู้สึกของคนในท้องถิ่น วรรณคดีไทยส่วนมากเป็นร้อยกรอง คือ แหล่งวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ ร้อยกรองมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม วรรณคดีอาจมีอิทธิพลต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การขึ้นนำสังคม การสร้างสำนึกร่วมในความเป็นชาติ การบันทึกหรือสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม (นภลัย สุวรรณธาดา, 2547 อ้างถึงใน จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ, 2556)

บทร้อยกรองที่ดีช่วยให้จิตใจอ่อนโยนละเอียดละไมไม่มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ทั้งยังช่วยให้มีความคิดกว้างไกลเพราะบทร้อยกรองที่ดีจะมีความคิดที่ดีแทรกอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินและช่วยส่งเสริมจินตนาการ เพราะบทร้อยกรองนั้นเต็มไปด้วยประสบการณ์ของผู้แต่ง เด็ก ๆ ที่อ่านบทร้อยกรองจะได้ประสบการณ์จากบทร้อยกรองหลายรูปแบบ ทั้งความบันเทิง ความแปลกใหม่ บางครั้งร้อยกรองยังช่วยกระตุ้นความคิดของเด็ก ๆ อีกด้วย (Rogers, 1985; อัมพร สุขเกษม, 2524)

ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมร้อยกรองสามารถสะท้อนผ่านพฤติกรรมของผู้อ่านได้คือ เมื่ออ่านวรรณกรรมร้อยกรองแล้วผู้อ่านสามารถแปลความหมายของ

ถ้อยคำที่ปรากฏในบทร้อยกรอง หรือแสดงความเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในบทร้อยกรองได้ ระบุใจความสำคัญและส่วนขยายของบทร้อยกรองได้เข้าใจความหมายของบทร้อยกรองในระดับลึกกว่าถ้อยคำที่ปรากฏ สามารถสรุปแก่นสำคัญของเรื่อง และการสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรอง นำมาวิเคราะห์และประเมินคุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง เชื่อมโยงความหมายของบทร้อยกรองกับประสบการณ์เดิมของตนเอง และสามารถอธิบายความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทร้อยกรองที่อ่านได้

แม้ว่าวรรณกรรมร้อยกรองจะมีคุณค่าต่อทั้งตัวผู้อ่านเองในด้านสติปัญญา ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และคุณค่าต่อการพัฒนาสังคมประเทศชาติ แต่การทำความเข้าใจบทร้อยกรองนั้นยังมีปัญหาอยู่มากทำให้การอ่านบทร้อยกรองไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร ปัญหาในการทำความเข้าใจวรรณกรรมประเภทร้อยกรองมีสาเหตุมาจากร้อยกรองเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ศิลปะในการแต่ง เพราะการสร้างกวีนิพนธ์หรืองานเขียนที่มีศิลปะต่างจากบทความหรือรายงานทางวิชาการ ผู้ประพันธ์จะไม่ระบุโดยตรงว่าคิดอย่างไรรู้สึกอย่างไร จึงเป็นการยากมากที่จะอ่านร้อยกรองให้เข้าใจ ทั้งนี้เพราะบทร้อยกรองต้องใช้ถ้อยคำที่กระชับรัดกุม ผู้แต่งเพียงแต่กล่าวเป็นนัย จะไม่อธิบายชัดเจนว่ามีความหมายอย่างไร ผู้อ่านจึงต้องใช้จินตนาการส่วนตัวเพื่อช่วยตีความ (ดวงมน จิตรจำนง, 2536)

ประการต่อมา ปัญหาในการศึกษาบทร้อยกรองมาจากการใช้ภาษาในบทร้อยกรองเป็นถ้อยคำที่มีความหมายหลายนัย มีเสียงไพเราะ มีความหมายในทางอารมณ์ ความสะเทือนใจ ผู้แต่งมักนิยมใช้ภาษาเก่า ๆ นอกจากนี้ยังไม่สามารถสังเกตรูปประโยคได้ชัดเจนเหมือนร้อยแก้ว เพราะภาษาร้อยกรองมักจะละคำเชื่อม เช่น คำบุพบท คำสันธาน ภาษาร้อยกรองจึงมีลีลาเฉพาะ เรียกว่า “ลีลาแห่งกาศยกลอน” ประโยคที่ใช้จัดเป็นประโยคแสดงความคิด ทั้งนี้เพราะผู้แต่งต้องใช้ถ้อยคำจำกัดตามจำนวนลักษณะคำประพันธ์ที่เป็นกรอบบังคับ ดังนั้นจึงเรียบเรียงถ้อยคำโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าจะผิดหลักไวยากรณ์หรือไม่ แต่ต้องให้สื่อความที่ต้องการแสดงออกมานั้นเด่นชัดเป็นสำคัญ (เศรษฐ พลอินทร์, 2524)

ปัญหาการอ่านบทร้อยกรองดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการสำรวจปัญหาการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองของนักเรียนและแนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย และวรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบัน ที่ผู้วิจัยสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยและการอ่าน จากครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสำรวจออนไลน์ สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่พบเป็นประจำโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้เรียน 1) ไม่สามารถตีความความหมายแฝงในบทร้อยกรอง 2) ไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์และวรรคหรือตอนที่อ่าน 3) ไม่สามารถประเมินคุณค่าของบทร้อยกรอง และ 4) ไม่สามารถเล่าเรื่องหรืออธิบายความหมายของบทร้อยกรอง 5) ไม่สามารถวิเคราะห์เหตุและผลในบทร้อยกรอง 6) ไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละคร 7) ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของบทประพันธ์ และ 8) ไม่สามารถบอกข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทร้อยกรอง

นอกจากนี้ ผลการสำรวจแนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านบทร้อยกรองทั้งวรรณคดีและร้อยกรองปัจจุบันยังพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายให้นักเรียนฟังมากที่สุด และรองลงมาคือมอบหมายให้นักเรียนอ่านเองเป็นรายบุคคลแล้วให้มาพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน ส่วนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการอ่านด้วยกันเป็นกลุ่มและการแสดงละครจากบทร้อยกรองที่อ่านพบเป็นส่วนน้อย นอกจากนี้ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านบทร้อยกรองที่น่าจะสร้างความเข้าใจต่อบทร้อยกรองที่อ่านให้นักเรียนได้มากที่สุดว่าควรเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือเทียบเคียงเหตุการณ์ที่นักเรียนมีประสบการณ์ร่วม รวมถึงการนำบทบาทสมมติและเกมเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการอ่านแล้วร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มให้นักเรียนได้พูดคุยโต้ตอบกัน

ผลการสำรวจปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณกรรมร้อยกรองข้างต้น เมื่อวิเคราะห์ผลการสำรวจแล้วสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นข้างต้นสามารถสรุปเป็น 3 ประการ ประการแรก คือ ผู้เรียนขาดความสนใจในด้านการอ่าน ไม่ตระหนักในความสำคัญของการอ่านบทร้อยกรอง ประการที่สอง ครูใช้วิธีการหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไทยยังไม่น่าสนใจ ไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีและบทร้อยกรอง ประการสุดท้าย คือ การเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจบทบาทและวิเคราะห์ตัวละครเอกในเรื่องได้อย่างลึกซึ้ง จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

สภาพปัญหาข้างต้นสอดคล้องกับนักวิชาการด้านการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมที่ระบุสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมไว้ว่า ครูมักทำให้นักเรียนรู้สึกกังวล เครียด และคิดว่าการอ่านวรรณคดีเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน ต้องท่องจำคำศัพท์ยากเพื่อให้ทำข้อสอบ

ได้ทั้งที่คำศัพท์นั้นไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เน้นความรู้ความจำมากกว่าการนำไปใช้ในชีวิตจริง ครูมักใช้ประสบการณ์ของตนเองตัดสินเนื้อหาซึ่งข้อสรุปของเรื่องที่ครูตีความนั้นทำให้นักเรียนเข้าใจว่า การตีความวรรณคดีของครูถูกต้อง อีกทั้งยังไม่สอนให้นักเรียนเข้าใจรสของวรรณคดี ส่งผลให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้และขาดความสุนทรีย์ในการศึกษาวรรณคดีไทย (นิจสุตา อภินันทาภรณ์, 2555; สร้อยสน สกลรักษ์, 2541)

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง ไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองโดยตรง แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจและผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยซึ่งวรรณคดีไทยส่วนมากเป็นงานเขียนประเภทร้อยกรอง และเป็นงานวิจัยที่มีกลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สามารถสรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยได้ว่า ทฤษฎี แนวคิด หรือรูปแบบการสอนร่วมกับกลวิธี เทคนิคมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (ปารีชาติ ตามวงศ์, 2550) รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (เพชร วิจิตรนาวิณ, 2551) กลวิธีมัลติพาร์ท (จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล, 2555) โมเดลกราฟฟิติ (ประภาสสินี ปิงใจ, 2555) กลวิธีเอสคิวพีทิวาร์เอส (ชนัญพร ณรงค์ทิพย์, 2556) เทคนิค Think Aloud (Kucan & Beck, 1997) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อรูปแบบของบทอ่าน (Israel, 2002) และบทบาทของกวีนิพนธ์ที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Dubi et al., 2002)

การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยจากตำราและเอกสารทางวิชาการ มีนักวิชาการด้านการเรียนการสอนวรรณกรรมไทย เสนอแนวทางการเรียนการสอนวรรณกรรมไทยไว้ว่า ครูควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนโดยหากกลวิธีใหม่ ๆ ที่ทำให้การสอนไม่น่าเบื่อ ควรยกตัวอย่างเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่เกี่ยวกับเนื้อหาวรรณกรรมมาให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายไม่ควรบังคับให้นักเรียนท่องจำบทประพันธ์ต่าง ๆ แต่ควรชี้ให้เห็นลีลาและความไพเราะของบทประพันธ์ เพื่อให้นักเรียนเลือกท่องบทที่นักเรียนประทับใจแทน ควรจัดกิจกรรมวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณกรรมซึ่งจะต้องอาศัยการตีความ และควรตั้งคำถามในชั้นเรียนอยู่เสมอ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของวรรณกรรม เมื่อผู้อ่านได้ใช้จินตนาการของตนเข้าไปผสมผสานกับเนื้อเรื่องของวรรณกรรมแล้วจึงจะเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมได้ (เจตนา นาควัชระ, 2555; ดวงมน จิตรจำนง, 2553; สอางค์ ดำเนินสวัสดิ์, 2536)

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า วิธีการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวิธีหนึ่ง คือ การสอนอ่านด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ (Readers Theater Strategy) ซึ่งเป็นกลวิธีที่ใช้ในการสอนอ่านด้วยการละคร เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นกลวิธีที่ช่วยกระตุ้นความสนใจได้อย่างสูงโดยจะเชื่อมโยงการอ่านออกเสียง วรรณกรรม และการละคร ไว้ด้วยกันให้เป็นการอ่านบทละคร ซึ่งแตกต่างจากการละครแบบทั่วไป กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง การจัดเวที ฉาก หรือการท่องจำบท แต่ใช้เพียงเรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมที่จะให้ผู้อ่านใช้สำหรับการอ่านออกเสียง การใช้เสียงอ่านบทละคร การแสดงสีหน้าและท่าทางของผู้อ่านที่แสดงอารมณ์ความเชื่อ ทศนคติ และการเคลื่อนไหวของตัวละครออกมา การใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ช่วยทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงให้คล่องขึ้นและเพิ่มการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านให้ดีขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้ดีความบทสนทนาและความหมายในการสื่อสาร กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สามารถให้ทั้งความบันเทิงและช่วยให้การเรียนการสอนเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมได้ลึกซึ้งมากขึ้น (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์, 2552)

จุดมุ่งหมายของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ คือ เพื่อให้ตระหนักว่าการอ่านออกเสียงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้สื่อสารด้านวรรณกรรม พร้อม ๆ กับการตีความและทำความเข้าใจตัวละคร เพื่อช่วยให้มีประสบการณ์ในการเลือกหนังสือหรือเรื่องสำหรับการอ่านหรือช่วยให้รู้จักการดัดแปลงเพื่อนำมาใช้ในการแสดง เพื่อฝึกฝนการใช้เสียงเพื่อตีความหมายของบทพูด และให้ความรู้ความหมายของการสื่อสารแบบนั้น ๆ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานของการอ่านและการฟัง ตลอดจนเพื่อเพิ่มความซาบซึ้งในอารมณ์ของวรรณกรรม

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน พบว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ (Keehn et al., 2008; Lekwilai, 2014; Young et al., 2019) ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ จะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาได้

คำถามการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาได้หรือไม่
2. นักเรียนมัศึกษามีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัศึกษาระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยนี้ผู้วิจัยศึกษาทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ และการจัดการเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ พบว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ เป็นกลวิธีสอนอ่านผ่านกระบวนการละครที่บูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน ที่นักวิชาการกล่าวตรงกันว่านอกจากจะพัฒนาการอ่านออกเสียงของผู้เรียนได้แล้ว ยังสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้อีกด้วย เพราะกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างรอบด้านทั้งเนื้อหา แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านงานเขียน (Buzzeo, 2007; Cornwell, n.d.; Shepard, 2004)

ลำดับต่อมาผู้วิจัยศึกษางานวิจัยของ Keehn et al. (2008) ที่ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 8 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และพัฒนาทักษะเกี่ยวกับคำศัพท์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถพัฒนาแรงจูงใจและความมั่นใจในการอ่านของนักเรียนได้อีกด้วย ประกอบกับงานวิจัยของ Young et al. (2019) ที่ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส

เจียเตอร์ ที่มีต่อความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านทั้งในด้านการอ่านคล่อง ความเข้าใจในการอ่าน การศึกษาในครั้งนี้อย่างทำให้รู้ว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ สามารถเพิ่มความสนใจการอ่าน วรรณกรรม พัฒนาทักษะการตีความ และการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มีผลการประเมินการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยของ Lekwilai (2014) ที่ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำ และสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์

2. นักเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเปลี่ยนแปลงไปครั้งหลังดีขึ้นกว่าครั้งก่อนหน้า

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีดีเตอร์ส
เจียเตอร์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาวรรณคดีประเภทร้อยกรองจากรายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย 2 ท21102 จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง (2) โคลงโลกนิติ และ (3)
เนื้อหาวรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบัน จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ บทร้อยกรองจากหนังสือรวมบทร้อยกรอง
เรื่อง มุมมอง ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐาน
วิชาภาษาไทย 2 จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 4 คาบ ใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 2
คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กลวิธีดีเตอร์ส เจียเตอร์ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยนำกระบวนการละครเข้า
มาใช้ในการอ่าน เป็นรูปแบบของการแสดงละครแบบหนึ่งให้ผู้แสดงอ่านหนังสือหรือบทด้วยการอ่าน
ออกเสียง ไม่จำเป็นต้องมีฉากหรือเครื่องแต่งกาย ไม่ต้องใช้การแสดงเต็มรูปแบบ และไม่ต้องท่องจำ
บท ผู้อ่านเพียงแต่ใช้ความรู้สึก น้ำเสียงและอารมณ์ และนำเสนอตัวละครด้วยการใช้เสียง การแสดงสี
หน้าและท่าทางง่าย ๆ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการละครดีเตอร์ส เจียเตอร์ แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ก่อนการแสดง ผู้เรียนจะเลือกบทละคร หรือเขียนบทละครจากวรรณกรรมที่
สนใจ และ อ่านเนื้อเรื่องในใจ อภิปรายคำศัพท์ยาก จินตนาการถึงตัวละคร กำหนดบทบาทการแสดง
ฝึกอ่านบทละครด้วยการอ่านออกเสียง และฝึกซ้อมการแสดง

2) ระหว่างการแสดง ผู้เรียนที่เป็นนักแสดงอ่านบทละครจากบทอ่านโดยสามารถถือ
บทในขณะที่อ่านได้ ใช้น้ำเสียง สายตา ท่าทางเพื่อสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกของบทละครที่อ่าน ขณะ
เดียวกับที่ผู้เรียนที่เป็นผู้ชม ฟังและดูการแสดงอย่างตั้งใจ ร่วมจินตนาการไปกับการแสดงและตีความ
จากบทละคร

3) หลังการแสดง ผู้เรียนอภิปรายและเขียนแสดงความคิดเห็นหรือประสบการณ์
ที่ได้รับ เพื่อสะท้อนผลจากการอ่านบทละคร และผู้สอนประเมินผลผู้เรียนในด้านความเข้าใจ
ในการอ่าน

การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ หมายถึง การดำเนินการตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สังเคราะห์จากการผลึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองร่วมกับขั้นตอนของกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ โดยผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านและกระบวนการละครในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมร้อยกรอง เริ่มจากการสำรวจและอ่านวรรณกรรมแล้วนำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันอภิปรายเพื่อเขียนบทละครจากวรรณกรรม ฝึกซ้อมการอ่านออกเสียงบทละคร โดยใช้ความรู้สึก น้ำเสียง และอารมณ์ แสดงละคร โดยใช้เสียง สีหน้า และท่าทางง่าย ๆ และอภิปรายสะท้อนผลการอ่านหลังการแสดง ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) สร้างความสนใจ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้รู้จักและสำรวจวรรณกรรมสำหรับนำไปเขียนบทละครเพื่อใช้ในการแสดง ขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจวรรณกรรมและได้เตรียมความพร้อม
- 2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องอ่านวรรณกรรมทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่มเพื่อความเข้าใจวรรณกรรม ระดมความคิดเพื่อเขียนบทละคร กำหนดบทบาท ตลอดจนฝึกซ้อมการแสดงอ่านบทละคร
- 3) แสดงละคร เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงละครโดยการอ่านบทละครในชั้นเรียนเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจที่มีต่อบทร้อยกรองที่นำมาเขียนเป็นบทละคร
- 4) สะท้อนผลการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่มีต่อวรรณกรรม และถ่ายทอดความเข้าใจโดยการเขียน

วรรณกรรมไทย หมายถึง วรรณคดีและวรรณกรรมของไทยประเภทร้อยกรอง ที่มีการร้อยเรียงถ้อยคำให้เป็นไปตามแบบแผนลักษณะคำประพันธ์ที่กำหนดโดยจำนวนคำ วรรค คำสัมผัส เสียงพยัญชนะ สระ และ วรรณยุกต์ และคำที่ออกเสียงหนักเบา เนื้อหาของบทร้อยกรองสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ 1) บันเทิงคดี มีเนื้อหาเป็นเรื่องราว มีองค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่อง และ 2) สารคดี มีเนื้อหานำเสนอแนวคิดสำคัญเพียงความคิดเดียว มีองค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหา แก่นเรื่อง และความงามทางภาษา

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านงานเขียนประเภทร้อยกรอง โดยผู้อ่านสามารถแปลความหมายของบทร้อยกรองที่อ่านได้ในระดับของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ตีความแนวคิดหลักของบทร้อยกรองที่อ่านได้ เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของ

ผู้ประพันธ์ผ่านเนื้อความของบทร้อยกรอง ตลอดจนเชื่อมโยงแนวความคิดที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง และคาดเดาเหตุการณ์ข้างหน้าได้ ซึ่งสามารถวัดความสามารถดังกล่าวด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การแปลความ คือ การแปลความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน หรือแสดงความเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่านได้

2) การจับใจความ คือ การระบุใจความสำคัญและส่วนขยาย และลำดับเหตุการณ์ หรือเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้

3) การวิเคราะห์ คือ การระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านตามองค์ประกอบของวรรณกรรม

4) การตีความ คือ การอธิบายความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านในระดับลึกกว่าถ้อยคำที่ปรากฏ การบอกรัตนประสงค์ของผู้แต่ง และสรุปแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

5) การประเมินค่า คือ การอธิบายความสมเหตุสมผลของบทร้อยกรองที่อ่านและการนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ประเมินคุณค่าทางด้านเนื้อหาและภาษา และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

6) การเชื่อมโยง คือ การเชื่อมโยงความหมายของบทร้อยกรองกับประสบการณ์เดิมของตนเอง ขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งกว่าเนื้อหาสาระที่ได้รับมา นำสาระความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรองไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

7) การถ่ายทอด คือ การอธิบายความเข้าใจและแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่านสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่อ่าน หรือแต่งเรื่องใหม่จากเรื่องที่อ่านได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยสามารถนำแนวทางในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไปใช้ในการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน

2. ครูและผู้สนใจสามารถนำแนวทางในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านงานเขียนประเภทอื่น ๆ ได้

3. นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไปปรับใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทอื่น ๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาทบทวนวรรณกรรม
ทั้งเอกสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ดังรายการต่อไปนี้

1. วรรณกรรมไทย

- 1.1 ความหมายของวรรณคดีและวรรณกรรม
- 1.2 ความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง
- 1.3 ประเภทของวรรณกรรมร้อยกรอง

2. กลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร
- 2.2 ขั้นตอนการสอนโดยใช้การแสดงละคร
- 2.3 รูปแบบการแสดงละคร
- 2.4 ความหมายและความสำคัญของกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.5 องค์ประกอบของกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.6 ขั้นตอนของกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.7 รูปแบบของกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.8 แนวทางการประยุกต์ใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.9 การสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง
- 2.10 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์
- 2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์

3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

- 3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.2 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.4 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.5 การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.6 การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. วรรณกรรมไทย

1.1 ความหมายของวรรณคดีและวรรณกรรม

อิงอร สุพันธุ์วิช (2554) เปรียบเทียบความหมายของคำว่า *วรรณคดี* และ *วรรณกรรม* สามารถสรุปได้ว่า *วรรณคดี* มีความหมายที่ใช้นั้นโดยทั่วไป 2 ประการ คือ ความหมายแรก ได้แก่ เรื่องที่แต่งเรียบเรียงออกมาเป็นหนังสือหรือหนังสือทั่วไปแต่มีความหมายเน้นไปทางหนังสือเก่า ถือเป็นมรดกสืบทอดกันมาแต่โบราณ อีกความหมายหนึ่งมีความคล้ายคลึงกับคำว่า *กวีนิพนธ์* คือ หนังสือที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรมีคุณค่าสูง มีวรรณศิลป์หรือเป็นแบบอย่างที่ดีควรยกย่องเชิดชูต่อไป

คำว่า *วรรณกรรม* เกิดหลังคำว่า *วรรณคดี* หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ได้ประกอบกันขึ้นโดยมีชั้นเชิงทางวรรณศิลป์ เรียบเรียงขึ้นด้วยความพยายามที่จะสื่อสารแนวความคิดต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบงานเขียนลักษณะงานเขียนเกือบทั้งหมดในปัจจุบันนับเป็นวรรณกรรมทั้งสิ้น ทั้งเรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรอง บทความ บทวิจารณ์ สารคดี แต่ตำราเรียนโดยตรงไม่ถือว่าเป็นวรรณกรรม

ส่วนคำว่า *วรรณกรรมปัจจุบัน* ใช้เรียกหนังสือหรือเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา เพราะพิจารณาเห็นว่าตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าวนั้นหนังสือไทยค่อนข้างจะมีแนวโน้มลักษณะเป็นรูปแบบสากล ไม่จำกัดแต่เฉพาะเอกลักษณ์แบบวรรณคดีไทยที่มีมาแต่เดิม แต่ยังมีนักวิชาการบางกลุ่มเรียกงานเขียนที่คนส่วนใหญ่ถือว่าเป็นวรรณคดีว่า *วรรณกรรม* จึงไม่ใช่เรื่องผิด บางคนใช้คำว่า *วรรณกรรม* ในความหมายที่ครอบคลุมหนังสือทุกประเภททั้งวรรณคดีเก่า และหนังสือที่แต่งขึ้นใหม่

เมื่อนำข้อมูลข้างต้นมาพิจารณาร่วมกันกับเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่กำหนดให้เรียนในหนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่ามีทั้งวรรณคดีที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสร และวรรณกรรมที่แต่งหลัง พ.ศ. 2500 ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า *วรรณกรรม* แทนวรรณคดีและวรรณกรรมที่จะกล่าวถึงต่อไปในงานวิจัย และเพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นวรรณกรรมร้อยกรอง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือและเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับวรรณกรรมร้อยกรองเป็นลำดับต่อไป

1.2 ความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง

ร้อยกรอง เป็นคำที่คณะกรรมการสำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรมตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2485 กำหนดขึ้นเพื่อใช้เรียกวรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับในการแต่งมีกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เฉพาะแบบ เช่น กำหนดจำนวนคำ กำหนดส่งรับสัมผัสตามตำแหน่ง กำหนดจำนวนวรรค กำหนดเสียงวรรณยุกต์ กำหนดคำที่มีเสียงหนักเบา เป็นต้น เพื่อให้เข้ากับคำว่า ร้อยแก้ว ซึ่งเดิมบทประพันธ์ประเภทนี้เรียกกันหลายอย่าง เช่น กลอน กาพย์ ฉันท (दनया वगर्चनश्च, 2542) และมีนักวิชาการให้คำจำกัดความของบทร้อยกรองไว้ดังนี้

บทร้อยกรอง หมายถึง โคลง ฉันท กาพย์ กลอน ซึ่งมีถ้อยคำที่นำมาประกอบกัน มีเสียงสูงต่ำ หนักเบา และสั้นยาว ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ รูปแบบที่กำหนดนี้มีจำนวนมาก ไม่จำเป็นต้องมีเฉพาะแต่ที่กำหนดไว้ในตำรา ซึ่งว่าด้วยการแต่ง โคลง ฉันท กาพย์ กลอน หรือ ลักษณะคำประพันธ์ (พระยาอนุমানราชชน, 2518 อ้างถึงใน ดนยา วงศ์ธนะชัย, 2542) บทร้อยกรองหมายความรวมถึงบทประพันธ์ที่มีการบังคับรูปแบบลักษณะคำประพันธ์ เช่น บังคับคณะ บังคับคำ และแบบแผนการส่งสัมผัสต่าง ๆ (ประทีป เหมือนนิล, 2519) บทร้อยกรองเป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งลักษณะคำประพันธ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) เรียกว่า คำประพันธ์ คือ ถ้อยคำที่ได้รับร้อยกรอง หรือเรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกัน ไพเราะ ตามกฎเกณฑ์ ที่ได้วางไว้ในลักษณะคำประพันธ์ (กำชัย ทองหล่อ, 2556)

สรุปความหมายของวรรณกรรมร้อยกรองได้ว่า งานเขียนหรือคำประพันธ์ที่ร้อยเรียงถ้อยคำให้เป็นไปตามแบบแผนลักษณะคำประพันธ์ที่กำหนดโดย คณะ คำสัมผัส เสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำที่ออกเสียงหนักเบา และคำสร้อย

1.3 ประเภทของวรรณกรรมร้อยกรอง

การจำแนกประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองมีแนวทางการจำแนกประเภทตามลักษณะเนื้อหาของวรรณกรรมร้อยกรอง จำแนกตามรูปแบบการเขียน จำแนกตามลักษณะคำประพันธ์ นอกจากนี้สามารถจำแนกตามช่วงเวลาที่ตั้งได้อีกด้วย มีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามลักษณะของเนื้อหา

การแบ่งประเภทงานเขียนตามลักษณะของเนื้อหา โดยทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ บันเทิงคดี และสารคดี (สมพร จารุณัฐ, 2540; สุทธิวรรณ อินทะกนก, 2559; อิงอร สุพันธุ์วณิช, 2554)

1) บันเทิงคดี คืองานเขียนที่มีเนื้อหาเน้นการถ่ายทอดสารที่ตอบสนองอารมณ์ของผู้อ่าน เพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านให้ความบันเทิง มักมีเนื้อหาสาระที่เกิดจากจินตนาการของผู้แต่งหรือเป็นเรื่องที่สมมติขึ้นจากเค้าโครงและเหตุการณ์ต่าง ๆ มีการกำหนดหน้าที่บทบาทตัวละคร สถานที่เกิดเหตุ รวมไปถึงพฤติกรรม และความสะเทือนใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเป็นจริงแต่คำนึงถึงความสมจริงและเหตุผล ผู้แต่งเจตนาให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้นแต่ก็อาจจะมีสาระความรู้ที่มีคุณค่าอยู่เบื้องหลังความเพลิดเพลิน องค์ประกอบของบันเทิงคดีที่สำคัญมี 6 ประการ คือ สาระสำคัญของเรื่อง (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) บทสนทนา (Dialogue) ฉาก (Setting) บรรยากาศ (Atmosphere) มีรายละเอียดดังนี้

1.1) แก่นเรื่อง (Theme) คือ ความคิดสำคัญของเรื่อง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน

1.2) โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ที่จัดเรียงลำดับและเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆ เหตุการณ์สืบเนื่องตามมา โครงเรื่องที่น่าสนใจจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อหรือเหตุผลมากกว่า 2 กระแสขึ้นไป ทำให้ผู้อ่านอยากรู้อาปมปัญหานั้นจะลงเอยในลักษณะใด

1.3) ตัวละคร (Character) คือ ตัวบุคคล สัตว์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีบทบาท มีชีวิต มีจิตวิญญาณ แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เหตุการณ์ดำเนินไปตามเรื่องราวที่วางไว้

1.4) บทสนทนา (Dialogue) คือ คำพูดของตัวละครแต่ละตัว บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีได้ประการหนึ่ง เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึง แนวคิดของผู้แต่ง ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่าง ๆ ได้ โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายหรือพรรณนาความให้ยืดยาว นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย

1.5) ฉาก (Setting) คือ การบรรยายภาพสถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในเหตุการณ์ของเรื่อง เป็นการสร้างอารมณ์และจินตนาการให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน มีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ การบรรยายฉากต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง มีความถูกต้องสมจริง มีความชัดเจนเป็นระเบียบ ไม่สับสน

ใช้ภาษาประณีตด้วยภาพพจน์และโวหารต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมักนิยมใช้พรรณนาโวหารในการกล่าวถึงฉาก

1.6) บรรยากาศ (Atmosphere) คือ การบรรยายอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบต่าง ๆ ของฉากและตัวละคร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน

2) สารคดี คืองานเขียนที่มีเนื้อหาเน้นการถ่ายทอดสาระความรู้ต่าง ๆ มักมีเนื้อหาสาระเป็นข้อเท็จจริง มีลักษณะสำคัญคือ เป็นข้อเท็จจริงทั้งบุคคล เรื่องราว เหตุการณ์ และสถานที่ มีอรรถรสให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน มีการสร้างสรรค์จินตนาการ และมีคุณค่าให้ทั้งความรู้และความคิด ผู้แต่งเจตนาให้สาระความรู้เป็นเบื้องต้นมีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง นักเขียนสารคดีที่มีฝีมือบางคนอาจจะเขียนสารคดีให้อ่านได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินเหนือกว่าบันเทิงคดีทั่วไปได้ แต่เอกสารหรือหนังสือที่เขียนเป็นวิชาการโดยตรงไม่เรียกว่าเป็นสารคดี

1.3.2 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามเนื้อหาและรูปแบบการเขียน

ประทีป เหมือนนิล (2519) ได้แบ่งประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองตามเนื้อหาและรูปแบบการเขียนวรรณกรรมไว้ดังนี้

1) ประเภทบรรยาย (Narrative) คือ วรรณกรรมร้อยกรองที่มีโครงเรื่อง ตัวละคร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ผูกเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันไป เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี อิเหนา

2) ประเภทพรรณนา หรือ รำพึงรำพัน (Descriptive or Lyrical) มักเป็นวรรณกรรมร้อยกรองที่ผู้แต่งมุ่งแสดงอารมณ์ส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่มีโครงเรื่อง เช่น นิราศ และเพลงยาว

3) ประเภทบทละคร (Dramatic) เป็นวรรณกรรมร้อยกรองสำหรับการอ่านและใช้เป็นบทสำหรับการแสดงด้วย เช่น บทพากย์โขน บทละครร้อง บทละครรำ

1.3.3 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามลักษณะคำประพันธ์

การแบ่งประเภทของวรรณกรรมร้อยกรอง โดยจำแนกตามลักษณะคำประพันธ์หรือฉันทลักษณ์ สามารถแบ่งออกเป็น 7 ชนิด คือ ร่าย โคลง ลิลิต กาพย์ กลอน ฉันท์ และกลบท (กำชัย ทองหล่อ, 2556; วราภรณ์ บำรุงกุล, 2537) ซึ่งวรรณกรรมร้อยกรองที่ใช้ในการวิจัย 3 เรื่อง ได้แก่ บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง โคลงโลกนิติ และบทร้อยกรองจากหนังสือรวมบทร้อยกรอง

เรื่อง มุมมอง มีลักษณะคำประพันธ์ประเภท กลอนบทละคร และโคลงสี่สุภาพ มีรายละเอียดของลักษณะคำประพันธ์ดังนี้

1) กลอนบทละคร

กลอนบทละครจะนับเป็นคำกลอน ในการแต่งใช้หลักเกณฑ์เหมือนกลอนสุภาพ คือ หนึ่งบทมี 2 คำกลอน หนึ่งคำกลอนมี 2 วรรคทุกวรรคมี 8 คำ การสัมผัสให้คำสุดท้ายของวรรคหน้าสัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคหลัง คำสุดท้ายของวรรครับสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครอง สัมผัสระหว่างบทร้อยสัมผัสจากคำสุดท้ายของบทหน้าไปยังคำสุดท้ายของวรรครับของบทถัดไป แต่สำหรับกลอนบทละครมีจำนวนคำในวรรคต่างกับกลอนสุภาพ สามารถใช้ได้ตั้งแต่ 6-9 คำ แต่ที่นิยมคือ 6 หรือ 7 คำ เพราะเหมาะสมกับจังหวะและทำนองร้องได้ดี การใช้คำมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับทำนองร้องเป็นสำคัญ สำหรับวรรคแรกของกลอนบทละครนิยมใช้คำขึ้นต้นว่า “มาจะกล่าวบทไป” “เมื่อนั้น” “บัดนั้น” บางครั้งมีบทดอกสร้อยแทรกในตอนพรรณนาความงามของสิ่งต่าง ๆ เช่น ชมความงาม ชมช่าง ชมม้า ฯลฯ กลอนบทละครหากบอกลงหน้าพาทย์จะใส่ไว้ด้านล่างของข้อความ เช่น ๑ 2 คำ โอดฯ หมายถึง เนื้อความข้างต้นมี 2 คำกลอนหรือ 4 วรรคและ โอด คือชื่อเพลงหน้าพาทย์ที่บอกกิริยาตัวละคร

2) โคลงสี่สุภาพ

โคลงสี่สุภาพหนึ่งบทมี 4 บาท ในหนึ่งบาทมี 2 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 2 คำ ยกเว้นวรรคสุดท้ายที่มี 4 คำ บังคับคำเอก 7 แห่ง คำโท 4 แห่ง อาจมีคำสร้อย 2 คำท้ายบาทที่ 1 และบาทที่ 3 โคลงสี่สุภาพมีสัมผัสดังนี้ คำที่ 7 ของบาทที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของบาทที่ 2 และบาทที่ 3 และคำที่ 7 ของบาทที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 5 ของบาทที่ 4

1.3.4 วรรณกรรมร้อยกรองจำแนกตามช่วงเวลาที่แต่ง

อิงอร สุพันธ์ุณี (2554) ได้จำแนกวรรณกรรมร้อยกรองของไทยตามช่วงเวลาที่แต่ง แบ่งได้เป็น 2 ช่วงเวลา คือ 1) ร้อยกรองในอดีต และ 2) ร้อยกรองปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

1) ร้อยกรองในอดีต

ร้อยกรองในอดีต คือวรรณกรรมร้อยกรองตั้งแต่สมัยสุโขทัยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 มักเป็นร้อยกรองขนาดยาว

เรื่องเล่า นิทาน เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว จะเน้นการใช้ภาษาและความหมายเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะของวรรณกรรมร้อยกรองในอดีตเป็นดังนี้

1.1) ร้อยกรองขนาดยาวมีทั้งเป็น เรื่องเล่า บทพรรณนา และบทขับร้อง

1.2) เนื้อหามีทั้งเป็นสารคดีและบันเทิงคดีโดยครอบคลุมเรื่องทางศาสนา คำสอน นิทาน บทแสดง บทพรรณนา บทสวด และประวัติศาสตร์พงศาวดาร เป็นต้น การแต่งร้อยกรองในสมัยก่อนจะเน้นอุดมคติด้านความงามและความประพฤติ

1.3) นิยมแต่งเรื่องประเภทจินตนาการและเรื่องใกล้ตัว เช่น ยักษ์ เทวดานรก สวรรค์ เป็นต้น

1.4) เน้นความงามทางภาษา เช่น เล่นคำ เล่นความ เล่นเสียง ใช้โวหาร ให้ไพเราะด้วยเสียงยิ่งกว่าเนื้อเรื่องและแนวความคิด

2) ร้อยกรองปัจจุบัน

วรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบันมีลักษณะหลายประการที่เปลี่ยนแปลงไปจากลักษณะของวรรณกรรมร้อยกรองในอดีต (กุหลาบ มลลิกะมาส, 2325 อ้างถึงใน อิงอร สุพันธ์วิช, 2554) มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ร้อยกรองปัจจุบันมีขนาดสั้นลงและมุ่งเป็นภาพลักษณ์แห่งความคิด (Poem of ideas) มากกว่าจะเป็นภาพลักษณ์แห่งอารมณ์ (Poem appeals to the senses) มุ่งเน้นข้อคิดหรือความคิดอันใดอันหนึ่งแก่ผู้อ่านมากกว่าการเน้นความงามทางภาษาแบบเดิม อย่างไรก็ตาม ร้อยกรองขนาดยาวยังไม่หมดไป พอมีปรากฏอยู่บ้างแต่น้อยมากหากเทียบกับจำนวนร้อยกรองทั้งหมดที่แต่งในปัจจุบัน

2.2) ร้อยกรองปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านลักษณะคำประพันธ์และการวางรูป คือนักเขียนร้อยเรียงกำหนดรูปแบบคำประพันธ์ต่าง ๆ น้อยลง กว่าเรื่องเนื้อหา แนวความคิดของร้อยกรอง จึงทำให้แบบผิดแบบแผนคำลักษณะคำประพันธ์ไปบ้าง นอกจากนี้ ร้อยกรองปัจจุบันนิยมแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนมากกว่าคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ

2.3) ร้อยกรองปัจจุบันมีเนื้อเรื่องกว้างขวางแต่มักเกี่ยวข้องกับชีวิตและสังคมส่วนใหญ่ เนื้อหามักเป็นเรื่องเกี่ยวกับ การศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรม และสภาพการณ์ของสังคมปัจจุบัน เป็นต้น เรื่องดังกล่าวเน้นข้อเท็จจริงมากกว่าเรื่องในอุดมคติ

2.4) ร้อยกรองปัจจุบันมักจะแสดงความคิดเห็นหรือใช้ถ้อยคำรุนแรงแข็งกร้าวโดยเฉพาะความคิดเห็นและถ้อยคำที่ใช้ในบทปลุกเร้าใจ นอกจากนี้การใช้ถ้อยคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันสามารถนำมาใช้ได้

2.5) ร้อยกรองปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากลักษณะการร้อยกรองจากต่างประเทศโดยเฉพาะ ไฮกุ จากญี่ปุ่น และ กลอนเปล่า จากอังกฤษ

การแบ่งประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองมีแนวทางการจำแนกประเภทตามเนื้อหาของวรรณกรรม รูปแบบการเขียน ลักษณะคำประพันธ์ และช่วงเวลาที่แต่ง ดังกล่าวข้างต้น และเมื่อสำรวจรายชื่อวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีวิจักษ์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาสามารถจัดประเภทตามลักษณะเนื้อหา รูปแบบการเขียน และลักษณะคำประพันธ์ ของวรรณกรรมร้อยกรองในระดับมัธยมศึกษาดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

สรุปข้อมูลประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองตามหลักสูตรแกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

วรรณกรรมร้อยกรอง ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาปีที่ 1-6	เนื้อหา		รูปแบบการเขียน			ลักษณะคำประพันธ์				
	สารคดี	บันเทิงคดี	บรรยาย	พรรณนา	บทละคร	โคลง	ร่าย	กลอน	กาพย์	ฉันท์
มัธยมศึกษาปีที่ 1										
1. นิราศภูเขาทอง		✓		✓				✓		
2. โคลงโลกนิติ	✓		✓			✓				
3. กาพย์เห่ชมเครื่อง คาวหวาน		✓		✓						✓
4. กาพย์เรื่อง พระไชยสุริยา		✓	✓							✓
5. สุภาพิตพระร่วง	✓		✓				✓			
มัธยมศึกษาปีที่ 2										
6. โคลงภาพ พระราชพงศาวดาร	✓		✓			✓				
7. บทเสภาสามัคคีเสวก	✓		✓							✓
8. บทละครรามเกียรติ์ นารายณ์ปราบนนทก		✓			✓			✓		
9. กาพย์ห่อโคลง ประพาสธารทองแดง		✓		✓		✓				✓
10. โคลงสุภาพิต	✓		✓			✓				
11. กลอนดอกสร้อย รำพึงในป่าช้า	✓		✓							✓
มัธยมศึกษาปีที่ 3										
12. พระอภัยมณี		✓	✓					✓		
13. อิศราณภักษิต	✓		✓					✓		
14. บทพากย์เอราวัณ		✓			✓					✓
มัธยมศึกษาปีที่ 4										
15. นมัสการมาตา- ปิตุคุณ และนมัสการ อาจารย์คุณ	✓		✓							✓
16. อิเหนา ตอนศึกกะหมังกูหนิง		✓			✓			✓		

วรรณกรรมร้อยกรอง ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาปีที่ 1-6	เนื้อหา		รูปแบบการเขียน			ลักษณะคำประพันธ์				
	สารคดี	บันเทิงคดี	บรรยาย	พรรณนา	บทละคร	โคลง	ร่าย	กลอน	กาพย์	ฉันท
17. นิราศนรินทร์ คำโคลง		✓		✓		✓	✓			
18. มงคลสูตรคำฉันท์	✓		✓						✓	✓
มัธยมศึกษาปีที่ 5										
19. มหาเวสสันดรชาดก		✓	✓				✓			
20. ลิลิตตะเลงพ่าย	✓		✓				✓	✓		
21. มัทนะพาธา		✓			✓				✓	✓
22. คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทยศาสตร์สงเคราะห์	✓		✓				✓		✓	
มัธยมศึกษาปีที่ 6										
23. กาพย์เห่เรือ		✓		✓		✓				✓
24. เสภาเรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนขุนช้าง ถวายฎีกา		✓	✓					✓		
25. สามัคคีเภทคำฉันท์	✓		✓						✓	✓
รวม 25 เรื่อง	12	13	15	6	4	6	5	9	9	4

* วรรณกรรมร้อยกรองบางเรื่องมีลักษณะคำประพันธ์มากกว่า 1 ประเภท

ประเภทของวรรณกรรมร้อยกรองจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดี
วิจัษ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีวรรณกรรมร้อยกรองจำนวน 25 เรื่อง สามารถจำแนกโดยใช้เกณฑ์
เนื้อหา รูปแบบการเขียน และลักษณะคำประพันธ์ได้ดังนี้

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 เรื่อง วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี
รูปแบบการเขียนแบบพรรณนามีลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนนิราศ คือ นิราศภูเขาทอง และมี
ลักษณะคำประพันธ์เป็น กาพย์ คือ กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา และกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
ส่วนวรรณกรรมประเภทสารคดีรูปแบบการเขียนแบบบรรยายมีลักษณะคำประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ
ได้แก่ โคลงโลกนิติ และร่ายสุภาพ ได้แก่ สุภาชิตพระร่วง

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 6 เรื่อง วรรณกรรมประเภทสารคดี
รูปแบบการเขียนแบบบรรยายและมีลักษณะคำประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ คือ โคลงภาพ

พระราชพงศาวดาร และโคลงสุภาซิติ วรรณกรรมประเภทสารคดี รูปแบบการเขียนแบบพรรณนา และมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนดอกสร้อย คือกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ส่วนวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบพรรณนา คือ บทเสภาสามัคคี และกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง โดยมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนเสภา และกาพย์ห่อโคลงตามลำดับ และวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีลักษณะเป็นบทละคร คือ บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ซึ่งแต่งตามลักษณะคำประพันธ์กลอนบทละคร

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 3 เรื่อง วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบพรรณนาเป็นกลอนสุภาพ คือ พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีลักษณะเป็นบทละคร คือ บทพากย์เอราวัณ ซึ่งใช้ลักษณะคำประพันธ์กาพย์ และวรรณกรรมประเภทสารคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยายเป็นกลอนเพลงยาว คือ อิศรญาณภาพิต

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 4 เรื่อง วรรณกรรมประเภทสารคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยาย จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ นมัสการมาตาปิตุคุณและนมัสการอาจารย์คุณและมวงคลสูตรคำฉันท์ ใช้ลักษณะคำประพันธ์ ฉันท์ และคำฉันท์ ตามลำดับ วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีรูปแบบการเขียนเป็นบทละคร ใช้ลักษณะคำประพันธ์กลอนบทละคร ได้แก่ อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง และวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบพรรณนาใช้ลักษณะคำประพันธ์ร่ายและโคลง ได้แก่ นิราศนรินทร์คำโคลง

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 4 เรื่อง วรรณกรรมประเภทสารคดี ที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยาย จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ ลิลิตตะเลงพ่าย และคัมภีร์ฉันทศาสตร์แพทยศาสตร์สงเคราะห์ ใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภท ลิลิต (ร่ายและโคลง) และ กาพย์ผสมร่าย ตามลำดับ วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ที่มีรูปแบบการเขียนแบบบทละครมีลักษณะคำประเภคำฉันท์ จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ มัทนะพาธา และวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ที่มีรูปแบบการเขียนแบบพรรณนาใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพ จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ มหาเวสสันดรชาดก

วรรณกรรมร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 3 เรื่อง วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ที่มีรูปแบบการเขียนแบบพรรณนาใช้ลักษณะคำประเภทกาพย์ห่อโคลง จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ กาพย์เห่เรือ วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยาย จำนวน 1 เรื่อง

ได้แก่ เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายนกกา ใช้ลักษณะคำประเภทกลอนเสภา และ
วรรณกรรมประเภทสารคดีที่มีรูปแบบการเขียนแบบบรรยาย จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ สามัคคีเภท
คำฉันท์ ใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทคำฉันท์

เมื่อพิจารณาการแบ่งประเภทของบทร้อยกรองตามเกณฑ์เนื้อหา รูปแบบการเขียน และ
ลักษณะคำประพันธ์ ประกอบกับวรรณกรรมร้อยกรองที่ปรากฏในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ผู้วิจัยจึงเลือกการแบ่งประเภทบทร้อยกรองตาม
เกณฑ์เนื้อหาที่แบ่งประเภทบทร้อยกรองเป็น สารคดี และบันเทิงคดี มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพราะ
เกณฑ์การแบ่งประเภทของบทร้อยกรองโดยใช้เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการจัดการเรียน
การสอน สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน ระดับมัธยมศึกษา
ที่ระบุไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลางว่า นักเรียนมัธยมศึกษาต้องสามารถอ่านงานเขียนทั้งสารคดีและ
บันเทิงคดีได้ จึงมีความเหมาะสมในการใช้แบ่งประเภทของบทร้อยกรองเพื่อวัดความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เกณฑ์การแบ่งประเภทบทร้อยกรองเป็นประเภทสารคดีและบันเทิงคดีดังที่กล่าวมา
ข้างต้น ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกวรรณกรรมร้อยกรองที่ใช้ในการวิจัย 3 เรื่อง ได้แก่ โคลงโลกนิติ และ
บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง ซึ่ง โคลงโลกนิติ เป็นวรรณคดีคำสอนมีเนื้อหาประเภทสารคดี
ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เป็นวรรณคดีการแสดงมีเนื้อหาประเภท
บันเทิงคดี และแม้ว่าจะไม่ใช่วรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหนังสือเรียน แต่ในได้
กำหนดให้เรียนเรื่องนิทานพื้นบ้าน ซึ่งมีเนื้อหาของวรรณคดีเรื่องสังข์ทองเป็นเรื่องที่ต้องเรียนใน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยจึงเลือกบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เพื่อให้ได้เนื้อหาในการวิจัย
ครอบคลุมทุกประเภทของวรรณกรรมไทยผู้วิจัยได้เลือกวรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบันอีกหนึ่งเรื่อง
ได้แก่ บทร้อยกรองจากหนังสือรวมบทร้อยกรอง เรื่อง มุมมอง ซึ่งบทร้อยกรองเรื่องนี้มีประเภท
เนื้อหาเป็นสารคดีสังคมร่วมสมัย อันเป็นลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมร้อยกรองในปัจจุบันที่แตกต่าง
จากวรรณกรรมร้อยกรองโบราณ เป็นผลงานของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขา
วรรณศิลป์ ผู้มีผลงานการประพันธ์ที่ได้รับรางวัลเป็นจำนวนมาก เช่น รางวัลศรีบูรพา รางวัล
วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) และพระเกี้ยวทองคำ จึงเหมาะสมควรค่า
แก่การศึกษา

2. กลวิธีรีดเตอร์ส เรียบเตอร์

กลวิธีรีดเตอร์ส เรียบเตอร์ เป็นอีกหนึ่งกลวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละคร ซึ่งกลวิธีนี้มุ่งเน้นการสอนการอ่านโดยใช้กระบวนการละครเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวรรณกรรม มีความแตกต่างจากการสอนโดยใช้การแสดงละครโดยทั่วไป ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร

นักวิชาการด้านการศึกษาศึกษาและการละครได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครไว้ดังนี้

มัทนี รัตนิน (2546) ระบุว่า การแสดงละคร คือ ศิลปะสาขาหนึ่งที่มนุษย์กระทำมาตั้งแต่เกิดและกระทำอยู่ทุกวันในบทบาทต่าง ๆ เพื่อสื่อสาร เรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ให้ผู้อื่นรู้เห็นและมีความรู้สึกร่วมด้วย หรือได้รับความบันเทิง หรือได้รับความรู้ ข่าวสาร เรื่องราว นักแสดงละครเป็นผู้ถ่ายทอดตีบทและตีความหมายของบทละครที่เป็นวรรณกรรมออกมาเป็นการกระทำด้วยร่างกาย การกระทำด้วยเสียง ด้วยคำพูด หรือบทสนทนา ให้ผู้ชมได้เห็นเป็นภาพบนเวทีเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตแต่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากการแสดงสมมติเลียนแบบชีวิตและธรรมชาติจำลองมาบนเวทีในกำหนดเวลาช่วงหนึ่งที่จำกัดในสถานที่ที่จำกัด

ทศนา แคมมณี (2562) ระบุว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการให้ผู้เรียนแสดงละคร ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาและบทละครที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา และสามารถทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจและจดจำเรื่องนั้นได้นาน วัตถุประสงค์หลักของวิธีสอนโดยใช้การแสดงละครคือช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพของเรื่องราวที่ต้องการเรียนรู้ประจักษ์ชัดด้วยตาตนเอง ทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและจดจำได้นาน เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นสิ่งที่เรียนมีชีวิตขึ้นมา ทำให้การเรียนรู้มีความเป็นจริง และมีความหมายสำหรับผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาข้อมูลความรู้ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

พรรัตน์ ดำรุง (2547) กล่าวถึง ละครในโรงเรียน หรือ ละครการศึกษา ไว้ว่า คือ การใช้กระบวนการทางการละครตลอดจนการนำความรู้ในการสร้างละครมาปรับใช้กับการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายวิชาทางศิลปะวิชาหนึ่งหรือเป็นเทคนิคการสอนที่ช่วยให้เด็ก ๆ มี

ประสบการณ์ตรงในการทำงานและพัฒนาตนเองจากการทำงานกับกลุ่มเพื่อนมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนไม่ต้องการผู้ชม แต่มุ่งเน้นในการทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกและฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการพัฒนาการสร้างสรรค์และแสดงออกร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปความหมายและความสำคัญของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงละครได้ว่า คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนแสดงละครจากเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาและบทละครที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง เพื่อสื่อสาร เรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ให้ผู้อื่นรู้เห็นและมีความรู้สึกร่วมด้วย มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาข้อมูลความรู้ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

2.2 ขั้นตอนการสอนโดยใช้การแสดงละคร

ทศนา เขมมณี (2562) อธิบายขั้นตอนการสอนโดยใช้การแสดงละครมีรายละเอียดดังนี้

1) การเตรียมบทละคร ผู้สอนและผู้เรียนควรมีการอภิปรายกันถึงวัตถุประสงค์ของการที่จะใช้ละครเป็นวิธีการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดผู้เรียนควรมีบทบาทในการเลือกเรื่องราวที่จะแสดง ผู้สอนอาจเตรียมบทละครให้ผู้เรียนแสดง โดยต้องเตรียมเนื้อหาการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ และต้องเตรียมบทละครคือบทพูดของตัวละครต่าง ๆ หรืออาจให้ผู้เรียนช่วยกันเขียน ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาหรือเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้เนื้อหาหรือเรื่องราวที่ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด และอาจขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะแสดง

2) การศึกษาบทละครและเลือกบทบาทที่จะแสดง ผู้สอนและผู้เรียนควรช่วยกันเลือกว่าใครควรแสดงบทอะไร โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสามารถของผู้เรียนกับบทบาทที่จะแสดง ควรเลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะตรงกับเรื่องมากที่สุด เนื่องจากการแสดงละครเน้นที่การให้ผู้เรียนเห็นภาพหรือเรื่องราวที่ตรงกับเรื่องราวและความเป็นจริงมากที่สุด ดังนั้นผู้แสดงควรมีความเต็มใจที่จะแสดง เพื่อให้การแสดงออกมาดีที่สุด

3) การฝึกซ้อมการแสดงสำหรับผู้แสดงและการเตรียมผู้ชม ผู้แสดงแต่ละคนต้องศึกษาเรื่องราวและบทของตนและพยายามท่องจำบทละครที่ได้รับมอบหมายให้คล่อง เพื่อการแสดงจะได้ไม่ติดขัด และจะต้องมีการฝึกซ้อมการแสดงร่วมกัน สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับบทบาทในการแสดงจะเป็นผู้ชมการแสดง ผู้ช่วยจัดการแสดง ผู้จัดหาจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการแสดง สำหรับผู้ชมต้องได้รับการแนะนำมารยาทในการชมการแสดง ผู้สอนควรจัดแบ่งงานตามความสนใจและความสามารถของเรียนและให้คำแนะนำในการชมละครว่า ควรสังเกตและให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องอะไรบ้าง จุดใดบ้าง

4) การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการแสดง การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง เช่น เสื้อผ้าตามบทบาทตัวละคร อุปกรณ์ประกอบฉาก โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น

5) การแสดงละครและการชมการแสดง เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้วจึงเริ่มการแสดงในขณะที่แสดงผู้สอนและผู้ชมไม่ควรขัดจังหวะการแสดง ควรให้กำลังใจผู้แสดงโดยการตั้งใจชมการแสดง ประบมือให้กำลังใจ ผู้ชมควรตั้งใจสังเกตการณ์แสดงในจุดสำคัญที่ครูให้คำแนะนำเป็นพิเศษ ผู้ชมสามารถจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ ผู้แสดงควรแสดงให้สมบทบาทมากที่สุด

6) การอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงและสรุปการเรียนรู้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการแสดงละครคือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่แสดง ผู้สอนใช้การแสดงเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องราวนั้น ๆ โดยได้เห็นเป็นภาพและการกระทำจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และจดจำเรื่องนั้นได้อย่างดีและจดจำได้นาน ดังนั้นละครที่แสดงออกมาจึงควรสะท้อนเรื่องราวความเป็นจริงนั้นให้ชัดเจน การอภิปรายเพื่อการเรียนรู้ จึงต้องมุ่งไปที่เรื่องราวที่แสดงออกมาและการแสดงของผู้แสดงว่า สามารถแสดงได้สมจริงเพียงใด

7) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินผลการเรียนรู้เนื้อหาสาระเรื่องราวที่เรียนรู้ผ่านการแสดงละครซึ่งสามารถประเมินผลได้หลากหลายวิธี

2.3 รูปแบบการแสดงละคร

ทศนา แคมมณี (2562) แบ่งประเภทของรูปแบบการแสดงละครไว้ดังนี้

1) การแสดงละครแบบเป็นทางการ หรือการแสดงนาฏการ (Dramatization) เป็นการแสดงละครที่มีการเตรียมบทละครตั้งแต่ต้นจนจบไว้ และผู้แสดงจะต้องมีการซักซ้อมการแสดงก่อนการแสดง จนผู้แสดงสามารถแสดงได้ตามบทและมีการจัดฉากเวทีให้ดูสมจริง ตัวอย่างการแสดงนาฏการที่นิยมกันมาก ได้แก่ การแสดงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์หรือชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ๆ เป็นต้น

2) การแสดงละครแบบไม่เป็นทางการ หรือการแสดง (Acting) เรื่องราวเหตุการณ์สั้น ๆ เฉพาะจุดเฉพาะประเด็น เพื่อช่วยทำให้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ในประเด็นเหล่านั้นมีความกระจ่างชัดขึ้น การแสดงแบบนี้ ผู้สอนสามารถใช้สอนสอดแทรกในการสอนเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้มาก เช่น การแสดงวิธีการจัดโต๊ะอาหาร การแสดงพิธีแต่งงาน พิธีทำขวัญ วิธีผายปอด วิธีการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ

3) การแสดงละครใบ้ เป็นการแสดงที่ผู้แสดงใช้การแสดงออกท่าทางสื่อความหมาย เรื่องราวให้ผู้ชมเข้าใจโดยไม่ใช้ภาษาพูดเลย แต่อาจมีการใช้การบรรยายประกอบท่าทางได้เพื่อช่วยให้

ผู้ชมมีความเข้าใจมากขึ้น เช่น การแสดงละครใบ้สื่อความหมายเกี่ยวกับปรัชญาในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหาต่าง ๆ

4) การแสดงละครเลียนแบบ เป็นการแสดงที่ผู้แสดงพยายามแสดงลักษณะท่าทางเลียนแบบบุคคล สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ เช่น การแสดงละครเลียนแบบคนที่มีชื่อเสียง การแสดงท่าทางและเสียงร้องเลียนแบบสัตว์ต่าง ๆ การแสดงเลียนแบบกลไกทำงานของสิ่งของต่าง ๆ

5) การแสดงละครล้อเลียน เป็นการแสดงละครที่มีเนื้อหาสาระเสียดสีบุคคล สังคม เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อเน้นเจตคติ ค่านิยม หรือพฤติกรรมใด ๆ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยการแสดงถึงความไม่ชอบด้วยเหตุและผลของสิ่งนั้น เช่น การแสดงละครล้อเลียนพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมือง การแสดงละครล้อเลียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ทางสังคม เป็นต้น

6) การแสดงการเชิดหุ่นละคร เป็นการแสดงที่ผู้แสดงใช้หุ่นหรือวัสดุอื่น ๆ เป็นตัวแทนในการแสดงออก ผู้แสดงจะไม่ปรากฏกายหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เห็น แต่จะเชิดตัวหุ่นให้แสดงตามที่ตนปรารถนา ซึ่งก็คือ การเชิดหุ่นให้แสดงตามบทและเรื่องราวที่ได้เตรียมไว้ หุ่นที่ใช้ในการแสดงมีมากมายหลายประเภท เช่น หุ่นกระบอก หุ่นนิ้วมือ หุ่นสวมมือ หุ่นเสียบไม้ หุ่นหนังตะลุง หุ่นดิน เป็นต้น หุ่นเหล่านี้เป็นตัวแทนในการแสดงออกทางท่าทางของผู้ควบคุมหุ่น แต่ผู้ควบคุมหุ่นยังเป็นผู้แสดงออกทางบทพูดอยู่หรือในบางกรณีอาจมีผู้แสดงหลายคน ทั้งผู้ควบคุมหุ่น ผู้พากย์

ผลการศึกษาข้อมูลในหัวข้อการสอนโดยใช้การละคร จะเห็นได้ว่า การสอนโดยใช้การละครมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ นักแสดง บทละคร ฉาก และอุปกรณ์ โดยระหว่างการสอนผู้แสดงต้องท่องจำบทละคร การแสดงออกปฏิกิริยาของตัวละคร โดยฉาก และอุปกรณ์ประกอบ ความสำคัญต่อการแสดงด้วย ซึ่งรายละเอียดของกระบวนการสอนโดยใช้การแสดงละครนี้มีความแตกต่างจากกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ซึ่งได้อธิบายในลำดับต่อไป

2.4 ความหมายและความสำคัญของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

คำว่า รีดเดอร์ส เรียเตอร์ มีผู้ใช้คำภาษาอังกฤษไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่ (1) reader's theater (2) readers' theater (3) readers theater (4) reader's theatre (5) readers' theatre และ (6) readers theatre แต่จากการศึกษาเอกสารพบว่าทั้ง 6 คำนี้มีนิยามที่สอดคล้องกัน โดยมีผู้นำเสนอ รีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไว้ในฐานะกลวิธี (strategy) แนวคิด (approach) และกิจกรรม (activity) เมื่อทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ส่วนใหญ่ใช้คำว่า กลวิธี ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ (Readers Theater Strategy) ซึ่งเป็นคำที่พบการใช้ในเอกสารมากที่สุด

กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ (Readers Theater Strategy) คือ กลวิธีการสอนการอ่านโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ผ่านการตีความเรื่องราวจากวรรณกรรม เป็นกลวิธีที่แสดงให้เห็นถึงพลังของภาษา ผ่านกิจกรรมการอ่านแปลความและตีความ เป็นกิจกรรมที่ผู้อ่านจะได้ตีความบทละคร ฝึกซ้อม และแสดงให้ผู้ชมได้รับชมผ่านการอ่านออกเสียงโดยไม่ต้องจดจำบทละคร ผู้อ่านจะนำเสนอเรื่องราวของวรรณกรรม ทำให้ตัวละครมีชีวิตขึ้นด้วยน้ำเสียง ถ้อยคำ ท่าทาง ทำให้เกิดเป็นการแสดงผ่านการอ่านบทละคร โดยจุดมุ่งหมายของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ คือการอ่านบทละคร เพื่อนำเสนอแนวคิดของเรื่อง ลักษณะตัวละคร พัฒนาการของตัวละคร ถ่ายทอดสู่ผู้ชมผ่านเสียงสูงต่ำ การเปลี่ยนแปลงของเสียง และออกเสียงอย่างถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี โดยไม่คำนึงถึงการท่องจำบทละคร (Martinez et al., 1999; Rinehart, 1999; Walker, 1996)

ข้อมูลข้างต้นสอดคล้องกับ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนวัชศิริวงศ์ (2552) นักการละครผู้นำกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ มาใช้ในการพัฒนาการอ่านของเยาวชน กล่าวถึงความหมายของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สรุปได้ว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เป็นการแสดงละครแบบหนึ่งให้ผู้แสดงอ่านหนังสือหรือบทละครด้วยการอ่านออกเสียง ไม่ต้องมีฉาก เครื่องแต่งกาย และไม่ต้องท่องจำบท ผู้อ่านเพียงแต่ใช้ความรู้สึก น้ำเสียงและอารมณ์ นำเสนอเรื่องราวและลักษณะของตัวละครด้วยการใช้เสียง การแสดงสีหน้าและท่าทาง ผู้อ่านจะอยู่กลางเวทีและมุ่งความสนใจทั้งหมดไปที่การอ่าน ผู้อ่านคือนักแสดง

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไว้สามารถสรุปได้ว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ คือ ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดเตรียมสถานการณ์ในห้องเรียน สำหรับนักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้จินตนาการเพื่อตีความวรรณกรรม ส่งเสริมให้เกิดความความเข้าใจจากการดูและฟังการแสดง ที่นำเรื่องราวจากวรรณกรรมมาแสดงในห้องเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรมาสู่เวทีการแสดงในห้องเรียนได้ นอกจากนี้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เป็นกลวิธีสอนอ่านผ่านกระบวนการละครที่บูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน ที่นักวิชาการกล่าวตรงกันว่าสามารถพัฒนาการอ่านออกเสียงของผู้เรียน ความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน และทักษะทางสังคม เพราะกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมที่อ่านอย่างรอบด้านทั้งเนื้อหา แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านวรรณกรรม (Buzzeo, 2007; Cornwell, n.d.; Ratliff, 1991; Shepard, 2004)

ข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความหมายและความสำคัญของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ได้ว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ คือ การนำองค์ประกอบของการละครเข้ามาใช้ในการสอน

อ่านและการเรียนรู้วรรณกรรม โดยผู้เรียนจะได้อ่านและตีความวรรณกรรมที่นำมาใช้เป็นบทละคร ฝึกซ้อมการแสดง แล้วแสดงละครโดยไม่ต้องท่องจำบท เพียงแต่อ่านออกเสียงบทละครโดยใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง นำเสนอเรื่องราว ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องแต่งกาย ฉาก และอุปกรณ์ประกอบ ใช้เพียงบทละครเท่านั้น ซึ่งผู้ชมจะได้ร่วมจินตนาการไปกับนักแสดงในการสร้างเรื่องราวให้มีชีวิตขึ้นการแสดง โดยอ่านบทละคร กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ มีจุดมุ่งหมายต่างจากละครโดยทั่วไปมุ่งเน้นความบันเทิง แต่กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ สามารถให้ทั้งความบันเทิงและใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้เกิดความเข้าใจวรรณกรรมได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ จึงมีความสำคัญในฐานะเป็นกลวิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้อย่างสูง ซึ่งเชื่อมโยงกับการอ่านออกเสียง วรรณกรรม และการละครไว้ด้วยกัน โดยใช้เรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมสำหรับบทละครให้ผู้แสดงอ่านออกเสียง โดยใช้น้ำเสียง การแสดงสีหน้า และท่าทางของผู้อ่าน เพื่อแสดงอารมณ์ ความเชื่อ ทศนคติ และการเคลื่อนไหวของตัวละคร ประโยชน์ของการใช้กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ คือทำให้อ่านออกเสียงคล่องขึ้นและเพิ่มการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ช่วยเพิ่มความเข้าใจเรื่องของวรรณกรรมได้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ได้ตีความ บทสนทนาและความหมายในการสื่อสาร และช่วยเพิ่มความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทละครในฐานะรูปแบบหนึ่งทางวรรณกรรม

วัตถุประสงค์ของ กลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ มีดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าการอ่านออกเสียงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้สื่อสารด้านวรรณกรรม พร้อมๆ กับการตีความและความเข้าใจในตัวละคร
- 2) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเลือกหนังสือหรือเรื่องสำหรับการอ่านหรือช่วยให้รู้จักการคัดเลือกเพื่อนำมาใช้ในการแสดง
- 3) เพื่อฝึกฝนการใช้เสียงเพื่อตีความหมายของบทพูด และให้รู้ความหมายของการสื่อสารแบบนั้น ๆ
- 4) เพื่อเพิ่มความสนุกสนานของการอ่านและการฟัง
- 5) เพื่อเพิ่มความซาบซึ้งในอารมณ์ของวรรณกรรม

2.5 องค์ประกอบของกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์

การแสดงละครด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์ แตกต่างจากการแสดงละครแบบทั่วไปในหลาย ๆ ด้านและหนึ่งในจำนวนนั้นคือ ไม่ต้องพยายามสร้างสิ่งเสมือนจริงบนเวที ในลักษณะนี้คือการนำเสนอมากกว่าเป็นการแสดงแบบจำลองภาพจริง ฉากบรรยากาศไม่มีอยู่บนเวที แต่จะมีอยู่ในใจของผู้ชม และในใจของผู้อ่าน เสียงของผู้อ่านที่ตีความจากตัวหนังสือก็จะส่งผลไปกระตุ้นให้กับผู้ฟัง

ดังนั้นผู้ฟังก็จะเข้าร่วมในการแสดงไปพร้อมกันกับผู้อ่านด้วย กลวิธีรีดเตอร์ส เรียเตอร์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1) บทละคร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด การนำเสนอเรื่องราวบนเวที บทละคร เป็นสิ่งที่เห็นได้จากผู้แสดง ผู้ชมจะนึกถึงถ้อยคำในบทละคร

2) ผู้อ่าน หรือ นักแสดง ผู้อ่านแต่ละคนจะให้ภาพของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งตัวก็ได้ อย่างไรก็ตามไม่ต้องพยายามทำให้การเปลี่ยนตัวละครเป็นเรื่องยุ่งยาก อาจใช้ “การเปลี่ยนเสียง” มาช่วย ให้รู้ว่าผู้อ่านคนเดียวกันได้เปลี่ยนจากตัวละครหนึ่งไปเป็นอีกตัวหนึ่งแล้ว ผู้แสดงจะพยายามถ่ายทอดไปสู่ผู้ฟัง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้ฟังนี้ จะช่วยให้ผู้ฟังมุ่งความสนใจไปที่ตัวหนังสือที่อยู่ในบทประพันธ์นั้น

3) ผู้บรรยาย ผู้บรรยายจะทำให้ทราบถึงฉากของเรื่องและการกระทำ และให้คำบรรยายที่จำเป็นสำหรับการเปลี่ยนฉาก

4) ผู้ชม ผู้รับสารจากนักแสดงจึงเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการละครทุกรูปแบบ

5) พื้นที่ทำการแสดง หรือ เวที การตกแต่งเวทีไม่จำเป็นต้องมี หรือมีก็ทำเพียงเล็กน้อย เนื่องจากฉากนั้นตั้งอยู่ในจินตนาการของผู้มีส่วนร่วมอยู่แล้ว (ผู้ชมและผู้อ่าน) จึงทำให้องค์ประกอบทางกายภาพไม่สำคัญเท่ากับการฟัง โดยปกติผู้อ่านมักจะนั่งบนเก้าอี้ไม้หลังที่วางโน้ตดนตรี หรือยื่นถือหนังสือหรือบทที่จะอ่าน เครื่องแต่งกายมักจะแต่งกายด้วยชุดเรียบ ๆ ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2.6 ขั้นตอนของกลวิธีรีดเตอร์ส เรียเตอร์

กลวิธีรีดเตอร์ส เรียเตอร์ มีผู้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมอย่างหลากหลาย ซึ่งมีขั้นตอนแตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนหลักของกลวิธีรีดเตอร์ส เรียเตอร์ แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนการแสดง ระหว่างการแสดง และหลังการแสดง (Buzzeo, 2007; Lekwilai, 2014; ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนวัชศิริวงศ์, 2552) ขั้นตอนในระยะต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1) ก่อนการแสดง

1.1) เลือกเรื่องบทละครที่จะใช้แสดง สามารถเลือกบทละครได้ตามความสนใจและความสามารถในการอ่านของผู้เรียน สามารถเลือกมาจากบทละคร หรือ เขียนบทละครจากการวรรณกรรมที่สนใจ

1.2) ผู้สอนอ่านบทละครเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียน และผู้เรียนอ่านเองในใจ

1.3) ผู้เรียนอภิปรายบทละครทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่อง รวมถึงความหมายของคำศัพท์ยากหรือไม่คุ้นเคยเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

1.4) กำหนดบทบาทการแสดง เช่น ผู้บรรยาย ตัวละคร ผู้กำกับ

1.5) ผู้เรียนจินตนาการถึงตัวละครที่ได้รับบท เช่น น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง เป็นต้น

1.6) ผู้เรียนฝึกซ้อมอ่านบทละครของตนเองด้วยการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ

1.7) ผู้เรียนฝึกซ้อมการแสดงให้ผู้สอนให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาการแสดง

2) ระหว่างการแสดง

2.1) ผู้เรียนที่เป็นนักแสดงถือบทละครในขณะที่แสดง หรือวางบทที่อ่านบนแท่นวาง

2.2) นักแสดงอ่านบทละครโดยใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง

2.3) ผู้เรียนที่ไม่ได้แสดงจะมีสถานะเป็นผู้ชมมีหน้าที่ฟังและดูการแสดง จินตนาการไปกับน้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง และทำความเข้าใจบทละครที่นักแสดงกำลังอ่าน

3) หลังการแสดง

3.1) ผู้เรียนอภิปรายหรือเขียนเกี่ยวกับการแสดงด้วยความคิดเห็นส่วนตัว หรือประสบการณ์ที่ได้รับ

3.2) ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยถึงผลสะท้อนจากการอ่านบทละคร

3.3) ผู้สอนประเมินผลนักแสดงเกี่ยวกับการอ่าน เช่น ระดับเสียง การออกเสียง พัฒนาการของตัวละคร การใช้ท่าทางและการแสดงสีหน้า เป็นต้น

2.7 รูปแบบของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ (2552) กล่าวว่า กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ และมีรูปแบบการนำไปใช้ที่เพิ่มขึ้นใหม่อยู่เรื่อย ๆ ขึ้นอยู่กับการสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้ของผู้สอน วิธีการนำรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไปปฏิบัตินั้นมีทั้งการอ่านในระดับฝึกอ่านเบื้องต้น (Primary Reading) การอ่านแบบรอบวง (Circle Reading) การอ่านแบบพร้อมใจในวันเดียว (Instant Reading) และการอ่านแบบร่วมกันคิด (Cooperative Reading) ไปจนถึงแบบที่เพิ่มความซับซ้อนทางการแสดงมากขึ้นอย่างวิธีการแสดงของกลุ่มแชมเบอร์ รีดเดอร์ส มีรายละเอียดดังนี้

1) การอ่านในระดับฝึกอ่านเบื้องต้น (Primary Reading)

เมื่อใช้การอ่านกับกลุ่มผู้ที่เริ่มหัดอ่านในระดับประถมต้นหรือกลุ่มเด็กเล็ก สิ่งสำคัญคือการเลือกเนื้อเรื่องที่มีลักษณะสามารถคาดเดาเรื่องได้ และมีคำหรือวลีพิเศษที่ซ้ำ ๆ กัน ตลอดทั้งเรื่องในการอ่าน ครูรับบทเป็นผู้บรรยายหลัก ขณะที่เด็ก ๆ จะเข้าร่วมโดยการอ่าน ด้วยคำ วลี โคลงและประโยคซ้ำ ๆ ง่าย ๆ วิธีนี้คล้ายกับการเข้าร่วมฟังการเล่านิทานซึ่งเด็ก ๆ จะช่วยเล่าเรื่อง โดยการฟังแล้วก็พูดซ้ำข้อความบางข้อความ สิ่งสำคัญคือต้องทำสำเนาเนื้อหาของเรื่องและแจกให้กับเด็ก ๆ ทุกคนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการอ่าน สำเนาของเรื่องที่แจกนี้จะบรรจุถ้อยคำหรือข้อความทั้งหมดเพื่อช่วยให้เด็ก ๆ ใส่ใจกับเรื่องที่เราได้ยินจากการอ่านออกเสียงของถ้อยคำที่อยู่บนหน้ากระดาษ ถ้าจำเป็นต้องมีบทพูดเดี่ยวหรือบทของตัวละครควรมอบหมายหรือขออาสาสมัคร และช่วยนักเรียนเหล่านี้ขีดเส้นใต้บทที่ได้รับ และฝึกซ้อมบทนั้น ๆ กับนักเรียนแต่ละคน

2) การอ่านแบบรอบวง (Circle Reading)

การอ่านแบบรอบวงนั้นเป็นการให้นักเรียนได้อ่านบทของตัวละครที่ต่างกัน ทั้งหมดในเรื่อง เป็นการทดลองกับเสียง และท้ายสุดก็เลือกบทที่ตัวเองชอบที่สุด วิธีนี้จะช่วยให้นักอ่านสร้างความมั่นใจได้ เพราะไม่ใช่การบังคับ ไม่มีการแข่งขัน และให้โอกาสแก่นักอ่านทุกคนที่จะได้อ่านเนื้อหาทั้งหมด ดำเนินการโดยทำสำเนาเนื้อหาของเรื่องแจกให้นักอ่านทุกคน ให้นักอ่านอ่านในใจตลอดทั้งเรื่อง หลังจากนั้นให้มาล้อมวงกันเป็นวงกลมวงใหญ่ ให้นักอ่านคนที่อยู่ซ้ายมือครูอ่านส่วนของผู้อ่านคนแรก คนต่อมาอ่านส่วนที่สองและคนต่อ ๆ ไป ผู้อ่านแต่ละคนจะผลัดกันอ่านรอบเป็นวงกลม เมื่อรอบวงจบเรื่องแล้ว ใช้เวลาพูดคุยถึงเรื่องที่อ่านว่าตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร บุคลิกของเขาควรเป็นแบบใด เสียงของเขาควรเป็นอย่างไร ตัวละครควรจะนั่งหรือยืน ตัวละครน่าจะแต่งตัวอย่างไร ให้รายละเอียดของการบรรยาย จัดอารมณ์ให้เหมาะสมกับการกระทำในเรื่อง และช่วยนักเรียนที่เป็นตัวละครวางท่าให้เหมาะสมในขณะที่อ่าน ขออาสาสมัครจากนักเรียนเพื่ออ่านบท ให้อาสาสมัครแต่ละคนขีดเส้นใต้บรรทัดที่เขาจะต้องอ่าน จากนั้นก็อ่านแบบออกเสียงอีกครั้ง ผลัดเปลี่ยนบทของตัวละครไปรอบ ๆ วงและอ่านซ้ำอีกครั้ง จนกระทั่งความสนใจลดลงหรือหมดเวลา

3) การอ่านแบบพร้อมใช้ในวินาทีเดียว (Instant Reading)

การอ่านแบบพร้อมใช้ในวินาทีเดียวเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาเพียงช่วงสั้น ๆ ในหนึ่งวัน หรือแทรกเข้าไปโดยใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีในช่วงใดช่วงหนึ่งของวัน เรื่องหนึ่งเรื่องอาจจะอ่าน 1 หรือ

2 ครั้งแล้วเก็บไว้ จากนั้นก็นำมาใช้ซ้ำอีกในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ขั้นตอนที่จะกล่าวต่อไปนี้ คุณสามารถรวบรวมผู้อ่านในกิจกรรมการอ่านที่มีความหมายนี้ได้ทันทีที่พร้อม ดำเนินการโดยทำสำเนาเนื้อหาให้กับผู้อ่าน ให้นักอ่านอ่านเนื้อหาตลอดทั้งเรื่องในใจ มอบหมายบทของตัวละครให้กับผู้อ่านและใช้เวลาไม่กี่นาทีขีดเส้นใต้บทของตัวเองที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นให้นักอ่านเขียนชื่อตัวละครและหมายเลขผู้อ่านไว้ที่หน้าแรกของสำเนา นักอ่านที่ได้รับมอบหมายจะอ่านเรื่องแบบออกเสียงจากที่นั่งของตัวเอง ครูให้ข้อเสนอแนะการออกเสียงให้ถูกต้อง อธิบายความหมายและขอให้ผู้อ่านบันทึกลงไปถ้าจำเป็น ต่อไปนักอ่านชุดเดียวกับที่ได้รับมอบหมายมารวมตัวกันหน้าห้องสำหรับการอ่านรอบที่ 2 เมื่อการอ่านจบแล้ว พูดอภิปรายเนื้อเรื่อง การอ่าน หรือตั้งคำถามตัวนักอ่านในแต่ละบท ใหม่อีกครั้ง สลับเปลี่ยนบท แล้วจึงเริ่มอ่านอีกครั้งดำเนินต่อไปจนกระทั่งความสนใจลดลง

4) การอ่านแบบร่วมมือกันคิด (Cooperative Reading)

การอ่านแบบร่วมมือกันคิดก็ทำได้ง่าย ๆ เพียงทำสำเนาเนื้อหาของเรื่องตามจำนวนที่เหมาะสมของผู้ร่วมกิจกรรม ส่วนมากจะใช้ผู้อ่าน 5-8 คนต่อ 1 เรื่องก็จะใช้ผู้อ่านเรื่องละ 5 คน เป็นต้น ขั้นตอนดำเนินการให้ผู้ร่วมกิจกรรมรวมตัวกันเป็นกลุ่มแต่ละกลุ่ม แล้วแจกสำเนาเรื่องที่จะอ่านให้ทุกคนอ่านเนื้อหาทั้งเรื่องในใจ จากนั้นก็กำหนดพื้นที่สำหรับการฝึกให้แต่ละกลุ่ม ตอนนี้นักเรียนอาจจะแยกย้ายไปฝึกกันเองในพื้นที่ของตนใช้เทคนิคแบบระดมสมองแต่ละกลุ่มมอบหมายบทกันเอง และฝึกซ้อมจากเนื้อเรื่องที่ได้รับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง การเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ จะต้องมาจากกลุ่ม ครูมีหน้าที่กระตุ้นนักเรียน ให้นักอ่านฝึกซ้อมเองที่บ้านให้แต่ละกลุ่มมีการฝึกซ้อม 2 หรือ 3 ครั้งหรือจนกระทั่งนักเรียนพร้อมแล้วสำหรับการแสดง แล้วจัดตารางให้มีการแสดงของแต่ละกลุ่ม

5) การแสดงของกลุ่มแชมเบอร์ รีดเดอร์ส (Chamber Readers)

กลุ่มแชมเบอร์ รีดเดอร์ส ใช้รูปแบบที่ค่อนข้างแตกต่างแต่สามารถดึงดูดความสนใจเด็ก ๆ ได้มาก แชมเบอร์ รีดเดอร์สเป็น กลุ่มรีดเดอร์ส เรียงเตอร์ ที่ไม่หวังผลกำไร รูปแบบของแชมเบอร์ รีดเดอร์สก็คล้ายกับ รีดเดอร์ส เรียงเตอร์ แบบทั่วไปเพียงแต่มีลักษณะพิเศษ คือตัวละครเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ เวทีมากเช่นเดียวกับในละคร มีการแสดงออกมาหรือเสนอการเคลื่อนไหวตามที่อธิบายไว้ในเรื่อง แต่มักจะใช้วิธีการแสดงท่าทางแบบง่าย ๆ เช่น การเดินอยู่กับที่ ถึงแม้ว่าผู้บรรยายจะมองไปที่คนดู แต่ตัวละครมักจะมองไปที่กันและกันเป็นส่วนใหญ่ บทที่อ่านจัดไว้ในแฟ้มแข็งและถูกถือด้วยมือเดียว ปล่อยให้มืออีกข้างว่างเพื่อแสดงท่าทาง มีชุดเก้าอี้ไม้ทรงเตี้ย 1 ชุด และเก้าอี้ไม้เดี่ยวทรงสูงแบบไม่มีพนัก 1 ตัว นำมาใช้เป็นฉากและอุปกรณ์การแสดงแบบอนกประสงค์

เช่น แก้วสูงที่มีแก้วอ้อยเตี้ยวางติดกันเป็นต้นไม้เพื่อให้โตขึ้นหรือเป็นภูเขา เป็นต้นคำว่า เวที ในที่นี้หมายถึง “พื้นที่ที่ใช้เป็นเวที” ซึ่งอาจจะเป็นหน้าห้องเรียนหรือพื้นที่จัดกิจกรรมในห้องสมุด เวทีจริง ๆ นั้นไม่จำเป็น และรูปแบบการแสดงก็ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถใช้หรือทำรูปแบบใดก็ได้ที่จะสามารถให้ความบันเทิงใจได้มากที่สุดแก่ผู้ชมและนักอ่าน

รูปแบบของการใช้กลวิธีรีดเดอร์ เธียเตอร์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตอบสนองกับผู้อ่านที่ต้องการหาวิธีการสอนที่ช่วยเพิ่มความสุขสนาน ความตื่นเต้น และใช้เป็นกิจกรรมการอ่าน โดยได้ทดลองและสร้างสรรค์วิธีต่าง ๆ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรม การสอนอ่านด้วยกลวิธีรีดเดอร์ เธียเตอร์ จึงกลวิธีที่น่าสนใจสำหรับการจัดการเรียนรู้

2.8 แนวทางการประยุกต์ใช้กลวิธีรีดเดอร์ เธียเตอร์

Ratliff (1991) อธิบายถึงการประยุกต์ใช้กลวิธีรีดเดอร์ เธียเตอร์ กับงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ หนึ่งในนั้นคือบทกวี (Poem) โดยกล่าวว่าบทกวีขนาดยาวที่มีเรื่องราวหรือบทสนทนาของตัวละครนั้นง่ายต่อการปรับใช้ในกลวิธีรีดเดอร์ เธียเตอร์ สามารถใช้ผู้บรรยายและกลุ่มนักแสดงขนาดเล็ก อาจจะทำเนิการแสดงในรูปแบบให้นักแสดงหลาย ๆ คนอ่านบทกวีคนละหนึ่งบทหรือคนละบรรทัดสลับกัน หรือเล่าเรื่องในลักษณะพรรณนา

สำหรับบทกวีขนาดสั้นสามารถจัดกิจกรรมแบบรวบรวมบทกวีจากผู้แต่งคนเดียวกันมาใช้ในการแสดงหรือเลือกบทกวีโดยกำหนดหัวข้อหลักจากลักษณะเด่น ๆ หรืออนุภาคในบทกวีที่มีความสอดคล้องกันมาใช้สำหรับการแสดงสั้น ๆ ในชั้นเรียนประมาณ 15 นาที

ขั้นตอนที่สามารถใช้ในการแสดงไม่ว่าจะเป็นบทกวีขนาดสั้นหรือยาวสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ผู้สอนกำหนดหัวข้อหลักของบทกวีและนำเสนอแก่ผู้เรียน
- 2) ผู้สอนแบ่งผู้เรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ใ้รับผิดชอบเลือกบทกวีที่สอดคล้องกับหัวข้อหลัก
- 3) ผู้เรียนปรับบทกวีให้เหมาะสมสำหรับการแสดงในชั้นเรียน

คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการมอบหมายงานให้กลุ่มย่อยที่เลือกบทกวีขนาดสั้นมาใช้ในการแสดงได้มีโอกาสแสดงเป็นรายบุคคล และควรแนะนำให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปสู่การเลือกบทกวีขนาดยาวมากขึ้นใช้ในการแสดงในอนาคตต่อไป

2.9 การสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกลวิธีรีดเดอร์ส ซีเรียเตอร์ พบว่า เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่สามารถสอนการอ่านวรรณกรรมในทุกรูปแบบโดยเฉพาะวรรณกรรมร้อยกรอง ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองพบว่า ส่วนมากให้ความสำคัญกับการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองในลักษณะการอ่านออกเสียงหรืออ่านทำนองเสนาะเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้แบ่งหัวข้อในการศึกษาเป็น ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองในลำดับต่อไป

2.9.1 ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

Williams (1994) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนไว้ดังนี้

- 1) ก่อนการอ่าน (pre-reading) มีจุดประสงค์ดังนี้
 - 1.1) การสร้างความสนใจในหัวเรื่อง
 - 1.2) การชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - 1.3) การเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่จะใช้ในบทเรียน
- 2) ระหว่างการอ่าน (while-reading) มีจุดประสงค์ในการช่วยผู้เรียนดังนี้
 - 2.1) การทำความเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน
 - 2.2) การทำความเข้าใจกับรายละเอียดของเรื่อง
 - 2.3) การทำความเข้าใจกับโครงสร้างของเรื่อง
- 3) หลังการอ่าน (post-reading) มีจุดประสงค์ดังนี้
 - 3.1) การถ่ายทอดความคิดในเรื่องที่อ่าน
 - 3.2) การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนต่อบทอ่าน

อรุณี วิริยะจิตรา (2532) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

- 1) ขั้นก่อนอ่าน คือ ระยะเวลาที่ผู้อ่านมีความต้องการที่จะอ่านและเตรียมตัวเองให้พร้อมที่จะรับสารนั้น ๆ การสอนในขั้นตอนนี้ควรเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้ในการศึกษาเนื้อหาตลอดจนเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการรับสารนั้นโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมี

ความสนใจใคร่รู้ในเนื้อหาของเรื่องที่ทำเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ การกระตุ้นผู้เรียนอาจทำได้ดังนี้

1.1) ให้ผู้เรียนระดมความคิดคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้รับรู้
อะไรบ้างโดยพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง รูปภาพ หรือแผนภูมิประกอบการอ่าน

1.2) ให้ผู้เรียนเลือกข้อความที่คิดว่าผู้เขียนจะกล่าวถึงจากเรื่อง

1.3) ให้ผู้เรียนเลือกข้อความที่ตนคิดว่าผู้เขียนจะกล่าวถึงในเรื่องที่
จะอ่านอย่างไรบ้างและต้องการรู้อะไรเพิ่มเติม

1.4) ให้ผู้เรียนทำนายว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์ใดในการเขียน

1.5) ให้ผู้เรียนออกความเห็นในเรื่องที่จะอ่าน

2) ชั้นระหว่างอ่าน คือ ระยะเวลาที่ผู้อ่านทำกิจกรรมการอ่านด้วยตนเองโดยใช้
กลยุทธ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการอ่านนั้น การสอนระหว่างการอ่านสามารถทำได้โดย
ให้ผู้เรียนทราบก่อนว่าจุดมุ่งหมายในการอ่านคืออะไร แล้วจึงให้ผู้เรียนหาข้อมูลต่าง ๆ ตาม
จุดมุ่งหมายที่มีไว้ขั้นตอนนี้ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเองผู้สอนก็จะช่วยต่อเมื่อผู้เรียนต้องการ
เท่านั้น

3) ชั้นหลังการอ่าน คือระยะเวลาที่ผู้อ่านนำข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านนั้นมาทำ
กิจกรรมต่อเนืองอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการใช้ทักษะสัมพันธ์ การสอนหลังการอ่านการสอนในระยะเวลานี้เป็น
การสอนที่ให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านมาประกอบกับความรู้ความคิดและความเห็นของ
ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ทำกิจกรรมต่อเนืองอื่น ๆ ที่มีอยู่ในจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เช่นนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยน
กันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์หรือนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการตัดสินใจปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือนำ
ข้อมูลที่ได้มาใช้ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1) กิจกรรมก่อนการอ่าน (pre-reading activities) เป็นการสร้างความ
สนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่ทำตัวอย่างกิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่

1.1) ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่านเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึง
ความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่ทำคาดคะเนอาจจะมีผิดหรือถูกก็ได้

1.2) ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทโดยดูจากประโยคข้างเคียง หรือรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2) กิจกรรมระหว่างอ่าน (while-reading activities) เป็นการทำความเข้าใจโครงเรื่องและเนื้อความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

2.1) ให้ลำดับเรื่อง โดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ อาจจะเป็นย่อหน้าหรือเป็นประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2) เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง

2.3) เติมข้อความลงไปแผนผังของเนื้อเรื่อง

2.4) เล่าเรื่องโดยสรุป

3) กิจกรรมหลังการอ่าน (post-reading activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนกิจกรรมที่อาจจะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด หรือทักษะการเขียนก็ได้ โดยสามารถทำกิจกรรมได้ดังนี้

3.1) ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2) ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์ม วาดรูป เป็นต้น

3.3) ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจแบ่งตามระยะการอ่านเป็น ก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่าน โดยก่อนอ่านผู้สอนจะแนะนำเรื่องที่จะอ่านเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ จากนั้นผู้เรียนจะสำรวจเรื่องที่อ่านเบื้องต้นเพื่อคาดเดาเนื้อหาหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ระหว่างอ่านผู้เรียนพิจารณาความหมายของคำ ประโยค และย่อหน้าเพื่อสรุปสาระสำคัญ จุดประสงค์การแต่ง แนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่อง และหลังอ่านผู้เรียนจะได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือนำข้อคิด ความรู้ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านมาเป็นแนวทางในการปรับใช้ในชีวิตจริง

2.9.2 แนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2551) กล่าวถึงการอ่านเพื่อศึกษาวรรณกรรมร้อยกรองทำได้ 2 วิธี คือ อ่านในใจ และอ่านออกเสียง

1) การอ่านในใจ อาจกำหนดความมุ่งหมายได้หลายประการ คือ อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ และอ่านเพื่อวิพากษ์วิจารณ์

2) การอ่านออกเสียง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเพื่อให้โสตประสาทสัมผัสเสียงของคำจากบทร้อยกรองมีความสัมพันธ์และส่งผลให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์รสและสุนทรียภาพหรือความงามความไพเราะเด่นชัดยิ่งขึ้น การที่ผู้อ่านจะสามารถได้รับรสจากบทร้อยกรองอย่างสมคุณค่าจะต้องอ่านออกเสียงเหมาะสมกับท่วงทำนองและลีลาของรูปแบบร้อยกรองนั้น ๆ ซึ่งสมัยโบราณได้กำหนดทำนองเป็นแบบแผนไว้ การอ่านทำนองของบทร้อยกรองต้องแบ่งช่วงเสียงให้ถูกต้อง มีการเอื้อนเสียงทอดเสียงตามรูปแบบคำประพันธ์แต่ละชนิด

แนวคิดข้างต้นสอดคล้องกับ ประพนธ์ เรื่องณรงค์ และคณะ (2544) กล่าวถึงการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองโดยทั่วไปอ่านได้ 2 วิธี ดังนี้

- 1) อ่านในใจ เพื่อจับใจความสารที่อ่านไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับผู้อ่าน
- 2) อ่านออกเสียง เพื่อความเพลิดเพลินใจจากความไพเราะของบทร้อยกรองและเพื่อให้เข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่ง

การอ่านทั้ง 2 วิธี มีรายละเอียดของการปฏิบัติในการอ่านสามารถสรุปได้ดังนี้

1) การอ่านในใจบทร้อยกรอง วัตถุประสงค์ของการอ่านในใจเพื่อจับใจความจากการอ่านแต่เนื่องจากร้อยกรองมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากร้อยแก้วการจับใจความจากการอ่านร้อยกรองจึงยุ่งยากซับซ้อนกว่าการอ่านร้อยแก้วซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องรู้วิธีถอดความ และสรุปความจากการอ่านร้อยกรองที่อ่านเสียก่อนจึงจะสามารถจับใจความจากร้อยกรองได้ถูกต้อง ดังนั้นผู้อ่านจึงควรศึกษาวิธีถอดความและสรุปความไว้เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองต่อไป มีแนวปฏิบัติดังนี้

1.1) อ่านบทร้อยกรองแล้วจับประเด็นสำคัญโดยส่วนรวมไว้ให้ได้
พิจารณาความหมายของคำศัพท์ยากให้สอดคล้องกับบริบท

1.2) ถอดความในแต่ละวรรคโดยพิจารณารายละเอียดตาม
คำแนะนำดังนี้

1.2.1) หากเนื้อความตอนใดไม่สมบูรณ์เนื่องจากผู้เขียน
ละคำบางคำไว้ เช่น ประธาน คำเชื่อม ควรเติมเข้าไปให้เหมาะสม

1.2.2) ต้องรักษาเนื้อความเดิมให้มากที่สุด ไม่ควรแทรก
ความคิดเห็นส่วนตัวโดยไม่จำเป็น ถ้าจำเป็นต้องทำก็ให้ใช้วงเล็บ

1.2.3) พยายามคงความไพเราะจากสำนวนโวหารและ
ความรู้สึกที่กวีได้สอดแทรกไว้ให้คงเดิมหรือใกล้เคียงความเดิมมากที่สุด

1.3) การสรุปความหรือแนวคิดสำคัญจากบทร้อยกรองนั้น
หมายถึงข้อสรุปหรือแนวคิดที่ผู้อ่านร้อยกรองเขียนถ่ายทอดออกมาตามความเข้าใจด้วยภาษาที่
กระชับรัดกุม

2) การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

แนวการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองสามารถสรุปได้ว่ามี 2 ลักษณะ คือ
อ่านตลอดเรื่อง และอ่านเฉพาะบางบท

2.1) อ่านตลอดเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อฟังเองหรือให้ผู้อื่นร่วมฟัง
เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินหรือเพื่อหาความรู้ เพื่อชื่นชมสุนทรียภาพของบทร้อยกรอง เพื่อค้นคว้า
คัดเลือกบทที่มีความงามหรือคุณประโยชน์ และเพื่อวิพากษ์วิจารณ์ ถ้าวรรณกรรมร้อยกรองมี
ขนาดยาวมากก็แบ่งอ่านตามความสะดวก

2.2) อ่านเฉพาะบางบท ส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อสาธิตให้เห็น
ความงามและคุณค่าของร้อยกรอง มักเลือกเฉพาะบทที่เห็นความงามเด่นชัด เพื่อประโยชน์ใน
การเรียนการสอนวิชาร้อยกรองหรือวรรณคดีและเพื่อประโยชน์ในการสงวนรักษาสืบทอดมรดกศิลปะ
วรรณคดีของชาติ

ประยงค์ อนันทวงศ์ (2537) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านบทร้อยกรองสามารถสรุปได้
ดังนี้

1) อ่านบทร้อยกรองมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป บทร้อยกรองเป็นศิลปะประเภท
หนึ่ง มีความงามอยู่ที่เสียงความไพเราะและการใช้ถ้อยคำเพราะฉะนั้นการอ่านครั้งเดียวอาจไม่เข้าใจ
หรือจับเนื้อหาไม่ได้การอ่านบทร้อยกรองต้องใช้พิณิจพิเคราะห์พอสมควร

2) ใช้พจนานุกรมภาษาไทย การอ่านบทร้อยกรองยากกว่าอ่านบทร้อยแก้ว เพราะบทร้อยกรองไม่มีการเว้นวรรคประโยคอย่างร้อยแก้ว ร้อยกรองมีข้อจำกัดถ้อยคำและมักมีคำยากปะปนอยู่ด้วยเสมอจึงจำเป็นต้องใช้พจนานุกรมในการช่วยแปลคำศัพท์ยาก

3) อ่านบทร้อยกรองจนได้ยินเสียงของคำดังอยู่ในใจ บทร้อยกรองที่ตีนั้น คำทุกคำต้องสำคัญ ฉะนั้นเวลาอ่านต้องอ่านทุกคำด้วยจะอ่านข้าม ๆ เหมือนวรรณกรรมร้อยแก้วย่อมไม่ได้อรรรถสเต็มที่ ขณะอ่านถ้าออกเสียงไม่ได้ให้อ่านออกมาในใจดัง ๆ

4) ต้องเข้าใจและเอาใจใส่กับความหมายของถ้อยคำหรือข้อความในบทร้อยกรองจะทำให้ได้อรรถรส

5) ฝึกอ่านบทร้อยกรองดัง ๆ ในบางโอกาสการอ่านบทร้อยกรองออกเสียงดัง ๆ จะได้รับไพเราะเต็มคำทั้งลำนำและทางสัมผัส

อลิสวา วานิชดี (2539) เสนอแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองว่า การอ่านวรรณกรรมร้อยกรองที่มีคุณค่าอย่างวรรณคดีและกวีนิพนธ์นั้นต้องอ่านด้วยใจ อ่านด้วยความรู้สึกนึกคิด นอกจากจะต้องจับใจความให้ได้ว่าบทร้อยกรองนั้นกล่าวถึงเรื่องใด ต้องสามารถค้นหาแนวคิดหรือแก่นของเรื่องซึ่งลึกซึ้งกว่าการจับใจความ โดยเฉพาะการอ่านร้อยกรองร่วมสมัยซึ่งมุ่งเน้นนำเสนอความคิดมากกว่าอารมณ์ ทั้งยังต้องต้องเข้าใจความหมายของสำนวนภาษาที่ผู้เขียนใช้ทั้งความหมายตามตัวอักษร ความหมายตามนัย และความหมายนัยประหวัด รวมถึงสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนใช้

แนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองสามารถทำได้ในระหว่างอ่าน และหลังการอ่าน ดังนี้ ระหว่างอ่านผู้อ่านต้องแปลความหมายคำศัพท์ยาก และร้อยกรองโดยคงเนื้อความเดิมให้มากที่สุด จับใจความสำคัญ สรุปแก่นเรื่องด้วยภาษาของตนเองควรอ่านซ้ำเพื่อทบทวน และอ่านออกเสียงเพื่อให้เข้าใจความไพเราะของคำ ดีความจินตภาพ และอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อผ่านถ้อยคำเมื่ออ่านจบแล้วควรเชื่อมโยงวรรณกรรมสู่ชีวิตจริง

เมื่อนำขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองที่สรุปได้ข้างต้นมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนอ่านบทร้อยกรองดังตาราง 2

ตาราง 2

การสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองจากขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ
และแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง

ระยะการอ่าน	ขั้นตอนการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจ	แนวทางการอ่าน วรรณกรรมร้อยกรอง	ขั้นตอนการสอนอ่าน วรรณกรรมร้อยกรอง
1. ก่อนอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความสนใจ - การแสดงความสำคัญของ เรื่องที่อ่าน - การเตรียมความพร้อมด้าน ภาษา - การคาดเดาเนื้อหาและ จุดประสงค์ 		<ul style="list-style-type: none"> 1) สร้างความสนใจ 2) คาดเดาเนื้อหาและ จุดประสงค์
2. ระหว่างอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความเข้าใจ จุดประสงค์ของผู้เขียน - การทำความเข้าใจ รายละเอียดของเรื่อง - การทำความเข้าใจโครงสร้าง ของเรื่อง - การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน - การเขียนแผนผังเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน - การสรุปความเรื่องที่อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - การแปลความหมาย คำศัพท์ยาก - การแปลความหมายบท ร้อยกรองโดยคงเนื้อความ เดิมให้มากที่สุด - การจับใจความสำคัญ - การสรุปแก่นเรื่อง - การอ่านซ้ำเพื่อทบทวน - การอ่านออกเสียงเพื่อให้ เข้าใจความไพเราะของคำ - การตีความจินตภาพและ อารมณ์ความรู้สึกของ ผู้เขียนที่สื่อผ่านถ้อยคำ - การสรุปแก่นเรื่องด้วย ภาษาของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> 3) แปลความหมายบท ร้อยกรอง 4) จับใจความสำคัญ 5) วิเคราะห์และตีความ 6) อ่านซ้ำเพื่อทบทวน 7) ประเมินคุณค่าด้าน เนื้อหาและภาษา 8) สรุปแก่นเรื่อง
3. หลังอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงความคิดใน เรื่องที่อ่าน - การแสดงความคิดเห็นต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงวรรณกรรม สู่ชีวิตจริง 	<ul style="list-style-type: none"> 9) แสดงความคิดเห็นต่อ บทอ่าน 10) สรุปข้อคิดเชื่อมโยงสู่

ระยะการอ่าน	ขั้นตอนการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจ	แนวทางการอ่าน วรรณกรรมร้อยกรอง	ขั้นตอนการสอนอ่าน วรรณกรรมร้อยกรอง
	บทอ่าน - การสร้างสรรค์ผลงานจาก การอ่าน		ชีวิตจริง

จากขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจและแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองข้างต้นแบ่งขั้นตอนการสอนอ่านมีลักษณะเหมือนกัน คือ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) ก่อนอ่าน เน้นให้ผู้เรียนเตรียมพร้อมสำหรับการอ่านสำรวจความรู้เดิม ตั้งจุดประสงค์การอ่าน 2) ระหว่างอ่าน ผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อสร้างเข้าใจเรื่องทีอ่านด้วยกลวิธีต่าง ๆ และ 3) หลังอ่าน คือการถ่ายทอดสาระที่ได้จากการอ่าน ซึ่งสิ่งสำคัญของการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองที่ผู้สอนควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน และแนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่อง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของวรรณกรรมร้อยกรอง ส่วนวิธีการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจบทร้อยกรองทีอ่าน สามารถเข้าใจแก่นเรื่องทีผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่านคือ การตีความและวินิจฉัยเพื่อทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในบทร้อยกรอง สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรองโดยแบ่งตามระยะของการอ่านของผู้เรียนได้ดังนี้

1) ก่อนอ่าน ระยะก่อนการอ่านนี้ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทหลักดังนั้นในระยะนี้จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนทีจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1) สร้างความสนใจ ผู้สอนจะกระตุ้นผู้เรียนทีมีความสนใจและอยากศึกษาเนื้อหาโดยการแสดงความสำคัญของบทร้อยกรองทีจะอ่าน ตลอดจนเตรียมผู้เรียนทีมีความพร้อมในการอ่าน

1.2) คาดเดาเนื้อหาและจุดประสงค์ ผู้เรียนสำรวจบทร้อยกรองแล้วคาดเดาเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการแต่งของบทร้อยกรองโดยพิจารณา ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ และความรู้ประสบการณ์เดิม

2) ระหว่างอ่าน ระยะระหว่างอ่านเป็นหน้าที่ของผู้เรียนโดยตรง ผู้สอนมีหน้าที่ให้คำแนะนำผู้เรียนขณะอ่าน โดยผู้เรียนทีจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1) แปลความหมายบทร้อยกรอง ผู้เรียนแปลความหมายคำศัพท์ยาก และแปลความหมายของบทร้อยกรองโดยคงเนื้อความเดิมให้มากที่สุด

2.2) จับใจความสำคัญ ผู้เรียนอ่านบทร้อยกรองพิจารณาสาระสำคัญแล้ว

จับใจความสำคัญของเรื่อง

2.3) วิเคราะห์และตีความ ผู้เรียนวิเคราะห์และตีความบทร้อยกรองที่อ่าน เพื่อระบุอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อสารผ่านถ้อยคำ ทั้งความหมายแฝงและความเปรียบเทียบ

2.4) อ่านซ้ำเพื่อทบทวน ผู้เรียนอ่านบทร้อยกรองอีกครั้งโดยอ่าน ออกเสียงเพื่อให้เข้าใจความไพเราะของคำ

2.5) ประเมินคุณค่าด้านเนื้อหาและภาษา ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากอ่าน วิเคราะห์และตีความบทร้อยกรองมาอธิบายคุณค่าของบทร้อยกรองทั้งด้านเนื้อหาและความงามทาง ภาษา

2.6) สรุปรูปแทนเรื่อง ผู้เรียนสรุปรูปแทนเรื่องหรือแนวคิดสำคัญจาก บทร้อยกรองด้วยภาษาของตนเองให้เป็นประโยคหรือวลีที่ใช้ภาษาอย่างกระชับโดยมีผู้สอนทำหน้าที่ ตรวจสอบและแนะนำให้ปรับแก้จนสมบูรณ์

3) หลังอ่าน ระยะเวลาหลังอ่านเป็นระยะที่ผู้สอนมีหน้าที่แนะนำให้ผู้เรียนถ่ายทอดผลที่ได้ จากอ่าน ตามขั้นตอนดังนี้

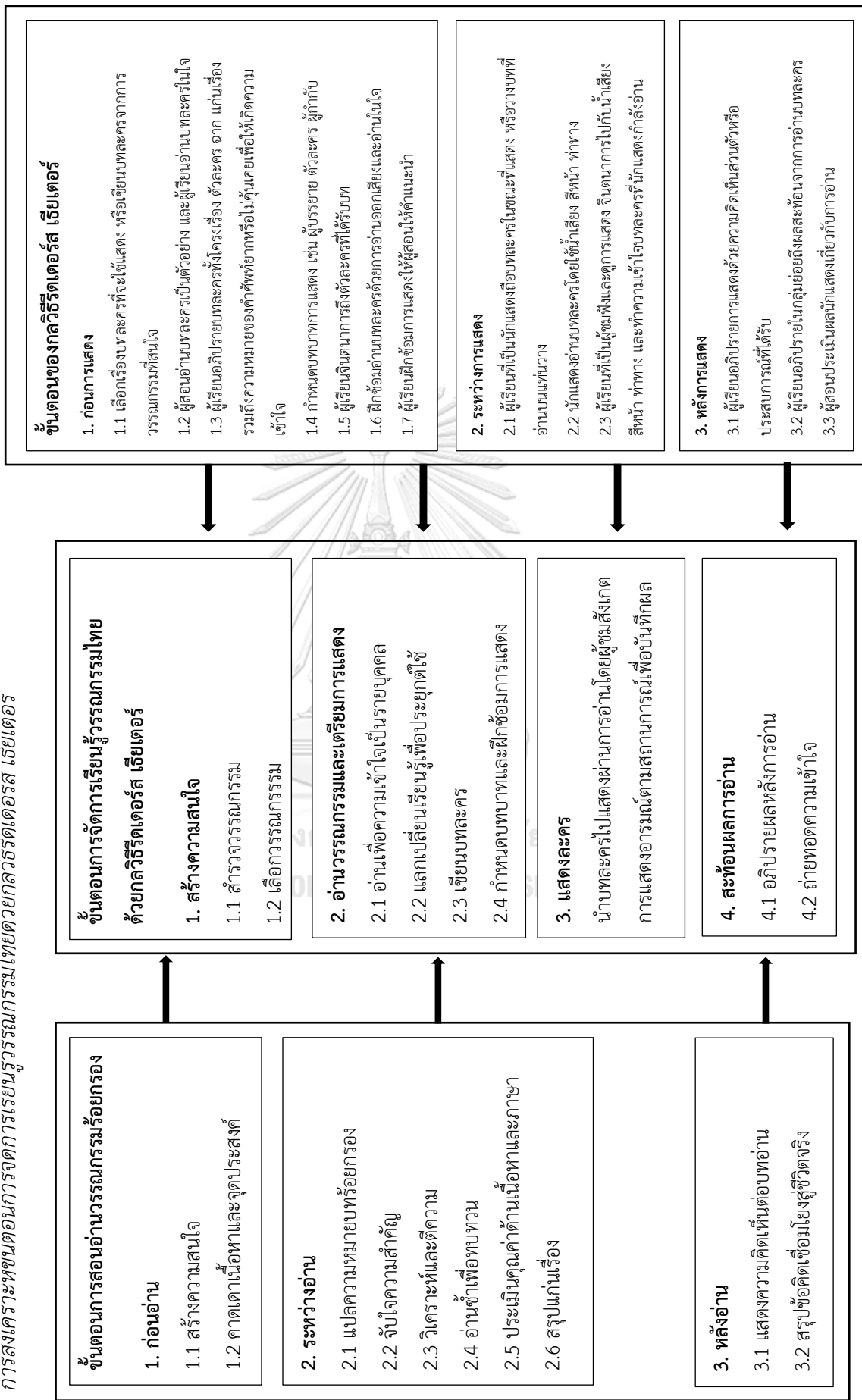
3.1) แสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อบทร้อยกรองทั้งในด้านเนื้อหาความไพเราะและประเมินคุณค่า

3.2) สรุปรูปข้อคิดเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริง ผู้เรียนสรุปรูปข้อคิดที่ได้รับจาก บทร้อยกรองที่อ่านและระบุแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตรจริง

2.10 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์

การศึกษาขั้นตอนของกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ รูปแบบต่าง ๆ ทั้งการอ่านในระดับฝึกอ่านเบื้องต้น การอ่านแบบรอบวง การอ่านแบบพร้อมใจในวันเดียว การอ่านแบบร่วมกันคิด และการแสดงของกลุ่มแชมเบอร์ รีดเตอร์ส ร่วมกับรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและวรรณกรรมร้อยกรอง ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมจากรูปแบบการอ่านแบบรอบวง และการอ่านแบบร่วมกันคิด มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้อ่านวรรณกรรม แล้วนำมาสังเคราะห์ร่วมกับขั้นตอนของกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ และขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง เพื่อให้ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อ่านวรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ ดังภาพ 1

การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีวีดิทัศน์

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ โดยนำขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ขั้นตอนของกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ และรูปแบบ กิจกรรมการอ่านรอบวงและการอ่านร่วมกันคิด มาใช้ในการสังเคราะห์จนได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ที่ใช้สำหรับการสอนอ่านบทร้อยกรอง ซึ่งขั้นตอนการ จัดการการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ ได้แก่ 1) สร้างความสนใจ 2) อ่านวรรณกรรมและ เตรียมการแสดง 3) อ่านบทละคร และ 4) สะท้อนผลการอ่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) สร้างความสนใจ เป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอวรรณกรรมให้นักเรียนได้รู้จักเพื่อใช้ สำหรับเป็นบทละคร เป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทร้อยกรองและได้เตรียม ความพร้อม มีขั้นตอนดังนี้

1.1) สำนวจวรรณกรรม ครูนำเสนอวรรณกรรมที่จะเรียนและสำหรับใช้ เขียนเป็นบทละคร พร้อมทั้งอธิบายที่มาของวรรณกรรมและให้นักเรียนลองคาดเดาความหมายหรือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในวรรณกรรม

1.2) เลือกวรรณกรรม นักเรียนแบ่งกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือก วรรณกรรมที่จะนำไปใช้เขียนบทละครสำหรับแสดง

2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องใช้ทักษะ การอ่านทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่มเพื่อทำความเข้าใจวรรณกรรม เพื่อเขียนบทละคร และเตรียมพร้อม สำหรับการแสดง

2.1) อ่านเพื่อความเข้าใจเป็นรายบุคคล นักเรียนอ่านแปลความ วิเคราะห์ และตีความ ความหมายของคำศัพท์ ทำความเข้าใจเหตุการณ์ หรือเนื้อหาสาระของ วรรณกรรม

2.2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ นักเรียนนำผลการอ่านเป็น รายบุคคลมาทำกิจกรรมอ่านแบบร่วมกันคิด โดยให้สมาชิกในกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับวรรณกรรมที่อ่าน ทั้งความหมายของคำศัพท์ ใจความสำคัญ เพื่อวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณกรรม สำหรับ วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีให้วิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแก่นเรื่อง สำหรับวรรณกรรม

ประเภทสารคดีให้นักเรียนวิเคราะห์และตีความเนื้อหาของบทร้อยกรองเพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญของเรื่องมาเขียนบทละครต่อไป

2.3) เขียนบทละคร ครูอธิบายหลักการเขียนบทละคร และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเขียนบทละครสำหรับใช้ในการแสดง สำหรับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีเรื่องราวและตัวละครให้แปลความและเขียนเป็นบทละคร สำหรับวรรณกรรมประเภทสารคดีให้นักเรียนสร้างเรื่องราวและตัวละครให้สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของวรรณกรรม โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเองและเขียนออกมาเป็นบทละครความยาวไม่เกิน 10 นาที

2.3) กำหนดบทบาทและฝึกซ้อมการแสดง สมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมอ่านแบบรอบวง โดยสลับกันอ่านบทละครโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกให้สัมพันธ์กับความหมายของบทละคร จากนั้นพิจารณาการอ่านบทละครของสมาชิกในกลุ่มเพื่อตัดสินใจกำหนดบทบาทที่เหมาะสมและมอบหมายบทละคร สามารถแบ่งตอนได้ตามความเหมาะสม ครูให้นักเรียนใช้เวลาในชั้นเรียนฝึกซ้อมการอ่านบทละครในใจ และแนะนำให้ใช้เวลาออกชั้นเรียนฝึกอ่านบทละครโดยอ่านออกเสียง

3) แสดงละคร นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้แสดงการอ่านบทละครในชั้นเรียนเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจที่มีต่อวรรณกรรมที่นำมาเขียนเป็นบทละคร นักเรียนแสดงละครโดยการอ่านบทละครที่ได้รับมอบหมายตามลำดับการแสดง โดยเน้นการใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง แสดงอารมณ์ตามสถานการณ์ให้เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้แสดงจะทำหน้าที่เป็นผู้ชม เพื่อดูและฟังการแสดงการอ่านบทละครโดยพิจารณาน้ำเสียงและเรื่องราวในบทละครพร้อมบันทึกใบงานระหว่างชมการแสดง สำหรับเป็นข้อมูลการทำกิจกรรมหลังการแสดง

4) สะท้อนผลการอ่าน เป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังจากจบการอ่านบทละครของทุกกลุ่มแล้ว นักเรียนจะได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบทละครและวรรณกรรม และถ่ายทอดความเข้าใจโดยการเขียน

4.1) อภิปรายผลหลังการอ่าน นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทละครของแต่ละกลุ่มที่ใช้แสดงละคร โดยครูเป็นผู้กำหนดหัวข้อการอภิปราย เช่น ใจความสำคัญ แก่นเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละคร ข้อคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง และวิธีในการประยุกต์ใช้ เป็นต้น

4.2) ถ่ายทอดความเข้าใจ นักเรียนแต่ละคนถ่ายทอดความเข้าใจผ่านการเขียน โดยครูมอบหมายให้เขียนสรุปความรู้ที่ได้รับจากวรรณกรรมที่อ่านและตอบคำถามในใบงานสะท้อนผลการอ่าน

ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ สามารถจำแนกเป็นบทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน ได้ดังตาราง 3

ตาราง 3

บทบาทครูและผู้เรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
1. สร้างความสนใจ		
1.1 สำนัวจรรณกรรม	1.1 นำเสนอชื่อและที่มาของวรรณกรรม และสร้างความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นนักเรียน	1.1 แบ่งกลุ่มและสำรวจวรรณกรรมที่ครูนำเสนอ
1.2 เลือกวรรณกรรม	1.2 ให้คำแนะนำประกอบการตัดสินใจเลือกวรรณกรรมของนักเรียน	1.2 สมาชิกกลุ่มร่วมกันพิจารณาและเลือกวรรณกรรมที่จะนำไปใช้เขียนบทละคร
2. อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง		
2.1 อ่านเพื่อความเข้าใจเป็นรายบุคคล	2.1 สร้างบรรยากาศให้พร้อมสำหรับการอ่าน	2.1 อ่านและทำความเข้าใจวรรณกรรมเป็นรายบุคคล
2.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้	2.2 กระตุ้นนักเรียนระหว่างการอภิปรายวรรณกรรม และอธิบายขั้นตอนและจุดประสงค์ของการอ่านแบบร่วมมือ	2.2 สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมอ่านแบบร่วมมือ เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับวรรณกรรม
2.3 เขียนบทละคร	2.3 อธิบายหลักการเขียนบทละครและให้คำแนะนำ	2.3 สมาชิกกลุ่มระดมความคิดเขียนบทละครจากวรรณกรรมที่เลือก
2.4 กำหนดบทบาทและฝึกซ้อมการแสดง	2.4 ให้คำแนะนำในการกำหนดบทบาทและฝึกซ้อม	2.4 สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมอ่านรอบวง โดยทดลองอ่านบทละคร

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
		สลับกันรอบวง จากนั้นกำหนด บทบาทและนัดหมายการฝึกซ้อม
3. แสดงละคร		
นำบทละครไปแสดงผ่าน การอ่านโดยผู้ชมสังเกตการแสดง อารมณ์ตามสถานการณ์เพื่อ บันทึกผล	3.1 กำหนดลำดับการแสดงละครของ นักเรียนแต่ละกลุ่ม 3.2 อธิบายหน้าที่ของนักเรียนระหว่าง ชมการแสดงละคร	3.1 ผู้แสดงแสดงละคร 3.2 ผู้ชมสังเกตการแสดงละครของ กลุ่มอื่น ๆ บันทึกผลในใบงาน
4. สะท้อนผลการอ่าน		
4.1 อภิปรายผลหลังการอ่าน	4.1 กำหนดหัวข้อการอภิปราย ดำเนินการอภิปราย ควบคุมและให้ คำแนะนำจนนักเรียนสามารถสรุป ประเด็นในการอภิปรายได้	4.1 อภิปรายการแสดงละครและ บทละครของแต่ละกลุ่ม บันทึกใบ งาน
4.2 ถ่ายทอดความเข้าใจ	4.2 จัดทำใบงานสำหรับให้นักเรียน เขียนสะท้อนผลการอ่าน	4.2 นำข้อสรุปจากการอภิปรายมา บันทึกใบงาน

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ในการพัฒนา
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านที่มีการทดลองในกลุ่ม
ตัวอย่างใกล้เคียงกับชั้นมัธยมศึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาดังนี้

Keehn et al. (2008) ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับ 8 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่
ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และ
พัฒนาทักษะเกี่ยวกับคำศัพท์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และยังสามารถพัฒนาแรงจูงใจ
และความมั่นใจในการอ่านของนักเรียนได้อีกด้วย

Lekwilai (2014) ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ที่มีต่อ
การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนระดับ 12 ซึ่งเป็นผู้เรียนภาษาไทยในฐานะ

ภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ มีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำ และสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับบทอ่าน

Young et al. (2019) ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ที่มีต่อความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านทั้งในด้านการอ่านคล่อง ความสามารถในการอ่าน การศึกษาในครั้งนี้อย่างทำให้รู้ว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สามารถเพิ่มความสนใจการอ่าน วรรณกรรม พัฒนาความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการตีความเนื้อหาในวรรณกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีนี้และมีผลการประเมินการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ พบว่า การสอนอ่านด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ความสามารถในการตีความ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ในนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา มีขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วรรณคดีและวรรณกรรมประเภทร้อยกรอง ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความหมายในเนื้อหารวมร้อยกรอง เพื่อสังเคราะห์ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการรับสารโดยการอ่านที่ผู้อ่านสามารถแปลความหมายของคำ ข้อความ จับใจความสำคัญและสามารถเข้าใจแนวความคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอผ่านข้อความตลอดจนการเชื่อมโยงแนวความคิดที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถคาดเดาเหตุการณ์ข้างหน้าได้ ผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่าน

ได้โดยไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำ (สมุทฺร เช่นเชาวนิช, 2542) ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ และการเดาความหมายจากบริบทมาช่วยเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง และรู้จักคาดเดาเหตุการณ์ที่จะปรากฏได้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532) ผู้อ่านนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปเป็นความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2544) การอ่านเพื่อความเข้าใจจึงเป็นกระบวนการทางสมองอันซับซ้อน ซึ่งเกิดขึ้นขณะผู้อ่านสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน (Ruddell, 2002) การเรียนรู้ที่จะอ่านไม่ใช่เพียงอ่านเพื่อจำและแปลความหมายคำศัพท์แต่หมายถึงความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเข้าใจข้อความ (Tierney, 2005) แต่เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาความหมายโดยนัยเกี่ยวกับอุดมการณ์ความคิดอันเป็นรากฐานที่ผู้เขียนบอกเป็นนัย (Wallace, 2005)

จากความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจข้างต้นสามารถสรุปความหมายได้ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการรับสารโดยการอ่านที่ผู้อ่านสามารถแปลความหมายของคำ ข้อความ จับใจความสำคัญ ดีความ และสรุปอ้างอิงแนวความคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอผ่านข้อความตลอดจนการเชื่อมโยงแนวความคิดที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง สามารถคาดเดาเหตุการณ์ข้างหน้าได้ และนำความรู้ที่ได้จากบทอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ใช้เฉพาะบทร้อยกรองนั้นยังไม่มีผู้นิยามความหมายไว้ แต่ สมปอง พรหมเปี่ยม (2536) ได้กล่าวถึงการเข้าใจความหมายในเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทร้อยกรองไว้ว่า การเข้าใจเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทร้อยกรองมีประเภทของความหมายในเนื้อหาของวรรณกรรมร้อยกรองสรุปได้ดังนี้

- 1) ความหมายเชิงประสบการณ์ คือ ความหมายที่ผู้อ่านมีอยู่เป็นความรู้เดิมจากประสบการณ์ของผู้อ่าน เมื่อได้อ่านข้อความหรือเรื่องราวที่พร้อมกับใช้ความรู้เดิมจากประสบการณ์แล้วสามารถตีความหรือทำความเข้าใจได้ทันที
- 2) ความหมายหลายนัย คือ ความหมายที่สามารถตีความได้หลากหลายทั้งโดยตรงไปตรงมาและโดยการเปรียบเทียบ
- 3) ความหมายด้านอารมณ์และน้ำเสียง คือ ความหมายที่ผู้เขียนสื่อออกมาว่าตนเองหรือตัวละครในเรื่องมีอารมณ์ความรู้สึกและสภาพจิตใจเป็นอย่างไร อาจเรียกความหมายด้านอารมณ์ได้อีกอย่างหนึ่งว่าวรรณกรรม
- 4) ความหมายจิตประหวัด คือ ความหมายที่สัมพันธ์กับ คำ ข้อความ เนื้อหา โดยไม่ได้อธิบายไว้โดยตรง แต่เป็นความหมายที่ผู้เขียนหรือผู้อ่านสามารถหวนคิดถึงได้เอง

เมื่อพิจารณาความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยทั่วไปไปรวมกับการเข้าใจความหมายในเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทร้อยกรองที่ระบุไว้ข้างต้น จึงสามารถสรุปความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง หมายถึงกระบวนการรับสารประเภทบทร้อยกรองด้วยการอ่าน โดยผู้อ่านสามารถแปลความหมายของบทร้อยกรองที่อ่านได้ในระดับของคำศัพท์ สามารถจับใจความสำคัญ สามารถตีความแนวคิดหลักของบทร้อยกรองที่อ่านได้โดยไม่ต้องแปลความหมายของคำศัพท์ได้ทุกคำ สามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ผ่านเนื้อหาของบทร้อยกรอง ตลอดจนเชื่อมโยงแนวความคิดที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถคาดเดาเหตุการณ์ข้างหน้าได้

3.2 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านในส่วนคุณภาพผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองว่า นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรม พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สนิท ตั้งทวี (2546) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ผู้มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอันจำกัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน

Wallace (2005) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจสรุปได้ว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของผู้อ่านออกเขียนได้ การอ่านสนองต่อความต้องการในเวลาจำเป็น นอกจากนี้การอ่านอย่างเข้าใจจะทำให้ได้รับความรู้และให้ความเพลิดเพลิน

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญของผู้อ่านในการทำความเข้าใจเนื้อหา แนวคิดสำคัญ และจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ทักษะนี้มีประโยชน์อย่างมากในการดำเนินชีวิตทั้งการอ่านงานเขียนประเภทบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ปัจจุบันมีการพัฒนาของงานเขียนประเภทบทร้อยกรองที่พบในวรรณคดีไทยและนอกเหนือจากวรรณคดีไทยก็มีบทร้อยกรองหลากหลายรูปแบบและง่ายต่อการเข้าถึงมากยิ่งขึ้น การอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน

สอดคล้องกับ จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ (2556) ได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของ ร้อยกรองไว้ว่า ร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้แต่งในด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านสังคม และมีคุณค่าทางการสื่อสารจากผู้แต่งสู่ผู้อ่าน ในส่วนของผู้อ่าน ร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้อ่านเฉพาะบุคคล ในด้านจิตใจ สติปัญญา และการปฏิบัติตน ทั้งยังมีคุณค่าต่อสังคมในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคม คุณค่าของร้อยกรองที่มีต่อผู้อ่าน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ ผู้อ่านเฉพาะบุคคล และผู้อ่านกลุ่มใหญ่หรือสถาบันทางสังคม ร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้อ่านทั้ง 2 ประเภทดังต่อไปนี้

1) คุณค่าต่อผู้อ่านเฉพาะบุคคล ร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้อ่านแต่ละคนในด้านจิตใจ สติปัญญา ตลอดจนการปฏิบัติ ดังนี้

1.1) คุณค่าในด้านจิตใจ บทร้อยกรองที่ไพเราะจะช่วยกล่อมเกลาจิตใจของผู้อ่านให้มองโลกในแง่ดี มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้โดยง่าย ทำให้เกิดความเข้าใจ เห็นใจ และปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่น

1.2) คุณค่าในด้านสติปัญญา ในการแต่งบทร้อยกรองนั้น ผู้เขียนมักใช้ศิลปะการแต่งต่าง ๆ กัน เช่น ใช้โวหารเปรียบเทียบ ใช้สัญลักษณ์ ผู้เขียนจะไม่เฉลยคำตอบไว้ ผู้อ่านจะต้องค้นหาเอง จึงเป็นเรื่องท้าทายสติปัญญาของผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง

1.3) คุณค่าในด้านการปฏิบัติ เมื่ออ่านบทร้อยกรองแล้วเกิดอารมณ์สะเทือนใจ เกิดความคิดวิจารณ์ญาณก็จะแสดงออกในทางปฏิบัติ บทร้อยกรองเป็นเครื่องมือสั่งสอนจริยธรรมแก่คนมาทุกยุคทุกสมัย จึงมีคุณค่าในด้านการประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง

2) คุณค่าต่อผู้อ่านด้านสังคม ผู้อ่านหลาย ๆ คนรวมเป็นสังคม สังคมรวมกันก็คือประเทศชาติ ร้อยกรองมีผลต่อสังคมและประเทศชาติ ในการเป็นแหล่งวัฒนธรรม และมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม ดังนี้

2.1) ร้อยกรองเป็นแหล่งวัฒนธรรม ร้อยกรองเป็นวัฒนธรรมทางภาษาและทางจิตใจของคนในชาติ นับตั้งแต่เพลงพื้นบ้าน เป็นที่รวมของขนบประเพณี ภาษา และความรู้สึกของคนในท้องถิ่น วรรณคดีไทยส่วนมากเป็นร้อยกรอง คือ แหล่งวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ

2.2) ร้อยกรองมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม วรรณคดี อาจมีอิทธิพลต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การชี้นำสังคม การสร้างสำนึกร่วมในความเป็นชาติ การบันทึกหรือสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

อัญญาณี คล้ายสุบรรณ (2542) กล่าวว่า บทร้อยกรองมีความสำคัญต่อความรู้สึกพื้นฐานของเด็กทุกคนคือความสนุกเมื่อได้อ่านคำคล้องจองมีสัมผัส ในขณะที่หนังสือบันเทิงคดีนำความสนุกสนานเพลิดเพลินมาให้ หนังสือสารคดีนำสาระความรู้มาให้ ร้อยกรองก็นำความอบอุ่น ความเชื่อมั่น และบางครั้งก็นำเสียงหัวเราะ มาให้ การไม่ได้สัมผัสกับร้อยกรองอาจเปรียบเทียบกับ

การไม่ได้สัมผัสกับดนตรี ฉะนั้น จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้เด็กได้มีโอกาสอ่านร้อยกรอง ด้วยบทร้อยกรองมีคุณค่ามากต่อเด็ก ๆ คุณค่าเหล่านั้นคือ ความละเอียดอ่อนในจิตใจ บทร้อยกรองจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เด็กมีจิตใจอ่อนโยนและเป็นคนดีของสังคมต่อไป คุณค่าของร้อยกรองที่สำคัญมีดังนี้

1) คุณค่าทางด้านสุนทรียะ คือ ความไพเราะงดงามในด้านการแสดงออกของกวี ซึ่งแสดงออกมาในรูปของอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion) ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ความรัก ความพลัดพราก ความสนุกสนานตื่นเต้น ความตลกขบขัน และความงดงามของธรรมชาติ

2) ให้คุณค่าทางด้านประสบการณ์ของกวีที่ถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้ง มวลที่ฝังแน่นในใจของกวีได้รับการถ่ายทอดมายังผู้ฟัง

3) ให้คุณค่าทางสติปัญญา บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้งมวลแก่ชีวิต ให้ความคิดที่ตีงาม ให้สติระลึกรู้ถึงความเป็นไปของชีวิต ช่วยถ่วงดุลความหลงที่เกิดขึ้นจากอารมณ์ปุถุชน ทำให้มองโลกกว้างขึ้น รู้จักมองลึกเข้าไปถึงความสำคัญสภาพจิตใจและความต้องการของผู้อื่น

4) ให้คุณค่าทางด้านความสนุกสนานเพลิดเพลิน บทร้อยกรองจำนวนไม่น้อยที่เป็น บทร้อยกรองที่เหลวไหล ไร้สาระ แต่จังหวะลีลาการใช้คำสัมผัสและเสียงต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตลกขบขัน แก่ผู้อ่าน

5) ให้คุณค่าทางความรู้สึกที่เป็นพลังภายใน ก่อให้เกิดความรู้สึกอันเป็นพลังสร้างสรรค์ที่ทำให้ผู้อ่านมีความเข้มแข็งพร้อมที่จะต่อสู้โลกและชีวิตยามอ่อนแอหรือทุกข์ท้อ ภาษาในร้อยกรองจะช่วยปลอบประโลมและให้กำลังใจ ให้พร้อมที่จะก้าวอย่างเพื่ออนาคตต่อไป

6) ให้คุณค่าในแง่ของการสั่งสอนอบรม บทร้อยกรองที่ดีนอกจากจะให้ความรื่นรมย์เป็นอันดับแรกแล้วยังช่วยอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีด้วย

สรุปความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองได้ว่า การอ่านบทร้อยกรองได้อย่างเข้าใจความหมายใจความสำคัญเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตทั้งในการศึกษาแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง กล่อมเกลาจิตใจให้มีความละเอียดอ่อนในจิตใจ ให้จินตนาการที่ก่อให้เกิดความรื่นรมย์ เป็นกำลังใจในการดำเนินชีวิต พัฒนาทักษะกระบวนการอ่านแปลความ จับใจความตีความ ความงดงามของภาษาในร้อยกรองยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้เด็กรู้จักการใช้ภาษาได้ดี หรือสามารถรับสื่อที่ซับซ้อนได้ดีขึ้น ในแง่การแนวทางการดำเนินชีวิตจากคำสอนโดยตรงในวรรณคดีประเภทคำสอนโดยตรงและการพบตัวอย่างชีวิตในวรรณคดีที่เป็นบันฑิตคติ ให้พลังที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ ให้คุณค่าทางสติปัญญา ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมไปถึงยังเป็นการสืบสานมรดกของชาติอีกด้วย

3.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจต้องอาศัยพื้นฐานความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่า องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

ไพพรรณ อินทนิล (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจรูปแบบและความหมายของคำนั้น
- 2) องค์ประกอบกรการเรียบเรียงถ้อยคำ หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่าง ๆ การเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อยและความสามารถในการจัดลำดับเหตุการณ์หรือขั้นตอนของข้อความได้
- 3) องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความการสรุปความคิดหลักของเรื่องและการนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงในโอกาสต่าง ๆ

Miller (1990) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ดังนี้

- 1) การรู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
- 2) การรู้ความหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชั้นของความรู้ย่อยเหล่านั้น
- 3) ความสามารถในการอธิบายเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตนเมื่อพบเรื่องที่อ่านมีลักษณะเดียวกันกับที่เคยอ่านมาแล้วจะต้องสามารถอธิบายได้

Valette and Disick (1972) กล่าวถึงการประเมินผลผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนแสดงพฤติกรรมที่ผู้อ่านต้องทำได้ดังนี้

- 1) ชั้นกลไก คือ การอ่านออกเสียงการเว้นวรรคตอนอย่างถูกต้องเหมาะสม
- 2) ชั้นความจำ คือ อ่านข้อความและเข้าใจความหมายที่ได้เรียนและท่องจำไว้
- 3) ชั้นถ่ายโอน คือ การนำความรู้ความจำมาใช้ในการอ่านข้อความใหม่ ๆ ให้เข้าใจ
- 4) ชั้นสื่อสาร คือ อ่านโดยเสรี เพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ
- 5) ชั้นวิพากษ์วิจารณ์ คือ ผู้เรียนต้องสามารถตีความ เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวถึงตรง ๆ ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้

Hafner and Hayden (1974) กล่าวถึงพฤติกรรมการอ่านที่ควรประเมินสอดคล้องกับพฤติกรรมการอ่านที่แสดงถึงความสามารถในการเข้าใจ ดังนี้

- 1) ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ได้
- 2) เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจง คำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ถูกต้อง
- 3) จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านออกมาเป็นคำพูดได้
- 4) ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
- 5) แยกได้ว่ารายละเอียดส่วนใดสำคัญหรือไม่สำคัญ
- 6) บอกตัวอย่างหรือคำอธิบายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อความสำคัญตอนใด

อย่างไร

7) บอกตัวอย่างหรือคำอธิบายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างไร

8) บอกได้ว่าเนื้อหาที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างไร

- 9) สรุปใจความของบทอ่านได้ถูกต้อง

จากองค์ประกอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของงานเขียนทั่วไปสอดคล้องกับขั้นตอน การทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง ซึ่งสะท้อนองค์ประกอบของ การอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองดังนี้

สมปอง พรหมเปี่ยม (2536) กล่าวถึงขั้นตอนในการทำความเข้าใจและถ่ายทอด ความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบที่แสดงถึงเข้าใจในการอ่าน วรรณกรรมร้อยกรองว่า บทร้อยกรองประกอบด้วย คำ ประโยค ข้อความ หรือเนื้อหา ที่สามารถสื่อ ความหมายได้หลากหลายในแต่ละประเภทของความหมาย การทำความเข้าใจเนื้อหาสาระใน วรรณกรรมร้อยกรองสะท้อนผ่านขั้นตอนการทำความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนี้

1) การแปลความ คือ ความสามารถในการแปลและจดจำความหมายของถ้อยคำ ประโยคข้อความหรือเนื้อหาที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมาได้

2) การตีความ คือ การอ่านในขั้นที่สามารถเข้าใจในระดับที่ลึกไปกว่าความหมาย ตามรูปศัพท์ วลี หรือประโยค ที่ปรากฏในพจนานุกรมทั่วไป ได้แก่ ความหมายเชิงประสบการณ์ ความหมายหลายนัย ความหมายด้านอารมณ์และความรู้สึก และความหมายจิตประหวัด การอ่าน ตีความสามารถแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1) การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมกว้าง ๆ ของวรรณกรรม ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง จุดประสงค์ของผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ ใจความสำคัญของเรื่อง

2.2) การอ่านตีประเด็น คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาโดยละเอียดจนสามารถวิเคราะห์และวินิจฉัยประเด็นต่าง ๆ เข้าใจภาพพจน์ภาพลักษณ์และความหมายโดยนัยที่ผู้แต่งไม่ได้กล่าวโดยตรงอย่างถูกต้อง

2.3) การอ่านทบทวน คือ การอ่านเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งว่าการจับใจความและการตีประเด็นดังกล่าวนั้นถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

3) การขยายความ คือ ความสามารถในการขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งขึ้นกว่าเนื้อหาสาระที่ได้รับมา หรือมากกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่จนสามารถ วิเคราะห์ วินิจฉัย และวิพากษ์วรรณกรรมร้อยกรองนั้น ๆ ได้

4) การเตรียมสื่อความ คือ กรณีอ่านวรรณกรรมร้อยกรองแบบออกเสียงเป็นทำนองเสนาะควรมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีในการถ่ายทอดความเข้าใจของตนไปสู่ผู้อื่นได้อย่างครบถ้วนถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถเลือกบทอ่านได้อย่างเหมาะสม ใช้น้ำเสียงได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและซาบซึ้งกินใจในเนื้อหา

จากการศึกษาองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจและขั้นตอนการทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายของบทร้อยกรองสามารถนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองได้ดังตาราง 4

ตาราง 4

การสังเคราะห์องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

องค์ประกอบ	นักวิชาการ				
	ไพพรรณ อินทนิล (2546)	Miller (1990)	Valette & Disick (1972)	Hafner & Hayden (1974)	สมปอง พรหมเปี่ยม (2536)
1. การแปลความ	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจับใจความ			✓	✓	✓
3. การวิเคราะห์				✓	✓
4. การตีความ			✓		✓
5. การประเมินค่า	✓			✓	✓
6. การเชื่อมโยง	✓	✓	✓	✓	
7. การขยายความ				✓	✓
8. การถ่ายทอด		✓			✓

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ร่วมกับการทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายของวรรณกรรมร้อยกรอง จากตารางข้างต้นพบว่า องค์ประกอบบางองค์ประกอบมีลักษณะคล้ายกันและใช้ทักษะเดียวกัน ผู้วิจัยจึงรวมไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน ได้แก่ องค์ประกอบการจับใจความและความสรุปความ องค์ประกอบการเชื่อมโยงและการขยายความ ซึ่งสามารถสังเคราะห์และสรุปองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจร้อยกรองได้ดังนี้

1) **การแปลความ** คือ การแปลความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน หรือ แสดงความเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่านได้

2) **การจับใจความ** คือ การระบุใจความสำคัญและส่วนขยาย และลำดับเหตุการณ์ หรือเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้

3) **การวิเคราะห์** คือ การระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ตามองค์ประกอบของวรรณกรรม

4) **การตีความ** คือ การอธิบายความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านในระดับลึกกว่าถ้อยคำที่ปรากฏ การบอกรัตนคติประสงค์ของผู้แต่ง และสรุปแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

5) **การประเมินค่า** คือ การอธิบายความสมเหตุสมผลของบทร้อยกรองที่อ่านและการนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ประเมินคุณค่าทางด้านเนื้อหาและภาษา และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

6) **การเชื่อมโยง** คือ การเชื่อมโยงความหมายของบทร้อยกรองกับประสบการณ์เดิมของตนเอง ขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งกว่าเนื้อหาสาระที่ได้รับมา นำสาระความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรองไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

7) **การถ่ายทอด** คือ การอธิบายความเข้าใจและแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่อง ที่อ่านสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่อ่าน หรือแต่งเรื่องใหม่จากเรื่องที่อ่านได้

3.4 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจร้อยกรอง

ระดับความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับซึ่งนักการวิชาการได้แสดงแนวคิดไว้หลากหลาย สามารถสรุปได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Raygor and Raygor (1985) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ ความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ

2) ระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่องและสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

3) ระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียนและสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของตนเอง รวมทั้งนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

Miller (1990) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) ระดับความเข้าใจเนื้อหา (Textually explicit comprehension) หมายถึง ระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความในสิ่งที่ผู้อ่านนำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา ผู้อ่านที่มีความสามารถเข้าใจในระดับนี้สามารถระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง หรือจัดเรียงลำดับ เหตุการณ์ในบทอ่านได้ ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ดังนี้

1.1) บอกใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าได้

1.2) บอกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญในแต่ละย่อหน้าได้

1.3) เรียงลำดับเหตุการณ์ได้

1.4) ปฏิบัติตามคำแนะนำได้

2) ระดับการตีความ (Textually implicit comprehension) หมายถึง ระดับที่ ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้นำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา โดยที่ผู้อ่านจะต้องใช้ เหตุผลและความรู้ของตนเข้ามาช่วยตัดสินใจ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ผู้อ่านที่มีความสามารถระดับนี้ สามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิงได้ สรุปและทำนายเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า และรับรู้ถึง อารมณ์และความคิดของผู้เขียนได้ ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ดังนี้

2.1) ตอบคำถามโดยใช้การตีความได้

2.2) อ้างอิงหรือสรุปความได้

2.3) ทำนายหรือคาดเดาเหตุการณ์ได้

- 2.4) บอกอารมณ์ความรู้สึกและจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
- 2.5) ย่อความจากสิ่งที่อ่านได้
- 2.6) ระบุความเป็นเหตุเป็นผลได้
- 2.7) สรุปใจความสำคัญได้

3) ระดับการวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical reading) หมายถึง ระดับความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาที่อ่านได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นของผู้เขียน สามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่นได้ สามารถเข้าใจภาษาเปรียบเทียบ และบอกได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อเรื่องที่น่าเสนออย่างไร

- 3.1) แยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นได้
- 3.2) ประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้
- 3.3) เปรียบเทียบสิ่งที่อ่านได้
- 3.4) แปลความหมายของเรื่องได้
- 3.5) ระบุทรรศนะของผู้เขียนได้
- 3.6) ระบุกลวิธีที่ผู้เขียนใช้ได้

4) ระดับการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม (Scripturally implicit comprehension) เป็นความเข้าใจระดับสูงที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาเชื่อมโยงกับสิ่งที่พบในบทอ่านเพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาในบทอ่านนั้น สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

- 4.1) นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปแก้ปัญหาได้
- 4.2) นำความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้
- 4.3) นำความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้

Bromley (1992) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ

ดังนี้

1) ระดับตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของข้อความตามที่ปรากฏซึ่งผู้อ่านเคยจำได้ระลึกได้ การอ่านในระดับนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดมากนัก

2) ระดับตีความ (Interpretation comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่านได้โดยอาศัยประสบการณ์ในการลงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3) ระดับประเมินค่า (Evaluative comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการวิเคราะห์ข้อความที่ได้อ่านว่าสิ่งที่อ่านนั้นถูกต้องหรือไม่ควรเชื่อหรือไม่

สรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบ่งตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก แบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ 1) ระดับตัวอักษรหรือข้อเท็จจริงตามตัวอักษร 2) ระดับตีความและวิเคราะห์ 3) ระดับวิจารณ์และประเมินค่า และ 4) ระดับประยุกต์ใช้

เมื่อพิจารณาร่วมกับคุณภาพผู้เรียนที่ปรากฏในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระบุความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นได้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยง

กับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและ วรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียนที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถสรุปเป็นระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ว่า ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านในระดับคำและตีความความหมายที่ไม่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน ความสามารถในการประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่านและให้เหตุผล และความสามารถในการสรุปความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับสากล

สุจริต เพียรชอบ (2541) กล่าวถึงเกณฑ์ในการวิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองสรุปได้ดังนี้ เกณฑ์การวิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองควรครอบคลุมองค์ประกอบของบทร้อยกรองทุกประเด็น ดังนี้

1) รูปแบบของการประพันธ์ การวิเคราะห์รูปแบบของการประพันธ์ควรพิจารณา สองลักษณะใหญ่ ๆ คือ ลักษณะบังคับของการประพันธ์ ว่ามีรูปแบบถูกต้องตามลักษณะบังคับหรือไม่ อีกประการหนึ่ง คือ การเลือกใช้คำประพันธ์แต่ละชนิดให้เหมาะสมกับวรรณกรรมที่แต่งขึ้น

2) การวางโครงเรื่องและการกำหนดเหตุการณ์ การวางโครงเรื่องหรือการกำหนด เหตุการณ์มีกลวิธีการวางโครงเรื่องได้ดีหรือไม่การกำหนดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องเป็นไปตามขั้นตอน การดำเนินเรื่องเป็นอย่างดีไม่ขาดตอน

3) ฉาก ควรพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่าผู้แต่งพรรณนาฉากได้สมจริงชัดเจนสอดคล้องกับ เนื้อเรื่องการดำเนินเรื่องหรือพรรณนาได้ประณีตวิจิตรงดงามเพียงใด

4) ตัวละคร คือ ผู้มีบทบาทเรื่อง ตัวละครอาจมีตัวเดียวหรือหลายตัวการวิเคราะห์ ตัวละครอาจพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะการสร้างลักษณะนิสัยของตัวละคร และลักษณะ นิสัยของตัวละครต้องพิจารณาว่าผู้แต่งสร้างตัวละครโดยคำนึงถึงธรรมชาติของความต้องการของ มนุษย์หรือไม่ หรือพื้นฐานของตัวละครนั้นคงที่เสมอหรือมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยบ้าง เหตุการณ์แวดล้อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ รวมถึงมีกลวิธีการนำเสนอตัว ละครในโอกาสที่เหมาะสม

5) สาระของวรรณกรรม ควรพิจารณาในสาระต่าง ๆ ได้แก่ สาระในด้านความรู้ ผู้อ่านหรือผู้ฟังได้รับสาระความรู้ตามลักษณะที่เป็นจริงถูกต้องชัดเจน สาระด้านความคิด ผู้อ่านได้รับ

สาระด้านความคิดอันเป็นประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม และสาระในด้านความสร้างสรรค์
ควรมีลักษณะสร้างสรรค์จรรโลงใจยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้น

6) กวีทัศน์หรือทัศนของผู้แต่ง ควรพิจารณาทัศนของผู้แต่งที่ชวนให้ผู้อ่านได้
แง่คิดหรือความรู้เกิดความรู้สึกจรโลงใจหรือความคิดสร้างสรรค์ด้วย

7) กลวิธีการนำเสนอ กลวิธีการนำเสนอคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองมีอยู่หลายวิธี
ดังนี้

7.1) เสนองานประพันธ์อย่างตรงไปตรงมาเข้าใจง่าย

7.2) เสนอโดยไม่ต้องมีการตีความมีการใช้สัญลักษณ์หรือการเปรียบเทียบ

7.3) เสนอโดยใช้คำหรือความซ้ำเพื่อดึงดูดความสนใจให้เกิดความ
ประทับใจเพื่อเน้นย้ำเรื่องราวให้ดูโดดเด่น

7.4) เสนอโดยใช้ถ้อยคำงดงามลึกซึ้งพัฒนาให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเกิด
จินตนาการ

7.5) กลวิธีในการนำเสนอเรื่องดำเนินเรื่องไปตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบหรือ
กล่าวเหตุการณ์ตอนท้ายเรื่องเสียก่อนแล้วย้อนกลับไปเล่าตั้งแต่ต้นจนจบหรือดำเนินเรื่องสลับไปมา

8) ความไพเราะของวรรณกรรมร้อยกรอง วรรณกรรมร้อยกรองมีความไพเราะด้วย
รสคำ ผู้แต่งเลือกใช้คำที่มีเสียงเสนาะมีสัมผัสคล้องจอง มีลีลาจังหวะ การเล่นคำ การหลกคำ ไพเราะ
ด้วยรสความ ใช้คำที่มีความหมายกระชับชัดเจน การใช้กวีโวหาร การใช้ข้อความกินใจ หรือทำให้เกิด
จินตภาพ การใช้ภาพพจน์ต่าง ๆ ความงามในด้านการสร้างบรรยากาศผู้แต่งสามารถใช้กลวิธีพรรณนา
ให้ผู้อ่านมองเห็นรูปร่างลักษณะของธรรมชาติสิ่งของผู้คนตลอดจนสภาพและบรรยากาศแวดล้อม
ตามที่กวีต้องการได้อย่างแจ่มชัดและสามารถสร้างอารมณ์หรือสภาพจิตใจของผู้อ่านให้ตระหนักถึง
รสแห่งความงามนั้นด้วยตนเอง

เมื่อพิจารณาระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจร่วมกับเกณฑ์การวิเคราะห์
วรรณกรรมร้อยกรอง ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจร้อยกรองออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่
ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับวิเคราะห์ และระดับประยุกต์ใช้ เนื่องจากระดับวิเคราะห์มี
รายละเอียดคล้ายกับระดับตีความจึงพิจารณาให้อยู่ในระดับเดียวกัน และกำหนดพฤติกรรมย่อยในแต่ละ
ระดับโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับองค์ประกอบการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ได้สังเคราะห์ไว้ข้างต้น
ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพฤติกรรมย่อยในการอ่านตามประเภทเนื้อหา
วรรณกรรม

ระดับความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	องค์ประกอบของ การอ่าน เพื่อความเข้าใจ	พฤติกรรมย่อย	
		บันเทิงคดี	สารคดี
1. ระดับข้อเท็จจริง	1. การแปลความ 2. การจับใจความ	- การแปลความหมาย ของคำศัพท์ - การจับใจความสำคัญ - การเรียงลำดับ เหตุการณ์	- การแปลความหมาย ของคำศัพท์ - การจับใจความสำคัญ
2. ระดับตีความ	3. การวิเคราะห์ 4. การตีความ	- การจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น - การระบุความสัมพันธ์ ระหว่างชื่อเรื่องและ เนื้อหา - การคาดเดาเหตุการณ์ ล่วงหน้า - การตีความความหมาย ของคำมีหลาย ความหมาย - การระบุวัตถุประสงค์ ของผู้เขียน - การเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร - การวิเคราะห์ องค์ประกอบของงาน เขียนบันเทิงคดี - การระบุแก่นของเรื่อง	- การจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น - การระบุความสัมพันธ์ ระหว่างชื่อเรื่องและ เนื้อหา - การตีความความหมาย ของคำมีหลายความหมาย - การระบุวัตถุประสงค์ ของผู้เขียน - การเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน - การระบุแนวคิดสำคัญ ของเรื่อง
3. ระดับประเมินค่า	5. การประเมินค่า	- การระบุความ	- การระบุคุณค่าด้าน

ระดับความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	องค์ประกอบของ การอ่าน เพื่อความเข้าใจ	พฤติกรรมย่อย	
		บันเทิงคดี	สารคดี
		สมเหตุสมผลของ เหตุการณ์ในเรื่อง - การระบุคุณค่าด้าน เนื้อหา - การระบุคุณค่าด้าน ภาษา - การประเมินกลวิธีการ นำเสนอ - การแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	เนื้อหา - การระบุคุณค่าด้าน ภาษา - การประเมินกลวิธีการ นำเสนอ - การแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. ระดับประยุกต์ใช้	6. การเชื่อมโยง 7. การถ่ายทอด	- การยกตัวอย่าง เหตุการณ์ที่สอดคล้อง กับเรื่องที่อ่าน - การระบุแนวทางการ นำข้อคิดที่ได้จากการ อ่านไปใช้ในชีวิตจริง - การเขียนเรื่องใหม่จาก แก่นของเรื่อง - การสร้างองค์ความรู้ ใหม่จากการอ่าน	- การเชื่อมโยงเรื่องที่อ่าน กับเหตุการณ์หรือ สถานการณ์ในชีวิตจริง - การเขียนเรื่องใหม่จาก แนวคิดสำคัญของเรื่อง - การสร้างองค์ความรู้ ใหม่จากการอ่าน

การจัดแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือยกกรองประกอบด้วย 4 ระดับ ได้แก่ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับประเมินค่า และระดับประยุกต์ใช้ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปยาก โดยพฤติกรรมย่อยในแต่ละระดับเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติได้เพื่อแสดงความเข้าใจในการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองทั้งบันเทิงคดีและสารคดี

3.5 การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

Bachman and et al. (1995) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้สรุปได้ดังนี้

1) สถิติปัญญา ความหลากหลายในความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้จากบทอ่าน สามารถบ่งชี้จากแบบสอบถามมาตรฐานดังจะเห็นได้ว่านักเรียนในแต่ละระดับจะมีประสิทธิภาพในการอ่านต่างกัน มีความสามารถเข้าใจบทอ่านได้ต่างกัน

2) คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์พื้นฐานของความเข้าใจแต่ละบุคคลชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองบทอ่าน

3) ความสามารถด้านหน่วยคำถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำศัพท์หรือวิภัติปัจจัย

4) ความจำคำศัพท์ ปริมาณ คำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ในแต่ละบุคคลจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น

5) เจตคติต่อการอ่านและการเรียนรู้จากบทอ่าน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่านเป็นความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจของผู้อ่านเองและคาดเดาความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน

6) ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน มีผลอย่างมาก โดยเฉพาะในระดับเรื่องการอ่านนักเรียนเรียนรู้ในการอ่านจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนอื่น

O' Donnell and Wood (2004) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1) ความรู้เดิม หมายถึง ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่องมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจในการอ่าน

2) การเชื่อมโยงความรู้ใหม่ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น

3) การจัดระบบความรู้ใหม่ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจัดระบบความรู้ที่มีอยู่เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงและสามารถจดจำข้อมูลความรู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็วแม่นยำและยาวนาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ O' Donnell and Wood (2004) ได้อธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ในการอ่าน การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นผลมาจากความแตกต่างของข้อความที่มีระดับความยากง่ายแตกต่างกันสถานการณ์การอ่านได้รับอิทธิพลจากความสมจริงของสื่อทัศนคติความสนใจความมุ่งหมายการพยากรณ์ความรู้เดิมและการใช้กลวิธีการอ่านของผู้อ่านถ้าข้อความเข้าใจได้ง่ายผู้อ่านก็จะสามารถอ่านและเข้าใจได้ตามจุดมุ่งหมาย

2) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้อ่าน ผู้อ่านจะทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านผ่านประสบการณ์เดิมของตนปัจจัยเกี่ยวกับผู้อ่านประกอบด้วย

2.1) ความสนใจหรือแรงจูงใจความน่าสนใจของสื่อทำให้เกิดแรงจูงใจในการอ่านเพราะผู้อ่านที่มีแรงจูงใจจะตั้งใจอ่านมากขึ้นและมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น

2.2) ความคล่องแคล่วในการอ่านหากผู้อ่านไม่คล่องก็จะทำให้เข้าใจความหมายได้ยากเพราะผู้เรียนจะใช้พลังปัญญาในการเข้าใจคำศัพท์มากกว่าการสร้างความเข้าใจความหมายของข้อความ

2.3) ทักษะการรู้คิดหมายถึงการตระหนักในการคิดและกระบวนการคิดของบุคคลเมื่อปรับเข้ากับการอ่านจึงหมายถึงการตระหนักของผู้อ่านและการใช้กลวิธีการอ่านผู้อ่านที่มีกลยุทธ์การรู้คิดจะสามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองขณะที่อ่านได้

3) ปัจจัยเกี่ยวกับข้อความ ประกอบด้วย

3.1) ความซับซ้อนของมโนทัศน์ข้อความต่าง ๆ มีความแตกต่างกันด้านมโนทัศน์ทั้งจำนวนและประเภทการอ่านสื่อที่มีมโนทัศน์ซับซ้อนจะเข้าใจยากกว่าสื่อที่มีมโนทัศน์เดียว

3.2) การเรียบเรียงข้อความข้อความส่วนใหญ่มีรูปแบบพื้นฐานอยู่ 2 ประเภทคือเรื่องเล่าและความเรียงหากเป็นข้อความที่ผู้อ่านคุ้นเคยก็จะทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้นนอกจากนี้การเรียบเรียงระดับย่อหน้าก็มีส่วนสำคัญต่อความเข้าใจของผู้อ่านด้วย

3.3) ลีลาการเขียนหมายถึงรูปแบบประโยคการเลือกใช้คำศัพท์ของผู้เขียน

3.4) ระดับความยากง่ายของข้อความหมายถึงความยากของสื่อการอ่านซึ่งมีตัวแปรพื้นฐาน 2 ประการคือความยาวของประโยคและความยากของคำศัพท์

แนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีองค์ประกอบที่ควรคำนึงถึงคือความรู้เดิมของผู้อ่านทั้งสติปัญญา เจตคติ พื้นฐานคำศัพท์

ประสบการณ์เดิม ตลอดจนความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่าน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ ปัจจัยเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการอ่าน ปัจจัยเกี่ยวกับผู้อ่าน และปัจจัยเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน

3.6 การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.6.1 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านว่า พิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อยและเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถมีรายละเอียดดังนี้

1) ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่

1.1 ความรู้ทางด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ คำศัพท์และสำนวนต่าง ๆ

1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างนามความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้ คำสันธาน คำบุพบท การกำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชิญชวน หรืออนุญาต เป็นต้น

2) ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจท่อนอ่านและสามารถตอบคำถามโดยเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ให้ได้ใจความเดิมหรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบและแบบเรียงลำดับข้อความได้โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์และความรู้ในด้านไวยากรณ์

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่ให้ข้อมูลขัดแย้งกันและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดต่าง ๆ

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสำคัญของ เนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ประเมินและสรุปบทอ่านได้ว่าเป็นสารประเภทใดใช้ลีลาภาษาแบบทางการหรือไม่เป็นทางการเข้าใจเจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่วิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจน ประเมินบทบาทได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษากระชับ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการใช้เครื่องมือวัด ความเข้าใจในการรับสารด้วยการอ่านในใจมีวัตถุประสงค์ในการใช้และเครื่องมือวัดผลความเข้าใจในการรับสารจากการอ่านมีเกณฑ์ในการวัดดังนี้

1) วัดการจับใจความในเนื้อเรื่องที่ได้รับสารโดยมุ่งให้ผู้รับสารบรรลุ วัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานคือสามารถจำคำสำคัญเข้าใจเหตุการณ์ในเรื่องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ในขั้น นี้ถือเป็นการคิดระดับพื้นฐานการจับใจความสำคัญของเรื่องโดยไม่เน้นเวลาที่ใช้อ่านจะใช้เกณฑ์ การตอบคำถามให้ถูกต้องร้อยละ 60 ขึ้นไปโดยแบ่งระดับความสามารถในการรับสารเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ตอบถูกร้อยละ	80-100	ระดับดี
ตอบถูกร้อยละ	60-79	ระดับพอใช้
ตอบถูกร้อยละ	59-0	ระดับปรับปรุง

2) วัดการรับสารในขั้นวิจารณ์ญาณมุ่งให้ผู้รับสารแสดงความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่าได้ในขั้นนี้ถือเป็นการคิดระดับสูง เกณฑ์การวัดจะใช้ เกณฑ์เดียวกับการรับสารในข้อ 1 ดังนี้

ตอบถูกร้อยละ	80-100	ระดับดี
ตอบถูกร้อยละ	60-79	ระดับพอใช้
ตอบถูกร้อยละ	59-0	ระดับปรับปรุง

3) วัดอัตราเร็วในการรับสารควบคู่กับการจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องมุ่ง ให้ผู้รับสารใช้เวลาในการรับสารรวดเร็วและจับใจความได้ครบถ้วน เกณฑ์ในการวัดจะใช้เวลาที่รับสาร ทั้งหมดต่อจำนวนทำส่วนการจับใจความจะใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไปผู้ที่รับสารได้จำนวนคำมากกว่า 1 นาทีและตอบคำถามได้ร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยสรุปแล้วสามารถประเมินได้จากการแปลความหมายของคำศัพท์ การอธิบายความเข้าใจ การวิเคราะห์องค์ประกอบ การจับใจความสำคัญ และความเร็วในการอ่าน เป็นประเด็นที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.6.2 วิธีการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การประเมินความเข้าใจในการอ่านเพื่อทราบว่าผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับใด เพื่อที่จะนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาผู้อ่านต่อไป นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

Aebersold and Field (1997) ได้แบ่งวิธีการวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ 2 วิธี ดังนี้

1) วิธีการวัดและประเมินผลแบบดั้งเดิม (Traditional Method of Testing Reading) คือการทดสอบโดยใช้แบบวัดความสามารถที่มีข้อคำถาม ดังนี้

- 1.1) ข้อคำถามแบบตัวเลือก (Multiple-choice Question)
- 1.2) การทดสอบคำศัพท์ (Vocabulary test)
- 1.3) คำถามประเภทโคลซ (Cloze)
- 1.4) คำถามที่ตอบสั้นและคำถามปลายเปิด (Short answer and open-ended Question)
- 1.5) การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Completion task)

2) วิธีการวัดและประเมินในรูปแบบอื่น ๆ (Alternative method of assessing reading) ได้แก่

- 2.1) การเขียนบันทึก (Journal)
- 2.2) แฟ้มสะสมงาน (Portfolios)
- 2.3) การบ้านและการสังเกตของครูผู้สอน (Teacher assessment through observation)
- 2.4) การประเมินตนเอง (Self - assessment)
- 2.5) การประเมินจากเพื่อนผู้เรียน (Peer assessment)

Nuttall (1996) ได้กล่าวถึงการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แบบวัดความสามารถ แบ่งระดับข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับตัวอักษร (Question of literal comprehension) คือคำถามที่มีคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน

2) คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับตีความซ้ำ (Question involving reorganization or reinterpretation) คือคำถามที่ต้องการให้นักเรียนตีความข้อมูลในบทอ่านอีกครั้ง คำตอบที่ได้สำหรับคำถามประเภทนี้จะได้จากส่วนต่าง ๆ ของบทอ่านมารวมกันทำให้นักเรียนต้องพิจารณาบทบาททั้งหมดไม่ใช่เพียงการหาคำตอบจากประโยคใดประโยคหนึ่ง

3) คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับอ้างอิง (Question of inference) คือคำถามที่คำตอบไม่ได้กล่าวไว้โดยตรงนักเรียนต้องรวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายภายในบทอ่านเพื่อเป็นคำตอบ และต้องเข้าใจบทอ่านมากพอที่จะตอบคำถามได้ คำถามประเภทนี้คล้ายกับคำถามประเภทที่ 2 แต่มีความซับซ้อนมากกว่าโดยมุ่งวัดการคิดมากกว่าความสามารถทางภาษา

4) คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับประเมินค่า (Question of evaluation) คือคำถามที่ให้นักเรียนตัดสินบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไรและทำได้เพียงใด

5) คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล (Question of personal response) คือคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อสิ่งที่ได้อ่าน ไม่ใช่ต่อผู้เขียน การที่จะตอบคำถามประเภทนี้จะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านเป็นอย่างดี และต้องสามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงรู้สึกดังที่ตอบคำถามไปเช่นนั้น

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2548) กล่าวว่า เพื่อให้การเรียนการสอน อ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ครู ควรประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนด้านสำคัญด้านต่าง ๆ ทั้งก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ไม่ให้เกิดปัญหาทางการอ่านที่กว้างขึ้น วิธีการดำเนินการของครูในการประเมินความสามารถของนักเรียนที่สำคัญมีดังนี้ คือ

- 1) การประเมินโดยใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (ก่อนอ่าน)
- 2) การประเมินการใช้ความรู้และความรู้เดิม (ก่อนอ่านและระหว่างอ่าน)
- 3) การประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน (หลังอ่าน)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าวิธีการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านมีวิธีการประเมินหลากหลายรูปแบบ ทั้งการทดสอบโดยใช้แบบวัดความสามารถที่มีข้อคำถามรูปแบบต่าง ๆ การตรวจประเมินผลจากชิ้นงาน เช่น บันทึกร่วมฟัง สัมผัสผลงาน การประเมินโดยผู้เรียนเอง และการประเมินจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน แนวทางการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถประเมินได้เป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่านได้ ผู้ประเมินควรกำหนดข้อถามในประเด็น การจำแนกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การจับใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ การตีความและแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ เรื่องที่อ่านและการยกตัวอย่างและอธิบายให้สอดคล้องกับเรื่องที่ได้โดยใช้รูปแบบข้อคำถามที่วัดความเข้าใจระดับตัวอักษร วัดความเข้าใจระดับตีความซ้ำ คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับอ้างอิง วัดความเข้าใจระดับประเมินค่า และวัดความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือการประเมินด้วยแบบวัดความสามารถ เนื่องจากเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนและวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อให้ประเมินได้เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในวัดและการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้ทราบว่าผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับใด และนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาผู้อ่านต่อไป นักการศึกษาหลายท่านได้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

Finocchiaro and Sydney (1983) กล่าวถึงแบบวัดที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีอยู่ 3 แบบ ดังนี้

1) แบบวัดแบบอัตนัย (Subjective test) ได้แก่ แบบวัดโดยการเขียนความเรียง โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ได้โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ

2) แบบวัดแบบปรนัย (Objective Test) ได้แก่ แบบวัดแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ เป็นต้น

3) แบบวัดแบบกึ่งปรนัย (Semi-objective test) ได้แก่ แบบวัดที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ ให้เติมหรือต่อให้สมบูรณ์

Madsen (1983) ได้กล่าวถึงเทคนิคในการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้อ่านระดับพื้นฐานและระดับสูงไว้ดังนี้

1) การวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับพื้นฐานมีเทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

1.1) การใช้รูปภาพ (Pictures cues) ได้แก่การนำเสนอรูปภาพแล้วให้ผู้อ่านตอบคำถามจากภาพที่กำหนดซึ่งอาจตอบในลักษณะการตอบถูกผิดหรือการเลือกตอบจากตัวเลือกก็ได้

1.2) การใช้วลีหรือประโยค (Phrase and sentence cues) ส่วนใหญ่ใช้กับผู้เริ่มเรียนภาษาโดยการกำหนดวลีหรือประโยคที่เป็นความจริงและไม่จริงให้ผู้อ่านตัดสินใจอ่านว่าถูกต้องหรือไม่หรือการจับคู่ระหว่างวลีกับประโยค

1.3) การวัดความเข้าใจในบทอ่าน ได้แก่ การให้คำตอบถูกผิด การจับคู่วลีหรือประโยค ซึ่งมีข้อสังเกตว่าในการตอบถูกผิดนั้นผู้อ่านมีโอกาสตอบได้ถูกต้องถึงร้อยละ 50 ดังนั้นผู้อ่านสามารถทำแบบวัดได้ถูกต้องแล้วครึ่งหนึ่งของแบบวัดและสามารถเดาอีกครึ่งหนึ่งของแบบวัดได้หมายถึงผู้อ่านอาจทำแบบวัดได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75 ของแบบวัดทั้งหมด

2) การวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับกลางถึงระดับสูงมีเทคนิคดังนี้

2.1) การวัดโดยใช้ข้อคำถามที่มีตัวเลือก (Standard multiple choice) เทคนิคนี้เหมาะสำหรับบทอ่านที่มีความยาวประมาณ 100-300 คำขึ้นไป โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านทุก ๆ 35-75 คำ ในการตั้งคำถามควรตั้งคำถามประมาณ 3-4 ข้อในทุก ๆ 100 คำ หรืออาจมากกว่านั้นตามจุดประสงค์ของการทดสอบ

2.2) การวัดแบบโคลซที่มีตัวเลือก (Multiple-choice cloze) หมายถึง แบบวัดที่มีการตัดคำบางคำออกไปและกำหนดตัวเลือกเป็นคำตอบให้แบบวัดชนิดนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ผู้อ่านบางคนสามารถทำแบบวัดได้แม้จะไม่ได้อ่านคำบางคำผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเรื่องในภาพรวมได้ส่วนข้อดีของแบบวัดชนิดนี้คือสามารถวัดได้ทุกข้อความที่นำมาเป็นคำถามและมีข้อมูลที่ระบุถึงสิ่งที่จะวัดอย่างเฉพาะเจาะจง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) ได้เสนอตัวอย่างเครื่องวัดความเข้าใจในการอ่าน และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดความเข้าใจในการอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

1) สุ่มข้อความจากแบบเรียนหรือเรื่องที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับระดับความสามารถในการรับสารของผู้เรียนมีความยาวประมาณ 300 ถึง 500 คำ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการรับสารเช่นวัตถุประสงค์ของการอ่านขั้นพื้นฐานหรืออาจเป็นขั้นวิจารณ์ญาณ

3) ตั้งคำถามและตัวเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้พร้อมทำคำเฉลยเพื่อสะดวกในการตรวจ

4) นำเครื่องมือ ทั้งหมดรวมกันเป็นชุดเพื่อนำไปใช้ต่อไป

เกณฑ์การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่าน โดยนำหลักการของ Bloom (1956 อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2544) มาประยุกต์ในการฝึกอ่านและประเมินผล การอ่าน มีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ แต่ละชั้นมีลำดับขั้นการคิดที่แตกต่างกันซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) วัดความจำ คือ อธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องบอกคำจำกัดความต่าง ๆ

2) วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการจับใจความสำคัญ ระบุสาระสำคัญของเรื่องความเข้าใจจุดมุ่งหมายความคิดเห็นของผู้เขียน

3) วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ การแก้ปัญหาการยกตัวอย่างหรือการนำตัวอย่างหรือหลักการนั้น ๆ ไปใช้ในชีวิตจริง

4) วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์เชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องการวิเคราะห์โวหารในการเขียนการวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน

5) วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้านข้อคิดคุณค่าทัศนคติของผู้เขียนความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์การกระทำของบุคคล หรือตัวละครตลอดการประเมินข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นจากข้อเขียนนั้น ๆ

6) วัดการสร้างสรรค์ คือ การสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวน สุภาษิต ตลอดจนคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) ได้นำขึ้นการประเมินการเรียนรู้ของ Bloom มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการอ่านโดยมีการแบ่งอัตราส่วนตามช่วงวัยซึ่งคิดเป็นร้อยละสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแบ่งอัตราส่วนดังตาราง 6

ตาราง 6

แนวทางการสร้างแบบทดสอบการอ่านของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544)

ระดับ	ร้อยละ
1. ความจำ	5
2. ความเข้าใจ	10
3. การนำไปใช้	25
4. การวิเคราะห์	20
5. การสังเคราะห์	20
6. การประเมินค่า	20
รวม	100

เมื่อนำแนวทางการสร้างแบบทดสอบตามระดับการประเมิน มาพิจารณาร่วมกับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผู้วิจัยได้สรุปไว้ดังนี้ 1) ระดับข้อเท็จจริง เป็นความเข้าใจระดับตัวอักษรแปลความหมายและข้อมูลต่าง ๆ 2) ระดับตีความ ต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ 3) ระดับประเมินค่า ต้องใช้การสรุปความ และ 4) ระดับประยุกต์ใช้ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ใหม่ สามารถจัดเข้าหมวดหมู่ในระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดังตาราง 7

ตาราง 7

การเปรียบเทียบระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับในการประเมินการเรียนรู้

ระดับในการประเมิน	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
1. ระดับข้อเท็จจริง	✓	✓				
2. ระดับตีความ				✓		
3. ระดับประเมินค่า						✓
4. ระดับประยุกต์ใช้			✓		✓	

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถประเมินโดยใช้ชั้นการประเมินการเรียนรู้ของ Bloom จัดหมวดหมู่ได้ดังนี้ ชั้นความจำ และความเข้าใจอยู่ในระดับข้อเท็จจริง ชั้นความการวิเคราะห์อยู่ในระดับตีความ ชั้นการประเมินค่า อยู่ในระดับประเมินค่า และชั้นการนำไปใช้ และการสังเคราะห์อยู่ในระดับประยุกต์ใช้ ดังนั้น ชั้นประเมินการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางในการออกแบบข้อคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การกำหนดอัตราส่วนของการวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ บทร้อยกรอง ผู้วิจัยได้จัดเข้าหมวดหมู่ระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับประเมินค่า และระดับประยุกต์ใช้ รายละเอียดแสดงในตาราง 8

ตาราง 8

แนวทางการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับ	ร้อยละ	ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	
1. ความจำ	5	ระดับข้อเท็จจริง	
2. ความเข้าใจ	10		
3. การนำไปใช้	25	25	ระดับประยุกต์ใช้
4. การวิเคราะห์	20	20	ระดับตีความ
5. การสังเคราะห์	20	20	ระดับประยุกต์ใช้
6. การประเมินค่า	20	20	ระดับประเมินค่า
รวม	100		

ผลการสำรวจข้อมูลจากงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจและศึกษาลักษณะของเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า การใช้แบบวัด

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีทั้งข้อคำถามแบบอัตนัยและปรนัย โดยมีรูปแบบคล้ายกันคือ มีบทอ่านประเภทร้อยกรองและตั้งคำถาม โดยแต่ละบทอ่านจะตั้งคำถาม 3-5 ข้อ วัตถุประสงค์ใน ระดับต่าง ๆ ตัวอย่างเครื่องมือการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมร้อยกรอง ทั้งรูปแบบข้อคำถามปรนัยเลือกตอบและอัตนัยเขียนตอบ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 9

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจ มัธยมศึกษาปีที่ 6 (พรรณทิพย์ ต้นเถา, 2539)
บทร้อยกรองเรื่อง พระ

คำถาม	ตัวเลือก	ระดับ
1. “ชื่อพระสองพระไม่เห็น พระ” คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่า ว่าอย่างไร	ก. ไม่เคารพบูชาพระ ข. ไม่รู้จักลักษณะของพระที่ดี ค. ไม่ซาบซึ้งในคำสอนของพระ ง. ไม่ตระหนักถึงคุณค่าที่แท้จริงของพระ จ. ไม่ทำบุญกับพระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้สืบทอดศาสนา	ตีความ
3. น้ำเสียงของผู้แต่งบทร้อย กรองนี้เป็นอย่างไร	ก. เวทนา ข. ดูแคลน ค. เย้ยหยัน ง. สลดใจ จ. เหยียดหยาม	ตีความ
4. แนวคิดที่ผู้แต่งต้องการเสนอ แก่ผู้อ่าน สอดคล้องกับคติข้อใด	ก. รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเส้า ข. พระยอมไม่เข้าข้างคนผิด ค. ธรรมยอมรักษาผู้ประพฤดิธรรม ง. ทำได้ดีทำชั่วได้ชั่ว จ. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้	ตีความ

จากตารางข้างต้นเป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านตีความบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะข้อคำถามรูปแบบปรนัย 5 ตัวเลือก วัดความเข้าใจในระดับตีความ ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรอง (พรรณทิพย์ ต้นเถา, 2539)

ตาราง 10

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจ ประถมศึกษาปีที่ 6 (สิวลี ลีศิริวัฒนกุล, 2545)

นิทานบทร้อยกรองเรื่อง ชาวนากับสุนัข

คำถาม	ตัวเลือก	ระดับ
1. ข้อเท็จจริงจากเรื่องนี้คืออะไร	ก. ชาวนาเลี้ยงสัตว์ไว้กินในฤดูหนาว ข. ชาวนาไม่ได้สะสมอาหารไว้ ค. ชาวนาทำนาไม่ได้ผล ง. ชาวนามีสุขภาพไม่ดี	ข้อเท็จจริง
2. “สุนัข” ในเรื่องนี้มีคุณลักษณะเด่นด้านใด	ก. ซื่อสัตย์ ข. รู้เขารู้เรา ค. ช่างสังเกต ง. ตัวใครตัวมัน	ตีความ
3. จากเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์นี้ควรเกิดขึ้นในประเทศใด	ก. ไทย ข. ญี่ปุ่น ค. เวียดนาม ง. ฟิลิปปินส์	ตีความ
4. นักเรียนคิดว่าตอนจบของเรื่องควรเป็นอย่างไร	ก. สุนัขถูกชาวนาจับกิน ข. ชาวนายอมอดอาหาร ค. สุนัขหนีเอาตัวรอดไปได้ ง. ชาวนาพาสุนัขออกไปล่าสัตว์	ประเมินค่า

จากตารางข้างต้นเป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองประเภทนิทาน ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยแต่ละข้อคำถามวัดความเข้าใจจากการอ่าน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า (สิวลี ลีศิริวัฒนกุล, 2545)

ผลการศึกษาเครื่องมือในงานวิจัยตารางข้างต้นเป็นตัวอย่างเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะข้อคำถามรูปแบบปรนัย 5 ตัวเลือก และของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยแต่ละข้อคำถามวัดความเข้าใจจากการอ่านในระดับต่าง ๆ สอดคล้องกับ

องค์ประกอบการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือยกรอง นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือการเก็บข้อมูลเป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจรูปแบบอัตนัย ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 11

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจแบบเขียนตอบ มัธยมศึกษาปีที่ 2
(จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล, 2555) บทร้อยกรองเรื่อง น้ำตาแผ่นดิน

คำถาม	ระดับ
1. “ใช่แผ่นดินเรามีใช่หรือ ไฉนยุคยื้อแย่งชิงไฉน” จากคำประพันธ์เป็นภาพพจน์ชนิดใด	ตีความ
2. นักเรียนคิดว่าสาเหตุของคำประพันธ์ข้างต้น เนื่องจากคนในชาติขาดคุณธรรมใด	ตีความ
3. จงแต่งคำประพันธ์ต่อจากคำประพันธ์ข้างต้น จำนวน 4 บรรทัด ให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และเนื้อหาสอดคล้องกัน	ประยุกต์ใช้

จากตารางข้างต้นเป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือยกรองที่มีลักษณะข้อคำถามรูปแบบอัตนัยเขียนตอบที่วัดความเข้าใจในระดับที่แตกต่างกัน (จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล, 2555)

จากการศึกษาการสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากงานวิจัยที่มีประชากรเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า แบบวัดความสามารถที่นิยมใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจคือแบบวัดชนิดปรนัยเลือกตอบ 4-5 ตัวเลือก โดยส่วนใหญ่นิยมใช้แบบ 4 ตัวเลือก เพราะเป็นแบบวัดที่มีความเที่ยงตรงสูงเนื่องจากกำหนดข้อถูกต้องไว้ชัดเจนและใช้เวลาในการทำแบบวัดความสามารถน้อยรวมทั้งยังสามารถตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในหลาย ๆ ด้าน นอกจากนี้ยังนิยมใช้แบบวัดชนิดอัตนัยเขียนตอบก็ในการวัดความสามารถโดยใช้วัดกับผู้สอบทุกระดับ การสร้างแบบวัดชนิดปรนัยและอัตนัยเพื่อวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีควรคำนึงถึงความยากง่ายที่สอดคล้องเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและระดับความสามารถของนักเรียนด้วย (จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล, 2555; ชันญพร ณรงค์ทิพย์, 2556)

เมื่อพิจารณาชนิดและลักษณะของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งข้อดีและข้อจำกัดรวมถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและบทอ่านตามข้อมูลข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีทั้งข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

และแบบเขียนตอบ เป็นแบบวัดคู่ขนานสำหรับการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะเป็นแบบวัดที่มีข้อความแบบเลือกตอบที่มีความเที่ยง เนื่องจากมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว แต่อาจไม่สามารถวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ครบทุกองค์ประกอบจึงใช้ข้อความแบบเขียนตอบด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้เขียนแสดงความเข้าใจของตนเองได้อย่างชัดเจนเพื่อใช้ประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ครบถ้วนทุกองค์ประกอบ

สำหรับการวัดความสามารถระหว่างเรียนผู้วิจัยเลือกใช้ใบงานบันทึกผลการเรียนรู้ที่มีข้อความแบบเขียนตอบเพื่อวัดความสามารถระหว่างการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านในการอ่านเพื่อความเข้าใจในเชิงคุณภาพ

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาค้นคว้าแนวทางการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือกรองจากงานวิจัย ไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือกรองโดยตรง แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณคดีวรรณกรรมและผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยซึ่งวรรณคดีไทยซึ่งโดยมากมักเป็นวรรณคดีประเภทร้อยกรอง และเป็นงานวิจัยที่มีประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจึงได้สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาดังนี้

ปาริชาติ ตามวงศ์ (2550) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบปกติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพชร วิจิตรนาวิน (2551) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบคำศัพท์มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิรวรรณ อิศระพงษ์ไพศาล (2555) ศึกษาผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทมีพัฒนาการความสามารถ ในด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้นตามลำดับ

ประภาสินี ปิงใจ (2555) ศึกษาผลของการใช้โมเดลกราฟฟิติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ (2556) ศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทย โดยใช้กลวิธีเอสคิวพีทัวร์เอสกับการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยแบบปกติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการการตอบสนองต่อวรรณกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลัง

การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Kucan and Beck (1997) ศึกษาผลของการใช้เทคนิค Think Aloud ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

Israel (2002) ศึกษาความแตกต่างของการตอบสนองและการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระหว่างการอ่านงานเขียนประเภทสารคดี นวนิยาย และกวีนิพนธ์ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากนักเรียนระดับ 7 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน คือ ระดับดี ระดับปานกลาง ระดับก่อน ผลการวิจัยพบว่าลักษณะการตอบสนองของกลุ่มตัวอย่างขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและรูปแบบของบทอ่าน นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ในการอ่านเมื่อเปลี่ยนแปลงบทอ่าน กระบวนการตอบสนองต่อบทอ่านขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้เรียนซึ่งสามารถเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้โดยการอ่านที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการตีความหรือการหาข้อความที่มีคุณค่าจากบทอ่าน สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

Dubi et al. (2002) ศึกษาบทบาทของกวีนิพนธ์ที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนระดับ 12 ในประเทศเอธิโอเปีย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

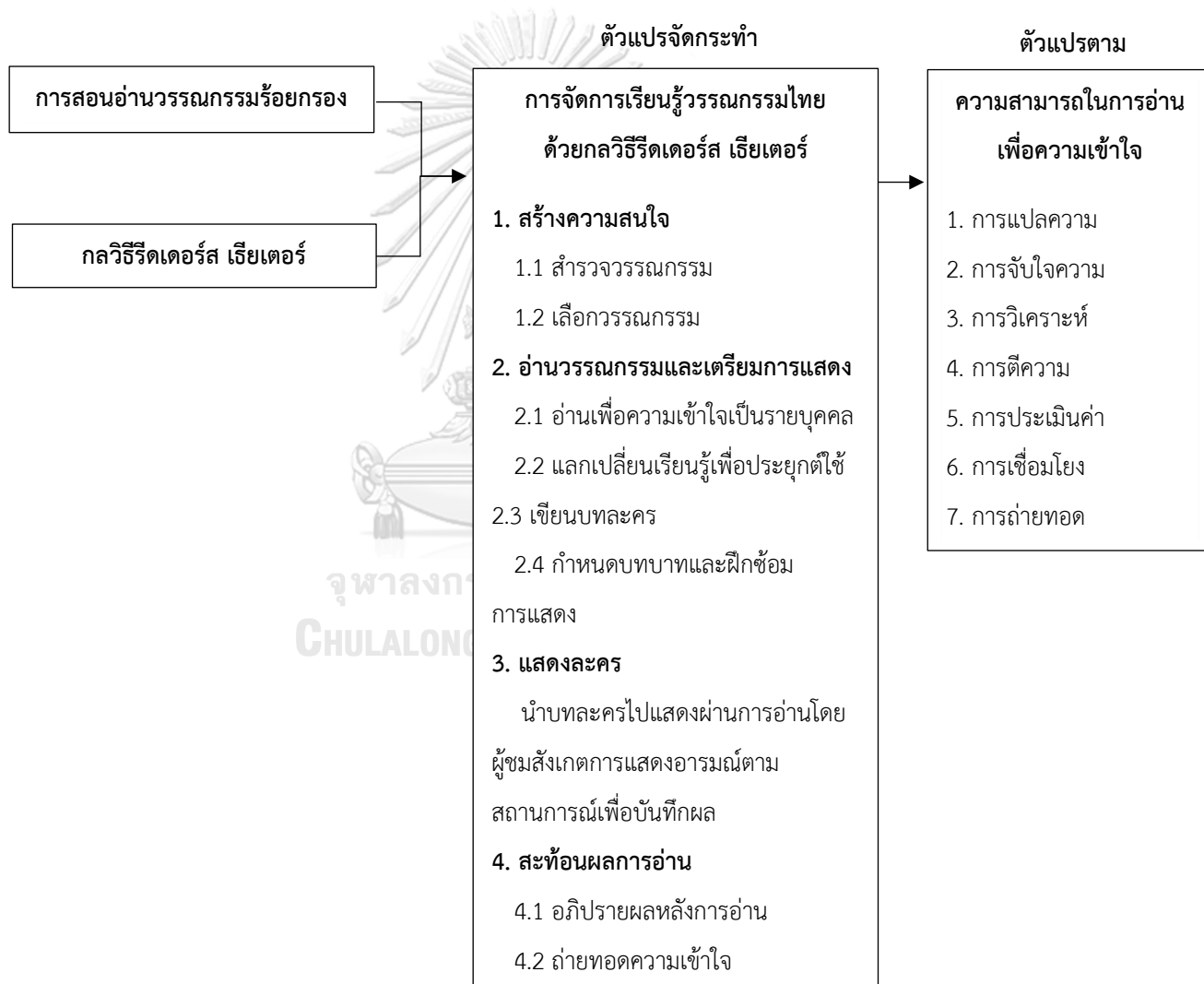
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะใช้ ทฤษฎี แนวคิด หรือรูปแบบการสอนร่วมกับกลวิธี เทคนิคมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาผลการทดลองว่า รูปแบบ กลวิธี และเทคนิคสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้หรือไม่ ทฤษฎี แนวคิด รูปแบบการสอน และกลวิธีการสอน ประกอบด้วย ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ กลวิธี มัลติพาร์ท โมเดลกราฟฟิตี กลวิธีเอสคิวพีทิวอาร์เอส เทคนิค Think Aloud นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อรูปแบบของบทอ่าน และบทบาทของกวีนิพนธ์ที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ จากการศึกษานี้ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในการค้นคว้า

ทฤษฎี แนวคิด หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ มาพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่ถ่องแท้ต่อไป

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ และการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพ 2

ภาพ 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัศึกษาระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การออกแบบการวิจัย
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษานโยบาย แนวโน้มการศึกษา สำนวญปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันเพื่อกำหนดตัวแปรตามที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาซึ่งได้แก่ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นำไปสู่การกำหนดหัวข้อการวิจัยและเป็นแนวทางกำหนดขอบเขตของการวิจัย

1.2 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งความหมาย องค์ประกอบ และระดับความสามารถ และศึกษาความหมาย ประเภทของวรรณกรรมร้อยกรอง เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นความหมายและองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การแปลความ 2) การจับใจความ 3) การวิเคราะห์ 4) การตีความ 5) การประเมินค่า 6) การเชื่อมโยง และ 7) การถ่ายทอด

1.3 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการวิจัย การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่มีทั้งคำถามแบบเลือกตอบ และเขียนตอบ สำหรับเก็บข้อมูลก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ และ 2) ใบงานสะท้อนการอ่าน สำหรับเก็บข้อมูลระหว่างเรียน

1.4 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณกรรมร้อยกรองในงานวิจัย

1.5 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยทั้งในและนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี รีดเดอร์ส เอเยเตอร์ และการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง เพื่อสังเคราะห์ร่วมกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง เพื่อให้ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธี รีดเดอร์ส เอเยเตอร์ เป็นตัวแปรจัดกระทำ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีทั้งหมด 4 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) สร้างความสนใจ 2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง 3) แสดงละคร และ 4) สะท้อนผลการอ่าน

1.6 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้เห็นสภาพปัญหาของนักเรียนด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเกิดจากสาเหตุสองประการ ประการแรก นักเรียนขาดความสนใจในด้านการอ่าน ไม่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้วรรณกรรมไทย ประการที่สอง ครูผู้สอนขาดสื่อ กิจกรรม และวิธีสอนที่ดี โดยทั่วไปมักใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจวรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้ง และเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงได้ เพื่อนำมาศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม รวมถึงแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจต่อไป

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยที่ใช้แบบแผน

การทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) มีตัวอย่าง 1 กลุ่ม โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณมีรูปแบบการวิจัยแบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test one group design) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างจัดการเรียนรู้โดยตรวจประเมินแบบสะท้อนผลการอ่านและบทละครละครเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ดังภาพ 3

ภาพ 3

แบบแผนวิจัยการทดลองขั้นต้น

กลุ่ม	เวลา			
	1	2	3	
E	T ₁ O ₁	O ₂	O ₃	T ₂
X				
ความหมายของสัญลักษณ์				
E	แทน กลุ่มทดลอง			
T ₁	แทน ผลการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลอง			
O ₁ O ₂ O ₃	แทน ผลการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างทดลองจากแบบสะท้อนผลการอ่านที่เก็บข้อมูล 3 ครั้ง นำมาประมวลผลและนำเสนอตามช่วงเวลา			
X	แทน การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์			
T ₂	แทน ผลการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง			

แบบแผนการทดลองข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ และวัดผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน 3 ช่วง ตามหน่วย

การเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ (1) บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง (2) โคลงโลกนิติ (3) กวีนิพนธ์มุ่มมอง ตามลำดับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการวัดมาแปลผลเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ประกอบด้วย การทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 และการทำแบบสะท้อนผลการอ่าน ครั้งที่ 1 ระยะที่ 2 ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 และการทำแบบสะท้อนผลการอ่าน ครั้งที่ 2 และระยะที่ 3 ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 และการทำแบบสะท้อนผลการอ่าน ครั้งที่ 3 รวมถึงการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังจัดการเรียนรู้

3. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง

3.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยพิจารณาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีโรงเรียนในสังกัดมากที่สุดและจำนวนนักเรียนมากที่สุด มีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้เนื้อหาตามการกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดเนื้อหาการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมในภาคเรียนที่ 2 นักเรียนแต่ละห้องไม่เกิน 45 คน ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง และโรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนและเห็นคุณค่าของวรรณคดีวรรณกรรมประเภทบทร้อยกรอง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงพิจารณาเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

3.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนประชากรที่กำหนดไว้ การกำหนดโรงเรียนระดับชั้น และห้องเรียน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนไม่เกิน 45 คน ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ จัดห้องโดยคละความสามารถของนักเรียน และเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีนักเรียนทั้งหมดมากกว่า 2,500 คน ขึ้นไป ตามเกณฑ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ระดับชั้น เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สหวิทยาเขต ศรีนครินทร์ ที่ต้องศึกษาในวิชาภาษาไทย (ท21102) ประจำปีการศึกษา 2564 โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในการนำขึ้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ อายุ ผลการเรียน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบกับนักเรียนระดับชั้นนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีแรกที่พึงจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และเริ่มเรียนรู้การอ่านวรรณกรรมร้อยกรองด้วยตนเอง หากสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ จะสามารถอ้างอิงผลการวิจัยได้ครอบคลุมนักเรียนมัธยมศึกษาทุกระดับ

3) ห้องเรียน คัดเลือกนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยขึ้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ห้องเรียนจากระดับชั้นที่กำหนด ผู้วิจัยเลือกห้องที่จะใช้เป็นกลุ่มทดลองด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากหมายเลขห้องเรียน เฉพาะห้องเรียนที่จัดชั้นเรียนด้วยวิธีละความสามารถจากคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเท่านั้น ไม่นำห้องเรียนพิเศษมาร่วมในการสุ่มครั้งนี้ด้วย เพื่อให้ได้ตัวอย่างในการวิจัยที่สามารถอ้างอิงผลการวิจัยกับประชากรที่กำหนดไว้ และได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 8 จำนวน 43 คน

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นแบบวัดคู่ขนาน 30 ข้อ ประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และคำถามแบบเขียนตอบ จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ระยะเวลาในการทำแบบวัด 90 นาที ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและ

หลังจัดการเรียนรู้ และ (2) แบบสะท้อนผลการอ่าน ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระหว่างการจัดการเรียนรู้

4.1.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้

แบบวัดความสามารถของการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ เป็นแบบวัดคู่ขนาน 30 ข้อ ประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ คำถามแบบเขียนตอบ จำนวน 10 ข้อ ใช้วัดความสามารถก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อกำหนดนิยามและองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านงานเขียนประเภทร้อยกรอง โดยผู้อ่านสามารถแปลความหมายของบทร้อยกรองที่อ่านได้ในระดับของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ตีความแนวคิดหลักของบทร้อยกรองที่อ่านได้ เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ผ่านเนื้อความของบทร้อยกรอง ตลอดจนเชื่อมโยงแนวความคิดที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง และคาดเดาเหตุการณ์ข้างหน้าได้ โดยมีองค์ประกอบในการพิจารณาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1) การแปลความ คือ การแปลความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน หรือแสดงความเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่านได้

2) การจับใจความ คือ การระบุใจความสำคัญและส่วนขยาย และลำดับเหตุการณ์หรือเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้

3) การวิเคราะห์ คือ การระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านตามองค์ประกอบของวรรณกรรม

4) การตีความ คือ การอธิบายความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านในระดับลึกกว่าถ้อยคำที่ปรากฏ การบอกรัตนคติประสงค์ของผู้แต่ง และสรุปแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

5) การประเมินค่า คือ การอธิบายความสมเหตุสมผลของบทร้อยกรองที่อ่านและการนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ประเมินคุณค่าทางด้านเนื้อหาและภาษา และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

6) การเชื่อมโยง คือ การเชื่อมโยงความหมายของบทร้อยกรองกับประสบการณ์เดิมของตนเอง ขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งกว่าเนื้อหาสาระที่ได้รับมา นำสาระความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรองไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

7) การถ่ายทอด คือ การอธิบายความเข้าใจและแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที้อ่านสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที้อ่าน หรือแต่งเรื่องใหม่จากเรื่องที้อ่านได้

4.1.1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 นำมาวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านที่ปรากฏในตัวชี้วัดเพื่อกำหนดโครงสร้างของแบบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1.1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบวัดปรนัยและอัตนัยจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดอัตราส่วนของการวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยปรับมาจากหลักการประเมินผลการเรียนรู้ ภาษาไทยของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) โดยผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจมาจัดหมวดหมู่เข้ากับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับประเมินค่า และระดับประยุกต์ใช้ รายละเอียดแสดงในตาราง 12

ตาราง 12

การกำหนดอัตราส่วนแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ร้อยละ
1. ระดับข้อเท็จจริง	1. การแปลความ 2. การจับใจความ	15
2. ระดับตีความ	3. การวิเคราะห์ 4. การตีความ	20
3. ระดับประเมินค่า	5. การประเมินค่า	20
4. ระดับประยุกต์ใช้	6. การเชื่อมโยง 7. การถ่ายทอด	45
รวม		100

4.1.1.4 กำหนดอัตราส่วนของแบบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านทั้งใน สาระที่ 1 และสาระที่ 5 พบว่า มีความสอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 4 ระดับ ซึ่งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดเน้นการอ่านในระดับนำไปประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาในชีวิตจริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดอัตราส่วนของระดับประยุกต์ใช้มากที่สุด ร้อยละ 45 (14 ข้อ) รองลงมา คือ ระดับตีความ ร้อยละ 20 (6 ข้อ) และระดับประเมินค่า ร้อยละ 20 (6 ข้อ) และระดับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด ร้อยละ 15 (4 ข้อ) แสดงรายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13

โครงสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแสดงประเภทเนื้อหาของวรรณกรรม และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	จำนวน (ข้อ)			ร้อยละ	ปรนัย	อัตนัย
		สารคดี	บันเทิงคดี	รวม			
1. ข้อเท็จจริง	1. การแปลความ	1	1	2	4	15	1,13
	2. การจับใจความ	1	1	2			
2. ตีความ	3. การวิเคราะห์	2	2	4	6	20	2,7,19,26
	4. การตีความ	1	1	2			
3. ประเมินค่า	5. การประเมินค่า	3	3	6	20	3,14,28	11,18,23
4. ประยุกต์ใช้	6. การเชื่อมโยง	4	4	8	14	45	4,10,15,21,22
	7. การถ่ายทอด	3	3	6			
รวม		15	15	30	100		

4.1.1.5 สร้างแบบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นแบบวัดคูขนาน เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบผสมทั้งข้อคำถามปรนัย 20 ข้อ ข้อคำถามอัตนัย 10 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบวัด 90 นาที โดยกำหนดบทหรือกรอนที่ใช้ในแบบวัดทั้ง 2 ฉบับ ดังตารางที่ 14 และ 15

ตาราง 14

บทร้อยกรองที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองฉบับก่อนเรียน

ลำดับ	แนวคิด	บทร้อยกรอง	ลักษณะ คำประพันธ์	จำนวน บท	แหล่งที่มา
1	อุดมคตินิยม	ดิน	กลอนสุภาพ	6	สายพร ปัทมเรขา. (2537). <i>บันได กระดาศ. ต้นอ้อ.</i>
2	อุดมคตินิยม	ดาว	กลอนสุภาพ	6	วาณิช จรุงกิจอนันต์. (2527). <i>ชอย เดียวกัน. บูรพาสาส์น.</i>
3	วรรณกรรม คำสอน	โคลงโลกนิติ บทที่ 9 25 28 39	โคลงสี่สุภาพ	4	กรมวิชาการ. (2543). <i>ประชุมโคลง โลกนิติ. กรมวิชาการ</i>
4	สารคดี สังคม ร่วมสมัย	บางกอก (1)	โคลงสี่สุภาพ	4	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2535). <i>มุ่มมอง. วิริยะธุรกิจ.</i>
5	อุดมคตินิยม	ไหมแท้ที่แม่ทอ	กลอนสุภาพ	9	ไพวรินทร์ ขาวงาม. (2561). <i>ไหมแท้ ที่แม่ทอ: 40 ปี กวีนิพนธ์ ไพวรินทร์ ขาวงาม. กระทรวงวัฒนธรรม</i>

ตาราง 15

บทร้อยกรองที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองฉบับหลังเรียน

ลำดับ	แนวคิด	บทร้อยกรอง	ลักษณะ คำประพันธ์	จำนวน บท	แหล่งที่มา
1	อุดมคตินิยม	กลอนพระอาทิตย์	กลอนสุภาพ	6	ฟ.ฮีแลร์. (2556). <i>ดุริยศึกษา ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 (พิมพ์ ครั้งที่ 44). ไทยวัฒนาพานิช.</i>
2	อุดมคตินิยม	แม่จำ	กลอนสุภาพ	7	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี. <i>โคลง กลอนของครูเทพ เล่ม 2 [ออนไลน์] แหล่งที่มา: https://vajirayana.org [2564, ตุลาคม 10]</i>
3	วรรณกรรม คำสอน	โคลงโลกนิติ บทที่ 48 55 61 88	โคลงสี่สุภาพ	4	กรมวิชาการ. (2543). <i>ประชุมโคลง โลกนิติ. กรมวิชาการ</i>
4	สารคดี สังคม ร่วมสมัย	เรา	โคลงสี่สุภาพ	4	นายทิวา (นามแฝง). (2556). <i>รวมบท กวี โคลงบ้านโคลงเมือง. ออนอาร์ต</i>

ลำดับ	แนวคิด	บทร้อยกรอง	ลักษณะ คำประพันธ์	จำนวน บท	แหล่งที่มา
5	อุดมคตินิยม	จากใจพ่อ	กลอนสุภาพ	6	ณรงค์ ตรีเดชา แหล่งที่มา วารสารณ์ บำรุงกุล. (2537). ร้อยกรอง (พิมพ์ครั้งที่ 2). ต้นอ้อ

4.1.1.6 สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นำแบบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และเกณฑ์การวัดและประเมินผล

4.1.1.7 นำแบบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เกณฑ์การประเมิน และวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาพรวมพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยทุกรายการเท่ากับช่วง 0.5-1.00 ทั้งด้านรูปแบบของแบบวัดมีความเหมาะสมกับการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คำชี้แจงมีความชัดเจน บทร้อยกรองที่ใช้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ การเลือกบทร้อยกรองที่ใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทเดียวกัน จำนวนบทใกล้เคียงกัน และมีเนื้อหาประเภทเดียวกัน การใช้คำถามให้ตรงกับระดับการอ่านและองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ต้องการวัด และแนวคำตอบของข้อคำถามอันทัน

2) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกใช้บทร้อยกรองให้มีลักษณะคำประพันธ์และจำนวนบทใกล้เคียงกัน การใช้คำถามให้ตรงกับระดับการอ่านและองค์ประกอบที่ต้องการวัด และเกณฑ์การประเมินข้อคำถามอันทัน

4.1.1.8 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีผู้ประเมิน 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิที่สอนรายวิชาภาษาไทย เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจรายข้อ จากนั้นนำผลที่ได้จากการสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์ค่าความยาก (Difficulty index) และค่าอำนาจจำแนก (Discriminant index) สำหรับข้อคำถามอัตราได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน (Interrater reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าที่ยอมรับได้ดังนี้ ความยากมีค่าระหว่าง 0.20-0.80 อำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด พบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.25-0.79 ทั้ง 30 ข้อ แสดงว่าข้อสอบในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในช่วงค่อนข้างยากถึงค่อนข้างง่าย และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.67 ทั้ง 30 ข้อ แสดงให้เห็นว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจำแนกนักเรียนได้พอใช้ถึงดีมาก และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนข้อคำถามอัตราได้ระหว่างผู้ประเมิน พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.856 แสดงให้เห็นว่าผลการตรวจให้คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้ประเมินทั้ง 2 คน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

4.1.1.9 นำผลการทดลองใช้แบบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจมาปรับปรุงและแก้ไขในด้านการใช้ภาษาที่กำกวม และเกณฑ์การประเมิน จากนั้นนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

4.1.2 แบบสะท้อนผลการอ่าน

แบบสะท้อนผลการอ่าน ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระหว่างการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นใบงานเขียนตอบ มีคำถามจำนวน 7 ข้อ มีทั้งหมด 3 ชุด

ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง หลังจบกิจกรรมในแต่ละหน่วยการจัดการเรียนรู้ โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว นำเสนอการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ครั้ง ตามช่วงเวลา มีแนวทางการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลวิธีรีดเดอร์สเคียเตอร์ การสร้างแบบสะท้อนผลการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบสะท้อนผลการอ่าน

4.1.2.2 กำหนดรูปแบบของแบบสะท้อนผลการอ่านของนักเรียนให้มีลักษณะเป็นใบงานที่มีข้อความคำถามอัตโนมัติเพื่อตอบคำถามหลังจบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 ชุด แต่ละชุดจะมีข้อความคำถามจำนวน 7 ข้อ ตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด โดยข้อความจะสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง โคลงโลกนิติ และกวีนิพนธ์มูมมอ

4.1.2.3 สร้างแบบสะท้อนผลการอ่าน เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างจัดการเรียนรู้ แล้วนำแบบสะท้อนผลการอ่านที่พัฒนาขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และเกณฑ์การประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.1.2.4 นำใบงานสะท้อนผลการอ่านที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสะท้อนผลการอ่าน โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เกณฑ์การประเมิน และวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสะท้อนผลการอ่าน ภาพรวมพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยทุกรายการเท่ากับช่วง 1.00 ทั้งด้านรูปแบบของแบบสะท้อนผลการอ่านมีความเหมาะสมกับการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ข้อคำถามที่ใช้

มีความเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ การใช้คำถามให้ตรงกับระดับการอ่านและองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ต้องการวัด จำนวนข้อคำถามและความง่ายยากให้เหมาะสมกับเวลา และแนวคำตอบของข้อคำถาม ในแบบสะท้อนผลการอ่าน

2) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คำถามให้ตรงกับระดับและองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ต้องการวัดโดยปรับภาษาและแนวคำถาม จำนวนข้อคำถามและความง่ายยากที่เหมาะสมกับเวลาโดยลดจำนวนคำถามยากลง และเกณฑ์การประเมินแบบสะท้อนผลการอ่านที่ครอบคลุมทุกหน่วยการเรียนรู้

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธี รีดเดอร์ส เธิยเตอร์ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 12 คาบ โดยมีวิธีการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองดังนี้

4.2.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.2.2 ศึกษาความหมายและองค์ประกอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ บทร้อยกรองจากตำราเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการ ของงานวิจัย จากนั้นวิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อกำหนดเนื้อหาและการวัดและประเมินผล และนำมา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความ เข้าใจบทร้อยกรอง

4.2.3 กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้จากนั้นทำแผนการจัดการเรียนรู้ตาม เนื้อหาที่ปรากฏในตัวชี้วัดวิชาภาษาไทยโดยให้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเลือก เนื้อหาวรรณกรรมร้อยกรองที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหนังสือเรียน วรรณกรรมร้อยกรอง ประเภทสารคดี ได้แก่ โคลงโลกนิติ และบันเทิงคดี ได้แก่ บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง แม้ว่าบทละคร นอก เรื่องสังข์ทอง ไม่ใช่วรรณกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ แต่กำหนดให้เนื้อหาเรื่องนิทานพื้นบ้าน มีเนื้อหาของวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง

เป็นเรื่องที่ต้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยจึงเลือกบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง และบทร้อยกรองปัจจุบันจากหนังสือรวมบทร้อยกรอง เรื่องมูมมอ ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ แต่งเมื่อ พ.ศ. 2535 มีเนื้อหาเป็นสารคดีสังคมร่วมสมัย เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุมวรรณกรรมไทย ทุกรูปแบบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย โดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ ดังตาราง 16

ตาราง 16

แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
1-2	1	บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง	4
3-4	2	โคลงโลกนิติ	4
5-6	3	กวีนิพนธ์มูมมอ	4
รวม			12

4.2.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดังนี้

4.2.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ และนำมาสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ โดยสามารถแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนการแสดง ระหว่างการแสดง และหลังการแสดง มีรายละเอียดดังนี้

1) ก่อนการแสดง คือ ขั้นตอนก่อนการเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง มีขั้นตอนย่อยดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1.1) เลือกเรื่องบทละครที่จะใช้แสดง หรือ เขียนบทละคร
- 1.2) ผู้สอนอ่านบทละครเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียน และผู้เรียนอ่านบทละครในใจ
- 1.3) ผู้เรียนอภิปรายบทละครทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก

แก่นเรื่อง รวมถึงความหมายของคำศัพท์ยากหรือไม่คุ้นเคยเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

1.4) กำหนดบทบาทการแสดง

1.5) ผู้เรียนจินตนาการถึงน้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ของตัว

ละครที่ได้รับบท

1.6) ผู้เรียนฝึกซ้อมอ่านบทละคร

1.7) ผู้เรียนฝึกซ้อมการแสดง และผู้สอนให้คำแนะนำ

2) ระหว่างการแสดง

2.1) นักแสดงอ่านบทละครโดยใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง

2.2) ผู้เรียนที่ไม่ได้แสดงเป็นผู้ชมมีหน้าที่ฟังและดู

การแสดง และทำความเข้าใจบทละครที่นักแสดงกำลังอ่าน

3) หลังการแสดง

3.1) ผู้เรียนอภิปรายหรือเขียนเกี่ยวกับการแสดงด้วยความคิดเห็นส่วนตัวหรือประสบการณ์ที่ได้รับ

3.2) ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยเพื่อผลสะท้อนผลจากการอ่านบทละคร

3.3) ผู้สอนประเมินผลนักแสดงเกี่ยวกับการอ่าน

4.2.4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

เพื่อความเข้าใจ และแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองเพื่อสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ดังนี้

1) ก่อนอ่าน ระยะเวลาก่อนการอ่านนี้ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทหลักดังนั้น ในระยะนี้จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1) สร้างความสนใจ ผู้สอนจะกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและอยากศึกษาเนื้อหาโดยการแสดงความสำคัญของบทร้อยกรองที่จะอ่าน ตลอดจนเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการอ่าน

1.2) คาดเดาเนื้อหาและจุดประสงค์ ผู้เรียนสำรวจบทร้อยกรองแล้วคาดเดาเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการแต่งของบทร้อยกรองโดยพิจารณา ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ และความรู้ประสบการณ์เดิม

2) ระหว่างอ่าน ระยะเวลาอ่านเป็นหน้าที่ของผู้เรียนโดยตรง ผู้สอนมีหน้าที่ให้คำแนะนำผู้เรียนขณะอ่าน โดยผู้เรียนจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1) แปลความหมายบทร้อยกรอง ผู้เรียนแปลความหมายคำศัพท์ยาก และแปลความหมายของบทร้อยกรองโดยคงเนื้อความเดิมให้มากที่สุด

2.2) จับใจความสำคัญ ผู้เรียนอ่านบทร้อยกรองพิจารณา

สาระสำคัญแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง

2.3) วิเคราะห์และตีความ ผู้เรียนวิเคราะห์และตีความบท ร้อยกรองที่อ่านเพื่อระบุอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อสารผ่านถ้อยคำ ทั้งความหมายแฝงและ ความเปรียบ

2.4) อ่านซ้ำเพื่อทบทวน ผู้เรียนอ่านบทร้อยกรองอีกครั้ง โดยอ่านออกเสียงเพื่อให้เข้าใจความไพเราะของคำ

2.5) ประเมินคุณค่าด้านเนื้อหาและภาษา ผู้เรียนนำ ข้อมูลที่ได้จากอ่านวิเคราะห์และตีความบทร้อยกรองมาอธิบายคุณค่าของบทร้อยกรองทั้งด้านเนื้อหา และความงามทางภาษา

2.6) สรุปแก่นเรื่อง ผู้เรียนสรุปแก่นเรื่องหรือแนวคิด สำคัญจากบทร้อยกรองด้วยภาษาของตนเองให้เป็นประโยคหรือวลีที่ใช้ภาษาอย่างกระชับโดยมีผู้สอน ทำหน้าที่ตรวจและแนะนำให้ปรับแก้จนสมบูรณ์

3) หลังอ่าน ระยะเวลาหลังอ่านเป็นระยะที่ผู้สอนมีหน้าที่แนะนำให้ ผู้เรียนถ่ายทอดผลที่ได้จากอ่าน ตามขั้นตอนดังนี้

3.1) แสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อบทร้อยกรองทั้งในด้านเนื้อหาความไพเราะและประเมินคุณค่า

3.2) สรุปข้อคิดเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริง ผู้เรียนสรุปข้อคิดที่ ได้รับจากบทร้อยกรองที่อ่านและระบุแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตรจริง

4.2.4.3 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธี ริดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีรายละเอียดดังนี้

1) สร้างความสนใจ เป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอวรรณกรรมให้นักเรียนได้รู้จักเพื่อใช้สำหรับเป็นบทละคร เป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทร้อยกรอง และได้เตรียมความพร้อม มีขั้นตอนดังนี้

1.1) สสำรวจวรรณกรรม ครูนำเสนอวรรณกรรมที่จะเรียน และสำหรับใช้เขียนเป็นบทละคร พร้อมทั้งอธิบายที่มาของวรรณกรรมและให้นักเรียนลองคาดเดา ความหมายหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวรรณกรรม

1.2) เลือกวรรณกรรม นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วแต่ละกลุ่ม เลือกวรรณกรรมที่นักเรียนจะนำไปใช้เขียนบทละครสำหรับแสดง

2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการอ่านทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่มเพื่อทำความเข้าใจวรรณกรรม เพื่อเขียนบทละคร และเตรียมพร้อมสำหรับการแสดง

2.1) อ่านเพื่อความเข้าใจเป็นรายบุคคล นักเรียนอ่าน แปลความ วิเคราะห์ และตีความ ความหมายของคำศัพท์ ทำความเข้าใจเหตุการณ์ หรือเนื้อหาของสาระของวรรณกรรม

2.2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ นักเรียนนำผลการอ่านเป็นรายบุคคลมาทำกิจกรรมอ่านแบบร่วมกันคิด โดยให้สมาชิกในกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับวรรณกรรมที่อ่าน ทั้งความหมายของคำศัพท์ ใจความสำคัญ เพื่อวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณกรรมสำหรับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีให้วิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแก่นเรื่อง สำหรับวรรณกรรมประเภทสารคดีให้นักเรียนวิเคราะห์และตีความเนื้อหาของบทร้อยกรองเพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญของเรื่องมาเขียนบทละครต่อไป

2.3) เขียนบทละคร ครูอธิบายหลักการเขียนบทละคร และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเขียนบทละครสำหรับใช้ในการแสดง สำหรับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่มีเรื่องราวและตัวละครให้แปลความและเขียนเป็นบทละคร สำหรับวรรณกรรมประเภทสารคดีให้นักเรียนสร้างเรื่องราวและตัวละครให้สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของวรรณกรรม โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเองและเขียนออกมาเป็นบทละครความยาวไม่เกิน 10 นาที

2.4) กำหนดบทบาทและฝึกซ้อมการแสดง สมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมอ่านแบบรอบวง โดยสลับกันอ่านบทละครโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกให้สัมพันธ์กับความหมายของบทละคร จากนั้นพิจารณาการอ่านบทละครของสมาชิกในกลุ่มเพื่อตัดสินใจกำหนดบทบาทที่เหมาะสมและมอบหมายบทละคร สามารถแบ่งตอนได้ตามความเหมาะสม ครูให้นักเรียนใช้เวลาในชั้นเรียนฝึกซ้อมการอ่านบทละครในใจ และแนะนำให้ใช้เวลานอกชั้นเรียนฝึกอ่านบทละครโดยอ่านออกเสียง

3) แสดงละคร นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้แสดงการอ่านบทละครในชั้นเรียนเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจที่มีต่อวรรณกรรมที่นำมาเขียนเป็นบทละคร นักเรียนแสดงละครโดยการอ่านบทละครที่ได้รับมอบหมายตามลำดับการแสดง โดยเน้นการใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง แสดงอารมณ์ตามสถานการณ์ให้เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้แสดงจะทำหน้าที่เป็นผู้ชมเพื่อดูและฟังการแสดงการอ่านบทละครโดยพิจารณาน้ำเสียงและเรื่องราวในบทละครพร้อมบันทึกใบ

งานระหว่างชมการแสดง สำหรับเป็นข้อมูลการทำกิจกรรมหลังการแสดง

4) สะท้อนผลการอ่าน เป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังจากจบการอ่านบทละครของทุกกลุ่มแล้ว นักเรียนจะได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบทละครและวรรณกรรม และถ่ายทอดความเข้าใจโดยการเขียน

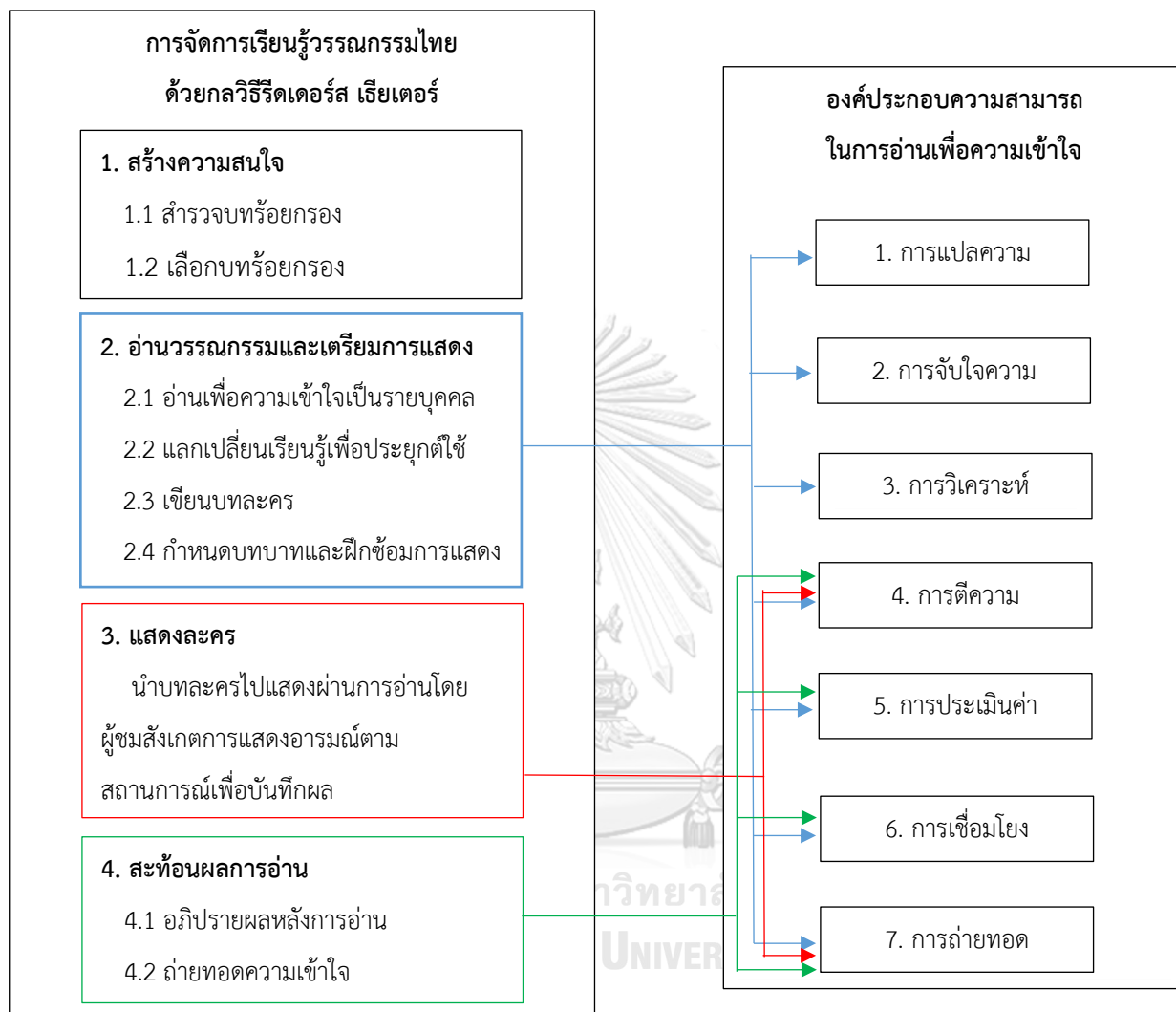
4.1) อภิปรายผลหลังการอ่าน นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทละครของแต่ละกลุ่มที่ใช้แสดงละคร โดยครูเป็นผู้กำหนดหัวข้อการอภิปราย เช่น ใจความสำคัญ แก่นเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละคร ข้อคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง และวิธีในการประยุกต์ใช้ เป็นต้น

4.2) ถ่ายทอดความเข้าใจ นักเรียนแต่ละคนถ่ายทอดความเข้าใจผ่านการเขียน โดยครูมอบหมายให้เขียนสรุปความรู้ที่ได้รับจากวรรณกรรมที่อ่านและตอบคำถามในใบงานสะท้อนผลการอ่าน

เมื่อพิจารณาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ร่วมกับองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในแต่ละองค์ประกอบสามารถเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ดังภาพ 4

ภาพ 4

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์ กับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละองค์ประกอบ

4.2.4.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง

4.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) ความถูกต้องจุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1) ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกรายการประเมิน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำเพิ่มเติมให้ปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด การปรับรายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชั้นเรียน การแก้ไขเกณฑ์การประเมินใบงาน การสะกดคำให้ถูกต้อง และการจัดรูปแบบใบงานให้น่าสนใจ

4.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ไปทดลองใช้ กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง จำนวน 1 กลุ่ม พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ขั้นตอนการแสดงละครควรให้แต่ละกลุ่มบันทึกเป็นวิดิทัศน์เพื่อความต่อเนื่องในการชมการแสดง และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอภิปรายและตอบคำถามในแบบสะท้อนผลการอ่าน

4.2.8 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ มาปรับปรุงและแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลอง

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลองขั้นต้น (Pre-experimental research) มีตัวอย่าง 1 กลุ่ม โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณมีรูปแบบการวิจัยแบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจบทร้อยกรองของก่อนและหลังการทดลอง ทั้งนี้ระหว่างจัดการเรียนรู้จะเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสะท้อนผลการอ่าน และตรวจประเมิน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของตัวอย่าง โดยศึกษาตัวอย่างกลุ่มเดียววัดซ้ำตามเวลาที่กำหนดทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยใช้ค่าคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ โดยดำเนินการดังนี้

5.1.1 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับก่อนรับการจัดการเรียนรู้ไปใช้วัดความสามารถของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้ (Pre-test) แล้วตรวจบันทึกผลคะแนน

5.1.2 ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ โดยใช้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 12 คาบ

5.1.3 นำแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ไปใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้ (Post-test) ซึ่งเป็นแบบวัดคู่ขนาน แล้วตรวจบันทึกผลคะแนน

5.1.4 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากใบงานสะท้อนผลการอ่านของนักเรียนที่บ้านที่เป็นรายบุคคล บทละครที่นักเรียนเขียน ได้จากการเก็บข้อมูลระหว่างจัดการเรียนรู้ และบันทึกผลระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัย ในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการดังนี้

5.2.1 ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ใช้หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ โดยผู้วิจัยบันทึกผลระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ทุกคาบ

5.2.2 นำแบบสะท้อนผลการอ่าน วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำใบงานสะท้อนผลการอ่านหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีใบงานทั้งหมด 3 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การประเมินทุก ๆ ครั้งที่จบหน่วยการเรียนรู้ และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ครั้ง เพื่อใช้ในการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

5.3 ปฏิบัติการสอนโดยจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams ในปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เป็นเวลา 6 สัปดาห์

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยรวมแบบสะท้อนผลการอ่านทั้ง 3 ครั้ง และบันทึกการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัยมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถตามองค์ประกอบ

รายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางแนวทางการดำเนินการวิจัยโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแสดงดังตาราง 17

ตาราง 17

สรุปแนวทางการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์	ช่วงเวลา และวิธีการเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การนำผลจาก การเก็บรวบรวม ข้อมูลไปใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล
1) เพื่อ เปรียบเทียบ ความสามารถ ในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของ นักเรียน มัธยมศึกษา ก่อนและหลัง ได้รับการจัดการ เรียนรู้ วรรณกรรมไทย ด้วยกลวิธี รีดเดอร์ส เจียเตอร์ ทั้งใน ภาพรวมและ จำแนกตาม องค์ประกอบ	ก่อนใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ นักเรียนทำแบบวัด ความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจก่อน เรียน จำนวน 30 ข้อ ที่ ครอบคลุมความสามารถ ในการอ่านเพื่อความ เข้าใจทั้ง 7 องค์ประกอบ ในสัปดาห์ที่ 1	แบบวัดความสามารถ ในการอ่านเพื่อความ เข้าใจก่อนและหลัง เรียน (ข้อมูลเชิงปริมาณ)	นำข้อมูลเชิงปริมาณที่ เป็นคะแนน ความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจไป วิเคราะห์เพื่อ เปรียบเทียบ ความสามารถก่อนและ หลังการทดลองใช้ กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์	1) การหาค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน 2) เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย ความสามารถใน การอ่านเพื่อความ เข้าใจบทร้อย กรอง โดยใช้สถิติ ทดสอบที่ (t-test dependent)
	หลังใช้กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ นักเรียนทำแบบวัด ความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจบท ร้อยกรองหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ			

วัตถุประสงค์	ช่วงเวลา และวิธีการเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การนำผลจาก การเก็บรวบรวม ข้อมูลไปใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล
	ที่ครอบคลุม ความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้ง 7 องค์ประกอบ ในสัปดาห์ที่ 6			
2) เพื่อศึกษา การ เปลี่ยนแปลง ความสามารถ ในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจบท ของนักเรียน มัธยมศึกษา ระหว่างได้รับ การจัดการ เรียนรู้ วรรณกรรมไทย ด้วยกลวิธี รีดเดอร์ส เจียเตอร์	ระหว่างการใช้กลวิธี รีดเดอร์ส เจียเตอร์ พิจารณาข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้ 1) แบบสะท้อนผลการ อ่านที่ผู้วิจัยมอบหมาย ให้นักเรียนบันทึกขณะ ทำกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง 2) บันทึกระหว่างและ หลังการจัดการเรียนรู้ ของผู้วิจัย จำนวน 12 ครั้ง	1) แบบสะท้อนผลการ อ่าน ใช้วัด ความสามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจ ระหว่างจัดการเรียนรู้ (ข้อมูลเชิงคุณภาพ) 2) แบบบันทึกระหว่าง และหลังการจัดการ เรียนรู้ (ข้อมูลเชิงคุณภาพ)	นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ ได้มาศึกษาการ เปลี่ยนแปลงของ ความสามารถในการ เพื่อความเข้าใจโดย นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ทุกครั้ง และนำเสนอ การเปลี่ยนแปลง 3 ครั้ง	การวิเคราะห์ เนื้อหา (content analysis)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

6.1.1 นำคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มาคำนวณหา

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าที (t -test dependent) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

6.1.2 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

6.2.1 รวบรวมแบบสะท้อนผลการอ่าน ที่ใช้วัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจระหว่างจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ แต่ละครั้งมาตรวจประเมิน โดยมีแบบสะท้อนผลการอ่านมีทั้งหมด 3 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 3 ครั้ง จาก 3 หน่วยการเรียนรู้

6.2.1 นำผลการตรวจประเมินแบบสะท้อนผลการอ่าน จำนวน 3 ครั้ง มาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามองค์ประกอบ ประกอบกับข้อมูลจากบันทึกระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัย โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทุกครั้ง โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 7 องค์ประกอบ และนำเสนอการเปลี่ยนแปลง 3 ครั้ง

6.2.3 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบความเรียงตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ

ตอนที่ 2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพทั้งภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการวิจัยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งคะแนนภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ นำมาทดสอบค่าที่ (t -test) ดังตาราง 18

ตาราง 18

การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ

ความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
		M	SD	M	SD		
ภาพรวม	40	16.21	3.24	27.33	3.45	26.99	.00*
1. การแปลความ	3	1.47	.59	2.28	.50	9.08	.00*
2. การจับใจความ	3	1.63	.48	2.65	.48	9.98	.00*
3. การวิเคราะห์	5	2.67	.94	3.56	.63	6.06	.00*
4. การตีความ	3	1.60	.58	2.81	.73	9.87	.00*
5. การประเมินค่า	8	3.07	1.03	5.09	1.40	10.21	.00*
6. การเชื่อมโยง	10	3.33	1.29	5.95	1.17	12.64	.00*
7. การถ่ายทอด	8	2.44	1.26	4.98	1.18	13.19	.00*

* $p < .01$

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาพรวมของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 27.33 ($SD = 3.45$) และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 16.21 ($SD = 3.24$) สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ในภาพรวม

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ทั้ง 7 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ 1) การแปลความ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 2.28 ($SD = .50$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 1.48 ($SD = .59$) 2) การจับใจความ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 2.65 ($SD = .48$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 1.63 ($SD = .48$) 3) การวิเคราะห์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 3.56 ($SD = .63$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 2.67 ($SD = .94$) 4) การตีความ นักเรียนมีคะแนน

เฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 2.81 (SD = .73) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 1.60 (SD = .58) 5) การประเมินค่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 5.09 (SD = 1.40) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 3.07 (SD = 1.03) 6) การเชื่อมโยง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 5.95 (SD = 1.17) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 1.29 (SD = .48) และ 7) การถ่ายทอด นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ 4.98 (SD = 1.18) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 2.44 (SD = 1.26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวในเชิงคุณภาพที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากใบงานสะท้อนผลการอ่าน ใบงานการเขียนบทละคร และแบบบันทึกระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 7 องค์ประกอบ โดยนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ระยะ แบ่งตามหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ระยะที่ 1 คือหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ระยะที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องโคลงโลกนิติ และระยะที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องกวีนิพนธ์มุ่มมอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ 3 ดีกว่า ระยะที่ 2 และระยะที่ 1 ตามลำดับ กล่าวคือในระยะที่ 1 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนยังมีข้อบกพร่องคือ ไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากบางคำได้ การตีความถ้อยคำหรือข้อความในบทประพันธ์ยังไม่ชัดเจนตรงประเด็นมากพอ ไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านไปสู่ชีวิตจริงได้ และไม่สามารถระบุแนวคิดสำคัญและข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้ ต่อมาในระยะที่ 2 นักเรียนสามารถคาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้จากบริบท สามารถระบุข้อคิดหรือคำสอนที่ได้จากบท

ประพันธ์ สามารถเชื่อมโยงข้อคิดจากเรื่องที้อ่านกับชีวิตจริงได้ และสามารถสร้างเรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถตีความแนวคิดสำคัญของบทประพันธ์ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์เรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้อย่างรวดเร็วขึ้นมีความน่าสนใจและสร้างสรรค์จากบทประพันธ์เดิมได้ดี โดยสอดคล้องกับชีวิตจริงและเหตุการณ์ในสังคม

2.2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจำแนกตามองค์ประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ จำแนกตามองค์ประกอบ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสะท้อนผลการอ่าน ใบงานการเขียนบทละครของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ พิจารณาร่วมกับแบบบันทึกระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ 3 ดีกว่าระยะที่ 2 และระยะที่ 1 ตามลำดับ ในทุกองค์ประกอบ สรุปการเปลี่ยนแปลงได้ดังตาราง 19

ตาราง 19

สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3 ระยะ จำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ระยะที่ 1 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง)	ระยะที่ 2 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ)	ระยะที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง)
1. การแปลความ	นักเรียนไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้ และไม่สามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้	นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้มากขึ้น และสามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้	นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้ และสามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้
2. การจับใจความ	นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง และจับใจความสำคัญได้	นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้	นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน
3. การวิเคราะห์	นักเรียนไม่สามารถ	นักเรียนสามารถจำแนก	นักเรียนสามารถจำแนก

องค์ประกอบ	ระยะที่ 1 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง)	ระยะที่ 2 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ)	ระยะที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง)
	จำแนกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นของบท ประพันธ์ได้ แต่สามารถ คาดเดาเหตุการณ์ ล่วงหน้าได้พอสมควร และสามารถวิเคราะห์ ลักษณะนิสัยของ ตัว ละคร ฉาก และโครง เรื่องได้บางส่วน	ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ของบทประพันธ์ได้มากขึ้น และสามารถระบุ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อ เรื่องและเนื้อหาได้โดยมี ครูผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้น	ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นของบท ประพันธ์ได้ แล้วสามารถ ระบุความสัมพันธ์ ระหว่างข้อเรื่องและ เนื้อหาได้ด้วยตนเอง
4. การตีความ	นักเรียนไม่สามารถ ตีความความหมายของ คำมีหลายความหมายได้ ไม่สามารถระบุ วัตถุประสงค์ของผู้เขียน ได้ และไม่สามารถเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึกของ ผู้เขียนได้ แต่นักเรียน สามารถระบุแก่นของ เรื่องได้ด้วยตนเอง บางส่วน	นักเรียนสามารถตีความ ความหมายของคำมีหลาย ความหมายได้ สามารถ ระบุวัตถุประสงค์ของ ผู้เขียนได้ และสามารถ ระบุแนวคิดสำคัญของ เรื่องได้ด้วยตนเอง	นักเรียนสามารถตีความ ความหมายของคำมี หลายความหมายได้ สามารถระบุ วัตถุประสงค์ของผู้เขียน ได้ สามารถเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึกของ ผู้เขียนในบทประพันธ์ได้ และสามารถระบุแนวคิด สำคัญของเรื่องได้ด้วย ตนเอง
5. การประเมินค่า	นักเรียนสามารถระบุ ความสมเหตุสมผลของ เหตุการณ์ในเรื่องได้ สามารถระบุข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านได้โดย ครูผู้สอนแนะนำ และ สามารถแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ	นักเรียนสามารถระบุความ สมเหตุสมผลของคำสอน ในเรื่องได้ สามารถระบุคุณค่าด้าน เนื้อหา ด้านภาษาได้ สามารถระบุข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านได้ และสามารถ ประเมินกลวิธีการนำเสนอ	นักเรียนสามารถระบุ ความสมเหตุสมผลของ แนวคิดและเหตุการณ์ใน เรื่องได้ สามารถระบุ คุณค่าด้านเนื้อหา ด้าน ภาษาได้ สามารถระบุ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ สามารถประเมินกลวิธี

องค์ประกอบ	ระยะที่ 1 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง)	ระยะที่ 2 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ)	ระยะที่ 3 (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง)
	เรื่องที่สามารถอ่านได้ แต่ไม่สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหา ด้านภาษาได้	ของบทประพันธ์ได้โดยระบุการใช้ความเปรียบในบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	การนำเสนอของบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ อย่างสร้างสรรค์
6. การเชื่อมโยง	นักเรียนไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านได้ สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้ แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ หากครูผู้สอนไม่แนะนำ	นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านได้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้	นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านได้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้
7. การถ่ายทอด	นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ บางส่วน และสามารถเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่านโดยอาศัยโครงเรื่องที่มีให้ ตามคำแนะนำของครูผู้สอน โดยยังคงแก่นของเรื่องไว้ได้	นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถเขียนบทละครจากคำสอนในบทประพันธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงได้อย่างสร้างสรรค์เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน และสามารถสร้างองค์ความรู้	นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ สามารถเขียนบทละครจากแนวคิดสำคัญในบทประพันธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่อ่านได้

รายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำแนกตามองค์ประกอบจากตารางข้างต้น มีดังนี้

2.2.1 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ หมายถึง การแปลความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน หรือแสดงความเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องที่อ่านได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ พบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนยังไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์โดยอาศัยบริบทได้ จำเป็นต้องค้นหาในพจนานุกรมหรืออินเทอร์เน็ต นักเรียนบางคนเข้าใจความหมายของถ้อยคำแต่ไม่สามารถอธิบายตามความเข้าใจของตนเองได้ การตอบคำถามในแบบสะท้อนผลการอ่านในด้านการแปลความจึงระบุความหมายของคำศัพท์ตามที่ปรากฏในพจนานุกรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การระบุคำศัพท์ใหม่และความหมาย (การแปลความ)

1) คำศัพท์: ขวาลา หมายถึง: ตะเกียง

2) คำศัพท์: สุนิน หมายถึง: ความฝัน

3) คำศัพท์: พักตร์ หมายถึง: หน้า

4) คำศัพท์: หลากใจ หมายถึง: ตกใจ

5) คำศัพท์: โศกา หมายถึง: โศกเศร้า

(นักเรียนคนที่ 3 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 1 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 ระบุคำศัพท์ใหม่และความหมายที่ได้เรียนรู้จากบทละครนอกเรื่องสังข์ทองถูกต้องจำนวน 4 คำ ซึ่งระบุความหมายผิด 1 ข้อ คือ ข้อ 4) หลากใจ หมายถึง ประหลาดใจ และคำศัพท์ที่ระบุความหมายถูกต้องนั้นเป็นคำศัพท์ที่อยู่ในเกณฑ์ง่ายหรือที่เคยพบมาก่อน โดยเลือกคำศัพท์ที่รู้ความหมายมาก่อนอยู่แล้วแสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่สามารถแปลความหมายของคำได้ และขาดความมั่นใจในการเลือกคำศัพท์ใหม่ที่รู้ความหมาย

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจของตนเองได้โดยอาศัยบริบท บางคนอาจไม่สามารถแปล

ความหมายของคำศัพท์ได้แต่สามารถสรุปความหมายของวรรคได้และแปลเป็นคำสอนโดยใช้ภาษาที่
เกิดจากความเข้าใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 การระบุคำศัพท์ใหม่และความหมาย (การแปลความ)

- 1) คำศัพท์: คณนา หมายถึง: การวัดระยะ
- 2) คำศัพท์: โฉด หมายถึง: โง่
- 3) คำศัพท์: ยาก หมายถึง: ยากจน
- 4) คำศัพท์: เยี่ยง หมายถึง: เยี่ยงอย่าง
- 5) คำศัพท์: ศศิ หมายถึง: ดวงจันทร์

(นักเรียนคนที่ 3 ระยะที่ 2)

ตัวอย่างที่ 2 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 ระบุคำศัพท์ใหม่และความหมายที่ได้เรียนรู้
จากโคลงโลกนิติถูกต้องทั้งหมด และระบุความหมายที่แปลความอย่างสอดคล้องกับบริบทด้วยภาษา
ของตนเองไม่ใช่ความหมายจากพจนานุกรม โดยพบเพียง 1 คำ ที่ระบุความหมายตามรูปเดิมของ
คำศัพท์คือข้อ 4) แสดงให้เห็นว่า นักเรียนพัฒนาความสามารถในการแปลความหมายของคำได้ และมี
ความมั่นใจในระบุความหมายตามความเข้าใจของตนเองและมีความถูกต้อง

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียนสามารถระบุ
ความหมายของคำศัพท์ในบทประพันธ์ได้อย่างคล่องแคล่วและอธิบายให้สมาชิกกลุ่มฟังได้อย่าง
ถูกต้องและมีความมั่นใจ และสามารถสรุปความหมายในแต่ละวรรคได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3 การระบุคำศัพท์ใหม่และความหมาย (การแปลความ)

- 1) คำศัพท์: จาร หมายถึง: จารึก บันทึกให้อยู่คงทน
- 2) คำศัพท์: จำหลัก หมายถึง: แกะสลัก
- 3) คำศัพท์: ม้าแคว หมายถึง: ที่นั่งทำจากไม้ไผ่สาน
- 4) คำศัพท์: แมก หมายถึง: แปลกไม่เหมือนคนอื่น
- 5) คำศัพท์: แร่ลวง หมายถึง: หลอกหลวง

(นักเรียนคนที่ 3 ระยะที่ 3)

ตัวอย่างที่ 3 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 ระบุคำศัพท์ใหม่และความหมายที่ได้เรียนรู้
จากกวีนิพนธ์มุ่มมองถูกต้องทั้งหมด ระบุความหมายโดยแปลความอย่างสอดคล้องกับบริบทด้วย

ภาษาของตนเองและอธิบายขยายความได้ชัดเจน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนพัฒนาความสามารถในการแปลความหมายของคำได้ และมีความมั่นใจในระบุความหมายตามความเข้าใจของตนเองและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2.2.2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความ

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความ หมายถึง การระบุใจความสำคัญและส่วนขยาย และการลำดับเหตุการณ์หรือเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความพบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญและส่วนขยายได้อย่างถูกต้องเมื่อได้ร่วมอภิปรายกับสมาชิกกลุ่ม การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องนักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ได้อย่างถูกต้อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4 การลำดับเหตุการณ์สำคัญ (การจับใจความ)

- 1) พระมเหสีให้กำเนิดลูกเป็นหอยสังข์จนถูกขับไล่ออกจากเมือง
- 2) พระสังข์อยู่กับแม่ที่บ้านตายายในชนบทและถูกจับตัวไปถ่วงน้ำพลัดพรากจากแม่
- 3) พระสังข์ไปอยู่กับนางพันธุรัตแต่ไม่รู้ว่านางเป็นยักษ์
- 4) พระสังข์รู้ความจริงจึงกลัวและพยายามหนีออกจากเมืองโดยโมบายของวิเศษไป
- 6) นางพันธุรัตเสียใจจนตายแต่ได้ให้มนตร์วิเศษเรียกเนื้อเรียกปลาแก่พระสังข์
- 7) พระสังข์ปลอมเป็นเงาะป่าไปร่วมงานเลือกคู่ของนางรจนาและถูกนางเลือกได้เป็นราชบุตรของท้าวสามล
- 8) ท้าวสามลรังเกียจเจ้าเงาะจึงหาทางกลั่นแกล้งโดยให้ถูกเขยทิ้งเจ็ดคนไปหาเนื้อหาปลา แต่พระสังข์มีมนตร์วิเศษจึงชนะและไม่ถูกลงโทษ
- 9) พระอินทร์มาทำพินันตีสถิเพื่อให้พระสังข์ทองเปิดเผยตัว เมื่อท้าวสามลรู้ความจริงจึงให้อภัยพระสังข์
- 10) พระสังข์ตามหาแม่จนพบและกลับคืนเมือง

(นักเรียนคนที่ 40 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 4 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 สามารถระบุเหตุการณ์สำคัญของเรื่องและเรียงลำดับได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถเลือกเฉพาะเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่มีผลต่อโครงเรื่องมาเรียงลำดับตั้งแต่ต้นจนจบได้อย่างเข้าใจ

ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถอธิบายคำสอนโดยใช้ภาษาที่เกิดจากความเข้าใจของนักเรียนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5 การระบุคำสอนจากโคลงโลกนิติ (การจับใจความ)

- 1) คนที่พูดจาไพเราะอ่อนโยนเป็นที่รักของเพื่อนมากกว่าคนที่พูดจาหยาบคาย
- 2) จิตใจมนุษย์ไม่สามารถคาดเดาได้ต่างจากความลึกของทะเลที่วัดได้
- 3) การคบเพื่อนที่เป็นคนดีไม่คบคนพาลเพราะจะนำภัยมาให้เราได้

(นักเรียนคนที่ 40 ระยะที่ 2)

ตัวอย่างที่ 5 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 สามารถระบุคำสอนที่ได้จากโคลงโลกนิติได้อย่างถูกต้องโดยใช้ภาษาของตนเอง โดยคำสอนที่นักเรียนระบุในข้อ 2) และ 3) นั้นมีการอธิบายขยายความและให้เหตุผลเพิ่มเติม แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของโคลงแต่ละบทเป็นอย่างดี

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มูมมมม นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว สามารถอธิบายให้สมาชิกกลุ่มฟังได้อย่างถูกต้องและมีความมั่นใจ และสามารถสรุปใจความสำคัญของแต่ละตอนได้โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6 การระบุใจความสำคัญ (การจับใจความ)

บทร้อยกรองเรื่อง: ทะเล (1)

ใจความสำคัญ: ฝนใกล้จะตกแล้วเพราะฟ้ามีดครีมีคลื่นในทะเลก็รุนแรง เมื่อฝนตกจะมีคลื่นลมรุนแรงยาวนานแล้วจะสงบลงเอง หลังฝนตกหาดทรายทะเลจะกลับมาสะอาดสวยงาม และจะมีรุ้งสวยงาม

(นักเรียนคนที่ 40 ระยะที่ 3)

ตัวอย่างที่ 6 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 ระบุใจความสำคัญของบทร้อยกรองเรื่องทะเล (1) โดยแปลความแล้วสรุปเฉพาะใจความสำคัญมาเขียนตอบโดยใช้ภาษาของตนเอง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทร้อยกรองโดยสามารถเลือกเฉพาะส่วนที่เป็นใจความสำคัญมาเขียนตอบได้

2.2.3 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ หมายถึง การระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านตามองค์ประกอบของวรรณกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์พบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนไม่สามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทประพันธ์ได้ แต่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องพอสมควร สามารถวิเคราะห์ตัวละครได้โดยเฉพาะบุคลิกภายนอกได้ หากเป็นลักษณะนิสัยของตัวละครยังต้องอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอนและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7 การวิเคราะห์ตัวละคร (การวิเคราะห์)

ตัวละคร: พระสังข์ จากตอน: พระสังข์หนีนางพันธุรัต

ลักษณะนิสัย: พระสังข์เป็นชายหนุ่มรูปงามเป็นคนเฉลียวฉลาดเพราะเมื่อจะหนีนางยักษ์ก็ขโมยของวิเศษไปด้วย พระสังข์ไม่รักนางยักษ์เหมือนที่นางยักษ์รักพระสังข์เพราะปล่อยให้นางยักษ์ต้องตาย

(นักเรียนคนที่ 12 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 7 พบว่า นักเรียนคนที่ 12 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครทั้งรูปลักษณ์ภายนอกและนิสัยโดยให้เหตุผลประกอบเป็นเหตุการณ์ในเรื่อง แต่ยังไม่สามารถเข้าใจการกระทำของตัวละครในทุกมิติได้ เช่น การบอกว่าพระสังข์ไม่รักนางพันธุรัตเพราะปล่อยให้นางตาย แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ในระดับพื้นฐานเท่านั้น

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้อย่างถูกต้อง และสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเรื่องและเนื้อหาได้โดยมีครูผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้น โดยสามารถอธิบายลักษณะนิสัยตัวละครจากบทละครของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอนและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8 การวิเคราะห์ตัวละคร (การวิเคราะห์)

ตัวละคร: แมร์ตัน จากเรื่อง: *รู้ไม่เท่าที่ควรรู้* (โคลงโลกนิติบทที่ 2)

ลักษณะนิสัย: แมร์ตันมีความมั่นใจในตัวเองมาก เชื่อคนง่าย และไม่รับฟังเหตุผล
เมื่อได้อ่านข่าวปลอมเกี่ยวกับวัคซีนก็หลงเชื่อ แล้วไม่พาลูกไปฉีด
วัคซีน มั่นใจในความรู้ที่ได้รับมาของตนเอง แมร์ตันจะให้เหตุผล
ก็ไม่รับฟัง

(นักเรียนคนที่ 12 ระยะเวลาที่ 2)

ตัวอย่างที่ 8 พบว่า นักเรียนคนที่ 12 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครโดยให้
รายละเอียดและเหตุผลประกอบเป็นเหตุการณ์ในเรื่อง แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการ
การวิเคราะห์ตัวละครพัฒนาขึ้นจากระยะที่ 1

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุมมอง นักเรียนสามารถจำแนก
ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทประพันธ์ได้อย่างชัดเจนและรวดเร็วขึ้น สามารถระบุ
ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเรื่องและเนื้อหาของบทประพันธ์ได้ด้วยตนเอง และสามารถเลือกตัวละคร
จากบทละครที่เขียนขึ้นมาวิเคราะห์ลักษณะนิสัยได้อย่างถูกต้องด้วยภาษาของตนเอง ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9 การวิเคราะห์ตัวละคร (การวิเคราะห์)

ตัวละคร: โโชค จากเรื่อง: *ฟ้าหลังฝน* (ทะเล (1))

ลักษณะนิสัย: โโชคเป็นหนุ่มชาวประมง มีร่างกายแข็งแรง ยิ้มแย้มแจ่มใส
บ้านยากจน โโชคมองโลกในแง่ดีและมีความพยายามคิดอยู่เสมอว่า
ถ้าหากมีความขยันขันแข็งไม่เกิน 10 ปี เขาจะร่ำรวยได้ เหมือนฟ้า
หลังฝนที่สดใส

(นักเรียนคนที่ 12 ระยะเวลาที่ 3)

ตัวอย่างที่ 9 พบว่า นักเรียนคนที่ 12 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครโดยให้
รายละเอียดทั้งลักษณะทางกายภาพ และลักษณะนิสัยโดยให้เหตุผลประกอบเป็นเหตุการณ์ในเรื่อง
แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ตัวละครพัฒนาขึ้นจากระยะที่ 2

2.2.4 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการตีความ

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการตีความ หมายถึง การอธิบายความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านในระดับลึกกว่าถ้อยคำที่ปรากฏ การบอกวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง และการสรุปแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการตีความ พบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุแก่นของเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง แต่ยังไม่สามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมาย หรือคำที่มีความหมายโดยนัยได้ ต้องอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน ไม่สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ถูกต้องเท่าที่ควร และสามารถอธิบายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ในระดับพื้นฐาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10 การระบุจุดประสงค์การแต่ง (การตีความ)

บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง: เพื่อสอนว่าอย่ามองคนที่ภายนอกและสอนให้กตัญญู
(นักเรียนคนที่ 35 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 10 พบว่า นักเรียนคนที่ 35 ไม่สามารถระบุจุดประสงค์การแต่งของบทละครนอกเรื่องสังข์ทองได้ นักเรียนระบุเป็นข้อคิดที่ได้จากเรื่องแทน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่สามารถตีความเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์การแต่งของบทร้อยกรองได้

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายและคำที่มีความหมายโดยนัยได้โดยใช้การพิจารณาบริบทและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบทประพันธ์ นักเรียนสามารถระบุจุดประสงค์การแต่งได้อย่างถูกต้อง และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้ด้วยตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11 การระบุจุดประสงค์การแต่ง (การตีความ)

โคลงโลกนิติ: เพื่อสอนแนวทางการปฏิบัติตนในสังคมอย่างอยู่รอดปลอดภัย
(นักเรียนคนที่ 35 ระยะเวลาที่ 2)

ตัวอย่างที่ 12 พบว่า นักเรียนคนที่ 35 สามารถระบุจุดประสงค์การแต่งของโคลงโลกนิติได้อย่างถูกต้อง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถตีความเนื้อหาของเรื่องเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์การแต่งของบทร้อยกรองได้

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียนสามารถตีความ ความหมายของคำมีหลายความหมายและคำที่มีความหมายโดยนัยได้โดยใช้การพิจารณาบริบท สามารถระบุจุดประสงค์ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง สามารถระบุน้ำเสียงที่ปรากฏในบทประพันธ์รวม ไปถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนในบทประพันธ์ได้ และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์แต่ละตอนรวมทั้งแนวคิดสำคัญในภาพรวมของกวีนิพนธ์ทั้งเรื่องได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12 การระบุจุดประสงค์การแต่ง (การตีความ)

กวีนิพนธ์มุ่มมอง ตอนทะเล (1): เพื่อแสดงปลอบใจคนรักให้มีกำลังใจฝ่าฟันอุปสรรค
(นักเรียนคนที่ 35 ระยะที่ 3)

ตัวอย่างที่ 12 พบว่า นักเรียนคนที่ 35 สามารถระบุจุดประสงค์การแต่งของกวีนิพนธ์มุ่มมอง ตอนทะเล (1) ได้อย่างถูกต้อง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถตีความเนื้อหาของเรื่อง เพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์การแต่งของบทร้อยกรองและเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้แต่งได้

2.2.5 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า หมายถึง การอธิบายความสมเหตุสมผลของบทร้อยกรองที่อ่านและการนำความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ ประเมินคุณค่าทางด้านเนื้อหาและภาษา การอธิบายกลวิธีการประพันธ์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของเหตุการณ์ในเรื่องได้โดยยกตัวอย่างมาประกอบการอธิบาย สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเมื่อครูผู้สอนแนะนำและฟังข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ แต่ไม่สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและกลวิธีการประพันธ์และการใช้ภาษาได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 13 การอธิบายศิลปะการใช้ภาษา (การประเมินค่า)

บทร้อยกรอง:	นางร้องให้ร่ำแล้วซ้ำเรียก	ปิ่นตะกายตะเกียกขึ้นไปหา
	ด้วยเดชะอำนาจสัตยา	เผอิญให้เลื้อยล้ำสิ้นกำลัง
	พลัดตกหกล้มนอนตะแคง	ขาแข้งลีซ่างขัดขึ้นดัดหลัง
	โคกก็ตือกเพียงจะพัง	ทรุดนั่งกระแทกกันจนใจ

เหตุผล: บทร้อยกรองตอนที่เลือกมามีความไพเราะมีความทางภาษา

แสดงความพยายามของนางยักษ์ที่จะขึ้นไปหาพระสังข์

(นักเรียนคนที่ 40 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 13 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 ไม่สามารถอธิบายการใช้ภาษาในบทร้อยกรองที่นักเรียนเลือกมาได้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่สามารถประเมินค่ากลวิธีการแต่งบทร้อยกรองได้

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของคำสอนในเรื่องได้โดยยกตัวอย่างในเรื่องมาประกอบการอธิบายพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาทั้งข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม ด้านการใช้ภาษาสามารถยกตัวอย่างโคลงบทที่มีความไพเราะพร้อมอธิบายกลวิธีการประพันธ์ และการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องทีอ่านเป็นรายบทได้ และสามารถประเมินกลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ได้โดยระบุการใช้ความเปรียบจากธรรมชาติและสภาพสังคมได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นทั้งสนับสนุนและโต้แย้งเกี่ยวกับคำสอนในบทประพันธ์โดยให้เหตุผลประกอบได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14 การอธิบายศิลปะการใช้ภาษา (การประเมินค่า)

บทร้อยกรอง:	น้ำใสใสดุ้มั่ง	เต็มดี
	น้ำอบ่าอินทรีย์	อย่าพร้อง
	น้ำปูนใสเต้ามี	อย่าขาด
	น้ำจืดอย่าให้ข้อง	ชดน้ำใจใคร

เหตุผล: บทร้อยกรองตอนที่เลือกมาใช้กลวิธีการแต่งมีการซ้ำคำว่า “น้ำ” 5 ครั้ง

แล้วมีการเปรียบเทียบสิ่งของในชีวิตกับเรื่องที่จะสอนว่า สิ่งที่ต้อง

เตรียมพร้อมไว้เสมอคือน้ำใจ เหมือนกับต้องเตรียมน้ำใช้ น้ำหอม ปูนแดง
(นักเรียนคนที่ 40 ระยะเวลาที่ 2)

ตัวอย่างที่ 14 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 สามารถอธิบายการใช้ภาษาในบทร้อยกรองที่นักเรียนเลือกมาได้ และอธิบายการเปรียบเทียบในบทประพันธ์ได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถประเมินค่ากลวิธีการแต่งบทร้อยกรองได้ดีขึ้นกว่าระยะเวลาที่ 1

ระยะเวลาที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของแนวคิดและเหตุการณ์ในเรื่องที่ผู้เขียนนำมาเชื่อมโยงถึงกันได้ สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสะท้อนสภาพสังคม และด้านภาษาสามารถระบุกลวิธีการประพันธ์การใช้ความเปรียบเทียบการเลือกใช้คำได้ สามารถระบุข้อคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตจากกวีนิพนธ์แต่ละตอนและในภาพรวมได้ สามารถประเมินกลวิธีการนำเสนอของผู้แต่งที่ใช้ภาพถ่ายมาประกอบกับบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำได้อ่านได้อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผลประกอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 15 การอธิบายศิลปะการใช้ภาษา (การประเมินค่า)

บทร้อยกรอง: ในความมืดยืดยาวราวกับหลับ

 มีความเกิดความดับกับความว่าง

 จากยี่ดมั่นค่อยค่อยสู่ปล่อยวาง

 รวมเป็นร่างสลายร่าง ท่ามกลางกาล

เหตุผล: บทร้อยกรองตอนที่เลือกมามีความไพเราะ เพราะมีการใช้อุปมาในบรรทัดที่ 1 และการใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามในบรรทัดที่ 2-4

(นักเรียนคนที่ 40 ระยะเวลาที่ 3)

ตัวอย่างที่ 15 พบว่า นักเรียนคนที่ 40 สามารถอธิบายการใช้ภาษาในบทร้อยกรองที่นักเรียนเลือกมาได้ และอธิบายการเปรียบเทียบในบทประพันธ์ที่ยากขึ้นได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถประเมินค่ากลวิธีการแต่งบทร้อยกรองได้ดีขึ้นกว่าระยะเวลาที่ 3

2.2.6 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง หมายถึง การเชื่อมโยงความหมายของเรื่องที่ทำได้อ่านกับประสบการณ์เดิมของตนเอง ขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งกว่า

เนื้อหาสาระที่ได้รับมา นำสาระความรู้ที่ได้จากเรื่องทีอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนไม่สามารถ ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับแก่นของเรื่องทีอ่านได้ด้วยตนเอง โดยตัวอย่างเหตุการณ์ที่ นักเรียนนำมามักเกิดจากการใช้โครงเรื่องของบทละครเดิมแล้วเปลี่ยนชื่อตัวละคร สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดทีได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องทีอ่านกับเหตุการณ์ใน ชีวิตจริงได้หากครูผู้สอนไม่แนะนำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16 การเชื่อมโยงบทร้อยกรองกับชีวิตจริง (การเชื่อมโยง)

สำนวน: คนตีตักน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้

เหตุการณ์: พระสังข์กตัญญูกับแม่ตามหาแม่จนเจอเลยได้กลับไปครองเมือง

(นักเรียนคนที่ 23 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 16 พบว่า นักเรียนคนที่ 23 สามารถระบุสำนวนทีสอดคล้องกับบท ละครนอกเรื่องสังข์ทองได้ แต่ไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตจริงทีสอดคล้องกับสำนวนได้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่สามารถเชื่อมโยงบทร้อยกรองมาสู่ชีวิตจริงได้

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถยกตัวอย่าง เหตุการณ์ทีสอดคล้องกับคำสอนในโคลงโลกนิติแต่ละบทได้ถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้นอย่างชัดเจน สามารถอธิบายความเชื่อมโยงของคำสอนจากโคลงโลกนิติแต่ละบทกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และ สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดทีได้จากโคลงโลกนิติแต่ละบทไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสมกับวัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 17 การเชื่อมโยงบทร้อยกรองกับชีวิตจริง (การเชื่อมโยง)

สำนวน: กบในกะลา

เหตุการณ์: สมชายคิดว่าตนเองมีเก่งคณิตศาสตร์ทีสุดแล้ว ไม่ยอมฝึกทำ ข้อสอบ เมื่อไปแข่งขันจึงไม่ได้รางวัล

(นักเรียนคนที่ 23 ระยะเวลาที่ 2)

ตัวอย่างที่ 17 พบว่า นักเรียนคนที่ 23 สามารถระบุสำนวนที่สอดคล้องกับโคลง โลกนิติ และยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับสำนวนได้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบทร้อยกรองมาสู่ชีวิตจริงได้ดีกว่าระยะที่ 1

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์แต่ละตอนได้ถูกต้อง สามารถอธิบายความเชื่อมโยงของกวีนิพนธ์แต่ละตอนกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้อย่างมีเหตุผล และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากกวีนิพนธ์แต่ละและภาพรวมทั้งเรื่องไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 18 การเชื่อมโยงบทร้อยกรองกับชีวิตจริง (การเชื่อมโยง)

แนวคิดสำคัญ: เวลาเหมือนกับดอกไม้ที่ร่วงโรยไปเรื่อย ๆ ควรใช้อย่างมีคุณค่า

เหตุการณ์: นิดาใช้เวลาขณะกักตัวช่วงโควิดอ่านหนังสือทบทวนความรู้ ออกกำลังกาย และฝึกทำอาหาร

(นักเรียนคนที่ 23 ระยะที่ 3)

ตัวอย่างที่ 18 พบว่า นักเรียนคนที่ 23 สามารถระบุสำนวนที่สอดคล้องกับ กวีนิพนธ์มุ่มมอง ตอนแบกะดิน (3) และยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญได้และเป็นตัวอย่างจากเรื่องใกล้ตัว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบทร้อยกรองมาสู่ชีวิตจริงได้ดีขึ้นกว่าระยะที่ 2

2.2.7 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการถ่ายทอด

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการถ่ายทอด หมายถึง การอธิบายความเข้าใจและแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน สร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่อ่าน หรือแต่งเรื่องใหม่จากเรื่องที่อ่านได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่านโดยอาศัยโครงเรื่องที่มีให้ ตามคำแนะนำของครูผู้สอน โดยยังคงแก่นของเรื่องไว้ได้ ซึ่งบทละครที่นักเรียนเขียนจากการแปลความบทประพันธ์ที่ได้รับแต่ละกลุ่มแล้วเขียนบทละครด้วยภาษาร้อยแก้ว และสามารถระบุ

แนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตจริงได้สอดคล้องกับข้อคิดมีจำนวนค่อนข้างน้อย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 19 การนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริง (การถ่ายทอด)

ข้อคิด: *ไม่ควรมองคนที่ภายนอก*

แนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง: *รจนามัธยัญญ์เจ้าเงาะจึงได้แต่งงานกับเจ้าชาย
รูปงาม*

(นักเรียนคนที่ 34 ระยะเวลาที่ 1)

ตัวอย่างที่ 19 พบว่า นักเรียนคนที่ 34 สามารถระบุข้อคิดจากบทละครนอกเรื่องสังข์ทองได้ แต่ไม่สามารถเสนอแนวทางการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากบทหรือกรองได้

ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถเขียนบทละครจากคำสอนในโคลงโลกนิติได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงและคำสอนได้อย่างสร้างสรรค์เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบันและน่าสนใจ ระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากโคลงโลกนิติไปใช้ในชีวิตจริงได้ถูกต้องและสอดคล้องกับกับคำสอนของโคลงโลกนิติ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการปรับใช้คำสอนในโคลงโลกนิติสู่ชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 20 การนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริง (การถ่ายทอด)

ข้อคิด: *ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว*

แนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง: *ไม่ว่าเราจะเจอคนดีกับเราหรือไม่ดีกับเราก็ควร
รักษาความดีของตัวเองเสมอ อย่าไปเป็นคนชั่ว
เมื่อเจอคนชั่วแกล้ง*

(นักเรียนคนที่ 34 ระยะเวลาที่ 2)

ตัวอย่างที่ 20 พบว่า นักเรียนคนที่ 34 สามารถระบุข้อคิดจากโคลงโลกนิติได้ และสามารถเสนอแนวทางการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากบทหรือกรองได้ดีขึ้นกว่าระยะเวลาที่ 1

ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุมมอง นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากกวีนิพนธ์แต่ละตอนไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถเขียนบทละครจากแนวคิดสำคัญในกวีนิพนธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญและชีวิตจริงได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์ได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 21 การนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริง (การถ่ายทอด)

ข้อคิด: ถ้ามีความพยายามจะเอาชนะอุปสรรคได้

แนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง: ถ้าวันไหนเหนื่อยมากให้คิดว่าพักก็จะหาย

อย่าถอดใจ ให้มีความพยายามจนกว่าจะสำเร็จ
ตามเป้าหมาย

(นักเรียนคนที่ 34 ระยะที่ 3)

ตัวอย่างที่ 21 พบว่า นักเรียนคนที่ 34 สามารถระบุข้อคิดจากกวีนิพนธ์มุมมองตอนทะเล (1) ได้ และสามารถเสนอแนวทางการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงโดยอธิบายอย่างชัดเจนมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรองได้ดีขึ้นกว่าระยะที่ 2

ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถของนักเรียนทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบจะเห็นได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเมื่อจำแนกแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด แล้วนั้นมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถไปในทางที่ดีขึ้นในทุกๆ ระยะ กล่าวคือ ในระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยาก ถ้อยคำหรือข้อความในบทประพันธ์ เชื่อมโยงเรื่องที่อ่านไปสู่ชีวิตจริง และระบุแนวคิดสำคัญและข้อคิดได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถคาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้จากบริบท ระบุข้อคิดหรือคำสอนที่ได้จากบทประพันธ์แล้วเชื่อมโยงข้อคิดกับชีวิตจริง และสร้างเรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถตีความแนวคิดสำคัญของบทประพันธ์ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์เรื่องราวจากแนวคิดสำคัญได้อย่างรวดเร็วขึ้น มีความน่าสนใจและสร้างสรรค์จากบทประพันธ์เดิมได้ดี โดยสอดคล้องกับชีวิตจริงและเหตุการณ์ในสังคม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ ตอนที่ 2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($M=27.33$, $SD=3.45$) สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ ($M=16.21$, $SD=3.24$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจำแนกตามองค์ประกอบของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์

พบว่า องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด มีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ทุกองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์ จำแนกตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากใบงานสะท้อนผลการอ่าน ใบงานการเขียนบทละคร และแบบบันทึกระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ระยะ จาก 3 หน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด สรุปได้ดังนี้

1) การแปลความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้ และไม่สามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้มากขึ้น และสามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ยากโดยอาศัยบริบทได้ และสามารถแปลความหมายภาพรวมของบทประพันธ์แต่ละวรรคได้

2) การจับใจความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในเรื่องได้ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้ และระยะที่ 3 นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน

3) การวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะเวลาที่ 1 นักเรียนไม่สามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ได้ แต่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าได้พอสมควร และสามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของ ตัวละคร ฉาก และโครงเรื่องได้บางส่วน ระยะเวลาที่ 2 นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ได้มากขึ้น และสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาได้โดยมีครูผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้น และระยะเวลาที่ 3 นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทประพันธ์ได้ แล้วสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

4) การตีความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะเวลาที่ 1 นักเรียนไม่สามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายได้ไม่สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ และไม่สามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนได้ แต่นักเรียนสามารถระบุแก่นของเรื่องได้ด้วยตนเองบางส่วน ระยะเวลาที่ 2 นักเรียนสามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายได้ สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ด้วยตนเอง และระยะเวลาที่ 3 นักเรียนสามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายได้ สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ สามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนในบทประพันธ์ได้ และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ด้วยตนเอง

5) การประเมินค่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะเวลาที่ 1 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของเหตุการณ์ในเรื่องได้ สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่ได้โดยครูผู้สอนแนะนำ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ แต่ไม่สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านภาษาได้ ระยะเวลาที่ 2 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของคำสอนในเรื่องได้ สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านภาษาได้ สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่ได้ และสามารถประเมินกลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ได้โดยระบุการใช้ความเปรียบในบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ และระยะเวลาที่ 3 นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของแนวคิดและเหตุการณ์ในเรื่องได้ สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหา ด้านภาษาได้ สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่ได้ สามารถประเมินกลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อย่างสร้างสรรค์

6) การเชื่อมโยง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่ย่านได้ สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้ แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่ย่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้หากครูผู้สอนไม่แนะนำ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่ย่านได้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่ย่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้ ระยะที่ 3 นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องที่ย่านได้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่ย่านกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้

7) การถ่ายทอด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระยะที่ 1 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่ย่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้บางส่วน และสามารถเขียนบทละครจากเรื่องที่ย่านโดยอาศัยโครงเรื่องที่มีให้ ตามคำแนะนำของครูผู้สอน โดยยังคงแก่นของเรื่องไว้ได้ ระยะที่ 2 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่ย่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถเขียนบทละครจากคำสอนในบทประพันธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงได้อย่างสร้างสรรค์เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่ย่านได้ ระยะที่ 3 นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่ย่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้สามารถเขียนบทละครจากแนวคิดสำคัญในบทประพันธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่ย่านได้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งมี 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ และ 2) ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฉี่ยเตอร์

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยภาพรวมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($M=27.33$, $SD=3.45$) สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ ($M=16.21$, $SD=3.24$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด มีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนทุกองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ จากการศึกษาปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านวรรณกรรมร้อยกรองได้อย่างเข้าใจเนื่องจากไม่สามารถตีความหมายแฝงในบทประพันธ์ได้ ไม่สามารถแปลความหมายของคำหรือวรรคในบทประพันธ์ได้ ไม่สามารถอธิบายความเข้าใจด้วยภาษาของตนเองได้ และไม่สามารถเชื่อมโยงวรรณกรรมร้อยกรองกับชีวิตจริงได้ สาเหตุของปัญหาข้างต้นมาจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ ประการแรก ผู้เรียนขาดความสนใจในการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ประการที่สอง ผู้สอนจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยไม่น่าสนใจและไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน และประการที่สาม การเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจวรรณกรรมอย่างลึกซึ้ง ซึ่งกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เป็นกลวิธีการสอนการอ่านที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ เนื่องจากเป็นกลวิธีการสอนอ่านที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้อ่านวรรณกรรมด้วยตนเอง ร่วมกันอ่านและแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ตลอดจนสร้างสรรค์บทละครที่ได้จากวรรณกรรมที่อ่าน ขั้นตอนของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ทำให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายบทละครทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แก่นเรื่อง รวมถึงความหมายของคำศัพท์ยากหรือไม่คุ้นเคยเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ผู้เรียนได้จินตนาการถึง น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ของตัวละคร ขณะแสดงผู้เรียนอ่านบทละครโดยเน้นการใช้ น้ำเสียง โดยมีผู้ชมฟังและดูการแสดงจินตนาการ และทำความเข้าใจบทละครที่นักแสดงกำลังอ่าน

เมื่อจบการแสดงผู้เรียนได้อภิปรายหรือเขียนเกี่ยวกับการแสดงด้วยความคิดเห็นส่วนตัวเพื่อสะท้อนประสบการณ์ที่ได้รับ และอภิปรายในกลุ่มย่อยเกี่ยวกับผลสะท้อนจากการอ่าน (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์, 2552)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนการอ่าน และแนวทางการอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจากเอกสารทางวิชาการ (Williams, 1994; กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, 2551; สมปอง พรหมเปี่ยม, 2536) พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมร้อยกรองควรแบ่งระยะการสอนเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้ 1) ก่อนอ่าน ผู้สอนสร้างความสนใจเพื่อให้ผู้เรียนคาดเดาเนื้อหาและจุดประสงค์ 2) ระหว่างอ่าน ผู้เรียนแปลความหมายของบทร้อยกรอง จับใจความสำคัญ วิเคราะห์และตีความ อ่านซ้ำเพื่อทบทวน ประเมินคุณค่าด้านเนื้อหาและภาษา สรุปแก่นเรื่อง และ 3) หลังอ่าน ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน และสรุปข้อคิดเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริง

จากนั้นผู้วิจัยจึงนำขั้นตอนของกลวิธีรีดเดอร์ส เรียดอร์ บูรณาการกับขั้นตอนการสอนอ่านวรรณกรรมร้อยกรอง ทำให้ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียดอร์ ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียดอร์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ ได้แก่ 1) สร้างความสนใจ 2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง 3) อ่านบทละคร และ 4) สะท้อนผลการอ่าน โดยแต่ละขั้นตอนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ครอบคลุมทั้ง 7 องค์ประกอบ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นมาพิจารณาภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ

อีกทั้ง ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในองค์ประกอบการตีความ การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับสูง พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบดังกล่าวหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียดอร์ มีขั้นตอนให้ผู้เรียนได้อ่านวรรณกรรมอย่างละเอียด คือขั้นตอนที่ 2 อ่านวรรณกรรม ทั้งอ่านด้วยตนเองและอ่านเป็นกลุ่มเพื่ออภิปรายกับสมาชิกกลุ่ม นำไปสู่การเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 อ่านบทละคร การอ่านบทละครที่ใช้น้ำเสียงสีหน้าท่าทางสื่อสารความรู้ของตัวละครได้นั้นต้องผ่าน

การตีความ และเชื่อมโยงบทละครจากชีวิตจริง และขั้นที่ 4 สะท้อนผลการอ่าน ส่งเสริมพัฒนาการด้านการถ่ายทอด นักเรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นของตนเองได้

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่กล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวตรงกันว่า นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้จินตนาการเพื่อตีความวรรณกรรม เมื่อได้รับการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจจากการดูและฟังการแสดงที่นำเรื่องราวจากวรรณกรรมมาแสดงในห้องเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรมาสู่เวทีการแสดงในห้องเรียนได้ (Buzzeo, 2007; Ratliff, 1999; Shepard, 2004) นอกจากนี้ กลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์ ยังเป็นกลวิธีสอนอ่านผ่านกระบวนการละครที่บูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน สามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะทางสังคม ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมที่อ่านอย่างรอบด้านทั้งเนื้อหา แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านวรรณกรรม

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองพบว่า คะแนนในองค์ประกอบที่ 5) การประเมินค่า 6) การเชื่อมโยง และ 7) การถ่ายทอด มีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนรู้สูงขึ้นไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ส่งผลต่อการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนในขั้นตอนการอ่านวรรณกรรมและอภิปรายกลุ่ม และยังส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กันของผู้แสดงและผู้ชมการแสดง จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังจัดการเรียนรู้ขององค์ประกอบข้างต้นสูงขึ้นน้อยกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

2. ผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระหว่างได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์ ตลอดทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ จำแนกตามองค์ประกอบสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ 3 ดีขึ้นกว่าระยะที่ 2 และระยะที่ 1 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยอภิปรายผลของการวิจัย โดยจำแนกตามตามองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 7 ด้าน ได้แก่ การแปลความ การจับใจความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การเชื่อมโยง และการถ่ายทอด ตามช่วงเวลาของการวัด 3 ระยะ แบ่งตามหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ระยะที่ 1 คือหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง ระยะที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ และระยะที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์เรื่องมummong

2.1 การแปลความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการแปลความ พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนยังไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์โดยอาศัยบริบทได้ จำเป็นต้องค้นหาในพจนานุกรมหรืออินเทอร์เน็ต นักเรียนบางคนเข้าใจความหมายของถ้อยคำแต่ไม่สามารถอธิบายตามความเข้าใจของตนเองได้ ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจของตนเองได้โดยอาศัยบริบท บางคนอาจไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ได้แต่สามารถสรุปความหมายของวรรคได้และแปลเป็นคำสอนโดยใช้ภาษาที่เกิดจากความเข้าใจ ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มummong นักเรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์ในบทประพันธ์ได้อย่างคล่องแคล่วและอธิบายให้สมาชิกกลุ่มฟังได้อย่างถูกต้องและมีความมั่นใจ และสามารถสรุปความหมายในแต่ละวรรคได้

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ มีขั้นตอนสร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เห็นคุณค่าของบทหรือยกรองที่กำลังจะได้อ่าน และได้เลือกตนเอง นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านอย่างละเอียดที่อ่านออกเสียง อ่านเป็นรายบุคคล และอ่านเป็นกลุ่มเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นจึงทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการแปลความที่ดีขึ้นเพราะได้ฝึกฝนในขั้นตอนเหล่านี้ซ้ำ ๆ จนเกิดความมั่นใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Keehn et al. (2008) และ Young et al. (2019) ที่กล่าวว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ สามารถพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์ได้ดีขึ้น เพราะได้ฝึกฝนในขั้นตอนการอ่านอย่างละเอียดซ้ำ ๆ จนเกิดความมั่นใจ

2.2 การจับใจความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความพบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญและส่วนขยายได้อย่างถูกต้องเมื่อได้ร่วมอภิปรายกับสมาชิกกลุ่ม การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องนักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ได้อย่างถูกต้อง ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถอธิบายคำสอนโดยใช้ภาษาที่เกิดจากความเข้าใจของนักเรียนได้ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มูมมอ นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของบทประพันธ์ได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว สามารถอธิบายให้สมาชิกกลุ่มฟังได้อย่างถูกต้องและมีความมั่นใจ และสามารถสรุปใจความสำคัญของแต่ละตอนได้โดยอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ มีขั้นตอนที่นักเรียนได้อ่านบทร้อยกรองและสรุปสาระสำคัญร่วมกันก่อนนำไปใช้เขียนบทละคร ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะนักเรียนจะเขียนบทละครได้ต้องเกิดความเข้าใจบทร้อยกรองที่อ่านอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ (2552) ที่กล่าวว่ากลวิธีรีดเตอร์ส เฮียเตอร์ มีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถในการจับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของวรรณกรรมที่อ่านผ่านการอภิปรายกลุ่ม

อีกประการหนึ่งบทร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยากตามประเภทของวรรณกรรมไทยและความคุ้นเคยของนักเรียน สำหรับบทละครนอกเรื่องสังข์ทองเป็นที่รู้จักดีสำหรับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นทำให้สามารถจับใจความของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว โคลงโลกนิติ เป็นวรรณคดีคำสอนที่มี 1 ใจความสำคัญ ต่อโคลง 1 บท แต่กวีนิพนธ์เรื่องมูมมอเป็นวรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบันประเภทสารคดีสังคัมร่วมสมัยที่แสดงแนวคิดสำคัญเพียงหนึ่งเดียวและส่วนขยายการใช้ภาษาต่างจากวรรณคดีครูผู้สอนจึงต้องให้คำแนะนำขณะนักเรียนอ่านจึงสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

2.3 การวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนไม่สามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทประพันธ์ได้ แต่สามารถ

คาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องพอสมควร สามารถวิเคราะห์ตัวละครได้โดยเฉพาะบุคลิกภายนอกได้ หากเป็นลักษณะนิสัยของตัวละครยังต้องอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอนและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้อย่างถูกต้อง และสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาได้โดยมีครูผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้น โดยสามารถอธิบายลักษณะนิสัยตัวละครจากบทละครของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มูมมอ นักเรียนสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทประพันธ์ได้อย่างชัดเจนและรวดเร็วขึ้น สามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องและเนื้อหาของบทประพันธ์ได้ด้วยตนเอง และสามารถเลือกตัวละครจากบทละครที่เขียนขึ้นมาวิเคราะห์ลักษณะนิสัยได้อย่างถูกต้องด้วยภาษาของตนเอง

เนื่องจากกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์ มีขั้นตอนอ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง โดยนักเรียนจะต้องอ่านบทร้อยกรองได้อย่างเข้าใจ และสามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้จึงจะสามารถเขียนบทละครได้ จึงทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ อีกทั้งขั้นตอนการอ่านบทละคร มีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงละครจากบทละครที่เขียนเอง เมื่อได้เห็นตัวละครมีชีวิต จึงทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของสาระของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lekwilai (2014) ที่ระบุว่าขั้นตอนแสดงละครจากบทละครที่นักเรียนเขียนและถ่ายทอดโดยการอ่านออกเสียงทำให้ตัวละครมีชีวิตจึงเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของสาระของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทร้อยกรองที่ไม่มีตัวละคร นักเรียนต้องวางโครงเรื่องจากแนวคิดสำคัญของบทร้อยกรองอย่าง โคลงโลกนิติ และกวีนิพนธ์เรื่องมูมมอ ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้อย่างถูกต้องมากกว่าตัวละครจากบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง

2.4 การตีความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการตีความ พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุแก่นของเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง แต่ยังไม่สามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมาย หรือคำที่มีความหมายโดยนัยได้ต้องอาศัยคำแนะนำจากครูผู้สอน ไม่สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ถูกต้อง และไม่สามารถอธิบายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์

ต่าง ๆ ได้ ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายและคำที่มีความหมายโดยนัยได้โดยใช้การพิจารณาบริบทและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบทประพันธ์ นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์การแต่งได้อย่างถูกต้อง และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบทได้ด้วยตนเอง ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มูมมอ นักเรียนสามารถตีความความหมายของคำมีหลายความหมายและคำที่มีความหมายโดยนัยได้โดยใช้การพิจารณาบริบท สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง สามารถระบุน้ำเสียงที่ปรากฏในบทประพันธ์รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนในบทประพันธ์ได้ และสามารถระบุแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์แต่ละตอนรวมทั้งแนวคิดสำคัญในภาพรวมของกวีนิพนธ์ทั้งเรื่องได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

เนื่องจากขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนอ่านวรรณกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อ่านบทร้อยกรองร่วมกันกับสมาชิกกลุ่มเพื่อสอบถามข้อสงสัยจากการอ่านและรับฟังข้อเสนอแนะจากสมาชิกมีส่วนทำให้นักเรียนสามารถตีความคำศัพท์ที่มีหลายความหมายหรือมีความหมายโดยนัยได้โดยอาศัยประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่ม จนสามารถสรุปตอบวัตถุประสงค์ของบทร้อยกรองและสามารถสรุปแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องเพื่อใช้ในการเขียนบทละคร จึงทำให้ความสามารถด้านการตีความบทร้อยกรองพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lekwilai (2014) และ Young et al. (2019) ที่ระบุว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เอเยเตอร์ สามารถเพิ่มความสนใจการอ่านวรรณกรรม พัฒนาความสามารถในการตีความเนื้อหาในวรรณกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายและสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้

2.5 การประเมินค่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการประเมินค่า พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของเหตุการณ์ในเรื่องได้โดยยกตัวอย่างมาประกอบการอธิบาย สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเมื่อครูผู้สอนแนะนำและฟังข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ แต่ไม่สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาและกลวิธีการประพันธ์และการใช้ภาษาได้ ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุความสมเหตุสมผลของคำสอนในเรื่องได้โดยยกตัวอย่างในเรื่องมาประกอบการอธิบายพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ สามารถระบุคุณค่าด้านเนื้อหาทั้งข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม

ด้านการใช้ภาษาสามารถยกตัวอย่างโคลงบทที่มีความไพเราะพร้อมอธิบายกลวิธีการประพันธ์ และ การใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง สามารถระบุข้อคิดจากเรื่องทีอ่านเป็นรายบทได้ และสามารถประเมิน กลวิธีการนำเสนอของบทประพันธ์ได้โดยระบุการใช้ความเปรียบจากธรรมชาติและสภาพสังคมได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นทั้งสนับสนุนและโต้แย้งเกี่ยวกับคำสอนในบทประพันธ์โดยให้เหตุผล ประกอบได้ ระยะที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มูมมอ นักเรียนสามารถระบุ ความสมเหตุสมผลของแนวคิดและเหตุการณ์ในเรื่องที่ผู้เขียนนำมาเชื่อมโยงถึงกันได้ สามารถระบุ คุณค่าด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสะท้อนสภาพสังคม และด้านภาษาสามารถระบุกลวิธีการประพันธ์ การใช้ความเปรียบการเลือกใช้คำได้ สามารถระบุข้อคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตจากกวีนิพนธ์ แต่ละตอนและในภาพรวมได้ สามารถประเมินกลวิธีการนำเสนอของผู้แต่งที่ใช้ภาพถ่ายมาประกอบ กับบทประพันธ์ได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านได้อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ประกอบ

เนื่องจากขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เชียเตอร์ มีขั้นตอนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ทีให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการคุณค่า ของบทร้อยกรองและกลวิธีการประพันธ์ของวรรณกรรมร้อยกรองทั้ง 3 เรื่อง แล้วเมื่อเขียนบทละครที ได้จากบทร้อยกรองทีอ่านแล้วนำมาแสดงในชั้นเรียน นักเรียนเกิดความเข้าใจในวรรณกรรมทีอ่านทั้ง เนื้อหา แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกทีผู้เขียนต้องการถ่ายทอด ทำให้นักเรียนได้เห็นแนวทางการปรับใช้ข้อคิดจากบทร้อยกรองสู่ชีวิตจริงอย่างหลากหลายตามสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ Buzzeo (2007) ทีกล่าวว่ากลวิธีรีดเดอร์ส เชียเตอร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการประเมินค่า ให้สูงขึ้นได้

2.6 การเชื่อมโยง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ระยะที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ทีสอดคล้องกับแก่นของเรื่องทีอ่านได้ด้วยตนเอง โดย ตัวอย่างเหตุการณ์ทีนักเรียนนำมาเกิดจากการใช้โครงเรื่องของบทละครเดิมแล้วเปลี่ยนชื่อตัวละคร สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดทีได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตรจริงได้แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องที อ่านกับเหตุการณ์ในชีวิตรจริงได้หากครูผู้สอนไม่แนะนำ ระยะที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลง โลกนิติ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ทีสอดคล้องกับคำสอนในโคลงโลกนิติแต่ละบทได้ ถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้นอย่างชัดเจน สามารถอธิบายความเชื่อมโยงของคำสอนจากโคลงโลกนิติแต่

ละบทกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากโคลงโลกนิติแต่ละบทไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย ระยะเวลาที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์แต่ละตอนได้ถูกต้อง สามารถอธิบายความเชื่อมโยงของกวีนิพนธ์แต่ละตอนกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้อย่างมีเหตุผล และสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากกวีนิพนธ์แต่ละและภาพรวมทั้งเรื่องไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

เนื่องจากการเขียนบทละครและการแสดงละครนั้นทำให้นักเรียนได้เห็นภาพของบทร้อยกรองออกมามีชีวิตที่สอดคล้องกับวัยของนักเรียนทำให้ความสามารถในการเชื่อมโยงบทร้อยกรองกับชีวิตจริงพัฒนาขึ้นทุกระยะที่จัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และ 3 ที่นักเรียนต้องวางโครงเรื่องจากแนวคิดสำคัญของบทร้อยกรองนักเรียนมักใช้เรื่องราวใกล้ตัว เหตุการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจขณะนั้นนำมาเขียนบทละครจึงทำให้บทละครเกี่ยวกับชีวิตจริงเข้าถึงง่ายกว่าวรรณคดีรวมทั้งการแสดงละครโดยการอ่านบทละครด้วยน้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง ดังปรากฏในงานวิจัยของ Keehn et al. (2008) ซึ่งระบุว่า การแสดงละคร สามารถเพิ่มแรงจูงใจและความมั่นใจในการอ่านเมื่อได้อ่านบทละครด้วยน้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง ที่สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร นักเรียนจึงเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงสาระสำคัญของเรื่องไปสู่ชีวิตจริงได้

2.7 การถ่ายทอด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการเชื่อมโยง พบว่า ระยะเวลาที่ 1 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตจริงได้สอดคล้องกับข้อคิดมีจำนวนค่อนข้างน้อย และสามารถเขียนบทละครจากเรื่องที่อ่านโดยอาศัยโครงเรื่องที่มีให้ ตามคำแนะนำของครูผู้สอน โดยยังคงแก่นของเรื่องไว้ได้ ซึ่งบทละครที่นักเรียนเขียนจากการแปลความบทประพันธ์ที่ได้รับแต่ละกลุ่มแล้วเขียนบทละครด้วยภาษาร้อยแก้ว ระยะเวลาที่ 2 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ นักเรียนสามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากโคลงโลกนิติไปใช้ในชีวิตจริงได้ถูกต้องและสอดคล้องกับกับคำสอนของโคลงโลกนิติ สามารถเขียนบทละครจากคำสอนในโคลงโลกนิติได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงและคำสอนได้อย่างสร้างสรรค์เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบันและน่าสนใจ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการปรับใช้คำสอนในโคลงโลกนิติสู่ชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี ระยะเวลาที่ 3 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กวีนิพนธ์มุ่มมอง นักเรียน

สามารถระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากกวีนิพนธ์แต่ละตอนไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถเขียนบทละครจากแนวคิดสำคัญในกวีนิพนธ์ได้โดยสร้างโครงเรื่องที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญและชีวิตจริงได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากแนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์ได้

เนื่องจากบทร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับจากการนำไปเขียนบทละครได้ง่ายไปสู่การเขียนบทละครได้ยาก นักเรียนจึงได้เริ่มฝึกฝนการเขียนบทละครจากเรื่องี่อ่านซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากการอ่านเป็นหลักที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีคุณค่า และความรู้ที่ได้จากการอ่านนำไปสร้างสรรค์ผลงานต่อได้ รวมทั้งขั้นตอนสะท้อนผลการอ่าน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้นักเรียนได้ทบทวนและใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ มาเป็นองค์ความรู้ของตนเองและถ่ายทอดออกมาระหว่างพูดอภิปรายในกลุ่ม สอดคล้องกับ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และพิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ (2552) ที่กล่าวว่าขั้นตอนแสดงละครทำให้ผู้แสดงและผู้ชมได้ทบทวนและใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ มาเป็นองค์ความรู้ของตนเองและถ่ายทอดออกมาระหว่างแสดงและอภิปรายกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไปมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์

การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) สร้างความสนใจ 2) อ่านวรรณกรรมและเตรียมการแสดง 3) แสดงละคร และ 4) สะท้อนผลการอ่าน จากการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เรียเตอร์ ดังนี้

1.1 การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดวรรณกรรมร้อยกรองที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ต้องใช้วรรณกรรมที่อยู่ในหนังสือเรียน ซึ่งอาจไม่ได้อยู่ในความสนใจโดยรวมของนักเรียน ดังนั้นผู้สนใจสามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกวรรณกรรมที่สนใจ โดยสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

1.2 การอภิปรายเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาในขั้นตอนการเขียนบทละคร มีความสำคัญมาก เพื่อให้นักเรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมคิดเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ควรให้นักเรียนเป็นผู้สรุปความรู้ด้วยตนเองและผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

1.3 การแสดงละคร เป็นขั้นตอนสำคัญเพราะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการอ่านนั้นมีความหมาย สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมและนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ดังนั้นผู้สอนควรให้คำแนะนำด้านการแสดงละครและเน้นย้ำมารยาทในการชมการแสดงกับนักเรียนเพื่อให้การแสดงละครสำเร็จลุล่วงด้วยดี

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ในช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 จึงดำเนินการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ในรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นผู้สนใจควรศึกษาขั้นตอนโดยละเอียดและสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้โดยเฉพาะวรรณกรรมคำสอน เนื่องจากกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ สามารถทำให้นักเรียนสร้างเรื่องราวที่มีชีวิตชีวาให้วรรณคดีคำสอนได้ ดังนั้นผู้สนใจจึงสามารถนำไปทดลองใช้กับวรรณกรรมคำสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้

2. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างการจัดการเรียนรู้ อาจมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณควบคู่กับข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาพัฒนาการของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้นในแต่ละระยะ

3. ผู้สนใจสามารถนำการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ ไปศึกษากับตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้ เช่น การอ่านออกเขียนได้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความรักและผูกพันกับการอ่าน เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนตามกลวิธีรีดเดอร์ส เฮียเตอร์ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มีความสนุกสนานในการเรียนวรรณกรรม อ่านออกเสียงได้อย่างมั่นใจ และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น จึงน่าจะนำไปใช้กับการศึกษาตัวแปรดังกล่าวได้

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- Aebersold, J. A., & Field, M. L. (1997). *From reader to reading teacher*. Cambridge University Press.
- Bachman, F. L., & et al. (1995). *Teaching foreign languages*. Harper and Row.
- Bromley, K. D. A. (1992). *Language arts : Exploring connection*. Allyn and Bacon.
- Buzzeo, T. (2007). Reader's Theater with Mrs. Skorupski. *Library Sparks*, 4(8), 20-24.
- Cornwell, L. (n.d.). *What Is Readers Theater*. Scholastic.
<https://www.scholastic.com/librarians/programs/whatisrt.htm>
- Dubi, Y. B., Kebede, G. B., & Dawd, L. (2002). The Role of Poetry in Learners' EFL Reading Comprehension: Mekdela Preparatory and Secondary School in Focus. *JRSP-ELT*, 22(4), 1-14.
- Finocchiaro, M., & Sydney, S. (1983). *Foreign language testing : a practical approach*. Regent.
- Hafner, L. E., & Hayden, B. J. (1974). *Pattern of teaching reading in the elementary school*. Macmillan.
- Israel, J. (2002). *Understanding strategy utilization during reading comprehension: Relations between text type and reading level using verbal protocols*. Bell State University.
- Keehn, S., Harmon, J., & Alan, S. (2008). A Study of Readers Theater in Eighth Grade : Issues of Fluency, Comprehension, and Vocabulary. *Reading & Writing Quarterly*, 24(4), 335-362. <https://doi.org/10.1080/10573560802004290>
- Kucan, L., & Beck, I. L. (1997). Think aloud and reading comprehension research: Inquiry, instruction, and social interaction. *Review of Education research*, 67(3), 271-299.
- Lekwilai, P. (2014). Reader's Theater: An Alternative Tool to develop reading fluency among Thai EFL learner. *PASAA*, 48, 89-111.
- Madsen, H. S. (1983). *Techniques in testing*. Oxford University Press.
- Martinez, M., Roser, N. L., & Susan, S. (1999). I Never Thought I Could Be a Star : A Readers Theatre Ticket to Fluency. *The Reading Teacher*, 52(4), 326-334.
- Miller, W. M. (1990). *Reading comprehension activities kit*. The Center for Applied Research in Education.
- Nuttall, C. (1996). *Teaching reading skills : In a foreign language*. Heinemann.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจ และแบบสะท้อนผลการอ่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ ดร.พงษ์กรณ์ วีรพิพรรธน์
สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3. ดร.ดวงใจ บุญยะภาส
ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

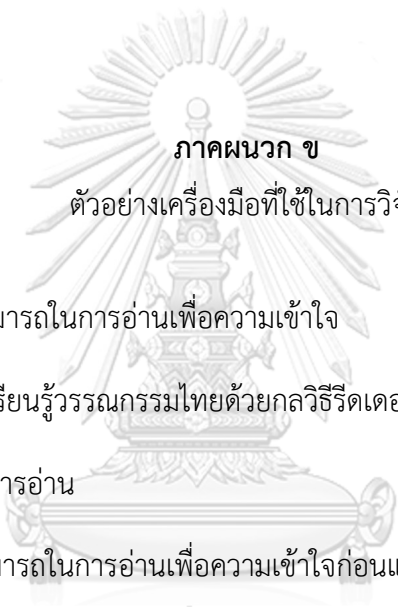
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทย
ด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.ดวงใจ บุญยะภาส
ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. นายปิยนัฐ ธนะบุตร
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร
เขต 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจด้านความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน

นางสาวกาญจนา นาถวิทยาคุณ
ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเดอร์ส เชียเตอร์
3. ตัวอย่างแบบสะท้อนผลการอ่าน
4. คະแนนทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน

คำชี้แจง

1. แบบวัดชุดนี้มี 30 ข้อ ปรนัย 20 ข้อ และอัตนัย 10 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน
2. ข้อคำถามปรนัย 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน
3. ข้อคำถามอัตนัย 10 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 20 คะแนน

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-6

ดิน

ดินกองนั้นก็คืองานสำคัญอยู่	สำหรับผู้และมีหน้าที่ปั้น
ด้วยฝีมือเลิศล้ำเชี่ยวชาญ	อีกผูกพันกับงานอันทำทนาย
คมนาบใหม่ทรายกรวดและเศษแก้ว	มิใช่แววรัศมีมณีฉาย
เมื่อเปียกก็บิดให้ได้ระคาย	ความเหนียวหนำจึงมีบ้างในบางครา
ดินเนื้อด้านกระด้างคือทำมือเจ็บ	ชินจนเก็บซ่อนไว้ในสีหน้า
แล้วเติมน้ำใสสะอาดตามอัตรา	นวดจนกว่าเนื้อดินสีนทีนง
กับดินเหลวพอขึ้นรูปก็ยุบยวบ	เสมือนสอบแรงมานะจุดประสงค์
ก็เคียวแล้วเคียวเล่าเฝ้าพะวง	เปลือยใจปลงตกบ้างในบางครั้ง
ดินละเอียดเนื้อเนียนเติมน้ำหนัก	ชวนสมัครมือปั้นอันสรรค์สิ่ง
ดินประเทืองอารมณ์บ่มพลัง	มือจึงยังยินดีคลุกคลีดิน
ดินทั้งมวลคือเด็กไทยวัยเรียนรู้	รอมือผู้รู้หน้าที่และมีศิลป์
การศึกษาแต่ละปีปฏิทิน	พิสูจน์สิ้นฝีมือ...ใครคือครู

1. “ดินละเอียดเนื้อเนียนเติมน้ำหนัก ชวนสมัครมือปั้นอันสรรค์สิ่ง” ข้อใดสรุปความหมายถูกต้อง (ระดับข้อเท็จจริง: การแปลความ)

1. ดินเนื้อดีมักจะไม่เปื้อนมือ ทำให้ปั้นผลงานได้ง่าย
2. ดินที่ดีมีเนื้อเนียนละเอียด สามารถปั้นเป็นผลงานที่มีค่าได้

3. ดินที่ตมึ้นน้ำหนักพอเหมาะ ทำให้ปั้นเป็นรูปร่างต่าง ๆ ได้ง่าย
4. ดินเนื้อดีปั้นง่ายผู้ปั้นจึงอยากปั้นต่อไป แม้มือต้องเปราะจะเป็น

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

2. ข้อใดเป็นเหตุผลของวรรค “เปลอใจปลงตบ้างในบางครั้ง” (ระดับตีความ: การวิเคราะห์)

1. ดินเนื้อด้านกระด้างดีต่อทำมือเจ็บ
2. นวดจนกว่าเนื้อดินสิ้นทะนง
3. กับดินเหลวพอขึ้นรูปก็ยุบยอบ
4. ดินประเทืองอารมณ์บ่มพลัง

(เฉลยคำตอบ ข้อ 3)

3. บทร้อยกรองข้างต้นแสดงคุณค่าของครูในด้านใดเด่นชัดที่สุด (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

1. การสอนให้มีความรู้ จากวรรค *ด้วยฝีมือเลิศล้ำเชี่ยวชาญฉนำญ*
2. การขัดเกลานิสัย จากวรรค *ก็เคี้ยวแล้วเคี้ยวเล่าเฝ้าพะวง*
3. ความภูมิใจในวิชาชีพ จากวรรค *ชวนสมัครมือปั้นอันสรรคัล้ง*
4. ความสามารถของครู จากวรรค *รอมือผู้รู้หน้าที่และมีศิลป์*

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

4. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนสอดคล้องกับข้อคิดจากบทร้อยกรอง (ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

1. ครูสมปองเลือกใช้งานนักเรียนเฉพาะคนที่เรียนดี
2. ครูสมพรปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
3. ครูสมควรพยายามสอนนักเรียนทุกคนด้วยความตั้งใจ
4. ครูสนใจให้นักเรียนที่เรียนดีช่วยสอนการบ้านเพื่อน ๆ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 3)

5. ระบุข้อคิดใดที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ พร้อมยกตัวอย่างให้ชัดเจน
(ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

ข้อคิด :

สถานการณ์ที่นำไปปรับใช้:

แนวทางคำตอบ

- 1) ความผูกพันใยในกรทำหน้าที่ของตนเอง 2) ความสำคัญของการศึกษา
3) การอุทิศตนเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุข้อคิด 1 ข้อ และสถานการณ์เกี่ยวข้องกับข้อคิด

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุข้อคิด 1 ข้อ และสถานการณ์ไม่เกี่ยวข้องกับข้อคิด

ให้ 0 คะแนน - เมื่อไม่มีคำตอบ

6. บทร้อยกรองเรื่อง ดิน ใช้กลวิธีเปรียบเทียบอย่างไรจึงทำให้เกิดความไพเราะ
(ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

.....

.....

แนวทางคำตอบ

การเปรียบเทียบครูเป็นผู้ปั้นดิน และนักเรียนเป็นดินที่มีหลายรูปแบบต้องใช้กลวิธีที่ต่างกันไปจึงจะปั้นดินได้
เช่นเดียวกับครูจึงใช้ความเข้าใจและวิธีการที่หลากหลายในการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุคำตอบสอดคล้องกับแนวคำตอบ

ให้ 0 คะแนน - เมื่อระบุคำตอบไม่สอดคล้องกับแนวคำตอบ หรือไม่มีคำตอบ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-12

ดาว

ถ้าจะรักเป็นดาวในทรวง	จงเรื่องแสงฉายส่องในทรวงหา
ใครทุกหนอาจมิเห็นเราเป็นดาว	ใช่เรื่องร้อนปวดร้าวถ้าเราเป็น
ถ้าใจรักศักดิ์ศรีการมีแสง	ยอมบางแห่งบางหนมีคนเห็น
ถึงเพ็ญลบดาวเดือนเมื่อเดือนเพ็ญ	ดาวคือดาวและจะเป็นอยู่เช่นนั้น
ต่อให้แรงแสงกล้าแห่งอาทิตย์	อันศักดิ์สิทธิ์ส่องแสงแรงมหันต์
มิอาจเลื่อนดาวอันนับนิรันดร	มิอาจเลื่อนดาวอันนิรันดร
ความเป็นดาวยอมแสดงโดยแสงฉาย	มิใช่หมายเข็มกล้าหรือล้าอ่อน
แต่กล้าต้านต่อแสงอันแรงร้อน	กล้าส่องซ่อนสู้แสงตะวัน
มิว่าอยู่ห่างใดในทรวงหา	โคจรดาวอย่าชะงักอย่าหักหัน
แม้เรื่องแสงแห่งห้อมขึ้นพร้อมกัน	อย่าได้หวั่นหวาดสลัวที่ร้าวราน
เหมือนนวลแสงสีขาวแห่งดาวฤกษ์	อาจมิเบิกฟ้าให้ไสวสว่าง
หากโคจรดาวเด่นคงเส้นทาง	ใครจะจางนวลแรงของแสงดาว

7. “หากโคจรดาวเด่นคงเส้นทาง ใครจะจางนวลแรงของแสงดาว” สอดคล้องกับข้อใด

(ระดับตีความ: การวิเคราะห์)

1. การยึดมั่นในแนวทางตามค่านิยม	2. ความโดดเด่นท่ามกลางสายตาผู้คน
3. การได้รับคำชื่นชมจากผู้มีอำนาจ	4. ความมั่นคงต่ออุดมการณ์ที่ถูกต้อง

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

8. “ต่อให้แรงแสงกล้าแห่งอาทิตย์ อันศักดิ์สิทธิ์ส่องแสงแรงมหันต์” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด (ระดับตีความ: การตีความ)

1. ผู้มีอำนาจ	2. ความโดดเด่น
3. จุดศูนย์กลาง	4. ความถูกต้อง

(เฉลยคำตอบ ข้อ 1)

9. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้ถูกต้อง (ระดับข้อเท็จจริง: การจับใจความ)

1. ดวงอาทิตย์มีแสงสว่างมากกว่าดวงดาวจึงโดดเด่นและสำคัญมากกว่า
2. หากเป็นคนดีทำดีอยู่แล้วให้มันใจและทำต่อไปโดยไม่สนใจคำนิทาหรือดูถูก
3. ดวงดาวแม้มีแสงน้อยกว่าดวงอาทิตย์หาโคจรตามเส้นทางก็สามารถโดดเด่นได้
4. หากต้องการโดดเด่นและเป็นที่รู้จักให้ขยันหมั่นเพียรอดทนและตั้งใจทำงานต่อไป

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

10. บุคคลในข้อใดประพฤติตามข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง (ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

1. เอได้รับความสนใจจากการใช้ชีวิตตามแบบดารานักแสดงชื่อดัง
2. ปิ่มั่นใจในความคิดของตนเองและทำตามความคิดของตนเองเท่านั้น
3. ซึปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนจนได้รับรางวัลนักเรียนต้นแบบ
4. ดีได้คะแนนสูงสุดโดยใช้ความสามารถของตนเองแม้จะมีโอกาสให้ทุจริตก็ตาม

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

11. “ถึงเพ็ญลบดาวเลื่อนเมื่อเดือนเพ็ญ ดาวคือดาวและจะเป็นอยู่เช่นนั้น” มีความไพเราะด้านเสียงอย่างไร (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

แนวทางการ์คำตอบ

1) การเล่นเสียงพยัญชนะต้น เสียง /พ/ /ด/ ได้แก่ ลบ-เลื่อน และ ดาว-เดือน

2) การเล่นเสียงสระ ได้แก่ เลื่อน-เดือน และ เป็น-เช่น

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุครบ 2 ข้อ และยกตัวอย่าง

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุเพียง 1 ข้อ และยกตัวอย่าง

ให้ 0 คะแนน - เมื่อระบุคำตอบแต่ไม่ยกตัวอย่าง หรือไม่มีคำตอบ

12. บทร้อยกรองนี้มีประโยชน์ต่อวัยรุ่นวัยเรียนอย่างไร สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร
(ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

ประโยชน์:

สถานการณ์ที่นำไปปรับใช้:

แนวทางคำตอบ

- เป็นกำลังใจให้ทำในสิ่งที่ดีต่อไปแม้ไม่มีใครเห็นคุณค่า

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุประโยชน์ และสถานการณ์เกี่ยวข้องกับประโยชน์

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุประโยชน์ และสถานการณ์ไม่เกี่ยวข้องกับประโยชน์

ให้ 0 คะแนน - เมื่อไม่มีคำตอบ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-18

โคลงโลกนิติ

(1) คนพาลผู้บาปแท้	ทูลจิต
ไปสู่หาบัณฑิต	คำเช่า
พึงธรรมอยู่เนื่องนิตย์	บ่ทราบ ใจนา
คือจิวักตักข้าว	หอนรู้รสแกง
(2) งามสารทอนเทียน	หุดคิน
ค้ำกล่าวสาธุชนยี่น	อย่างนั้น
ทูลชนกล่าวคำฝืน	คำเล่า
หัวเต่ายาวแล้วสั้น	เล่าให้ลิ้นทรชน
(3) หมาไต่ตัวร้ายขบ	บาทา
อย่าขบตอบต่อหมา	อย่าซึ้ง
ทรชนชาติช่วงทา-	รุ่มโทษ
อย่าโกรธทำหน้าบึ้ง	ตอบถ้อยถือความ

(4) ภูเขาทั้งแห่งล้วน	ศิลา
ลมพายุพัดพา	บั้งขึ้น
สรรเสริญและนินทา	คนกล่าว
ใจปราชญ์ฤเพื่อองพื้น	ห่อนได้จันต์จล

13. ข้อใดจับคู่คำและความหมายไม่ถูกต้อง (ระดับข้อเท็จจริง: การแปลความ)

1. จวัก = คนพาล	2. สาร = จดหมาย
3. หมา = คนชั่ว	4. ภูเขา = นักปราชญ์

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

14. บทประพันธ์ในข้อใดสะท้อนคุณค่าด้านสังคมมากที่สุด (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

1. ฟังธรรมอยู่เนืองนิตย์	บทราบ ใจนา
2. หัวเต่ายาวแล้วสั้น	เล่ห์ลิ้นทรชน
3. อย่าขบตอบต่อหมา	อย่าขี้ง
4. ภูเขาทั้งแห่งล้วน	ศิลา

(เฉลยคำตอบ ข้อ 1)

15. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตามคำสอนจากโคลงบทที่ 3 (ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

1. เอมไม่เชื่อคำพูดของใครง่าย ๆ จนกว่าจะได้พิสูจน์เอง
2. อ้อมพยายามควบคุมอารมณ์ของตนเองเมื่อถูกยั่วยุให้โกรธ
3. อ้อมโกรธเพื่อนที่ไม่ยอมซื้อของขวัญให้จึงพูดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งวัน
4. อ้อมรู้ว่ามีคนแอบนินทาแต่ไม่เคยเก็บไปคิดเพราะเชื่อว่าตนเองทำดีแล้ว

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

16. ปัจจุบันมีข่าวการถูกหลอกให้โอนเงินเป็นจำนวนมาก นักเรียนคิดว่าคำสอนในข้อใดสามารถเตือนสติผู้ที่ถูกหลอกได้ดีที่สุด (ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

1. คีจวกักตักข้าว	หอนรูรัสแกง
2. หัวเต่ายาวแล้วสั้น	เล่ห์ลิ้นทรชน
3. อย่าโกรธทำหน้าบึ้ง	ตอบถ้อยถือความ
4. ใจปราษฎ์ฤพิงเฟื่องพิน	หอนได้จิ้นต์จล

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

17. ระบุข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรองนี้ 2 ข้อ พร้อมแนวทางการนำไปปรับใช้ (ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

ข้อคิด:

สถานการณ์ที่นำไปปรับใช้:

1) คนพาลแม้จะฟังธรรมเสมอก็ไม่อาจเข้าใจได้ 2) คำกล่าวของคนดีเชื่อถือได้ คำกล่าวของคนไม่ดีเชื่อถือไม่ได้
3) อย่าไปโกรธคนพาลที่มาทำร้ายเรา 4) ไม่ควรหวั่นไหวกับคำยกย่องหรือนินทา

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุข้อคิด 1 ข้อ และสถานการณ์เกี่ยวข้องกับข้อคิด

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุข้อคิด 1 ข้อ และสถานการณ์ไม่เกี่ยวข้องกับข้อคิด

ให้ 0 คะแนน - เมื่อไม่มีคำตอบ

18. นักเรียนเห็นด้วยกับทรรศนะตอนนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

“คำกล่าวสาธุชนยี่น อย่างนั้น
ทูลชนกล่าวคำฝืน คำเล่า”

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เหตุผล:

แนวทางคำตอบ

- **เห็นด้วย** เพราะ คำกล่าวของคำขั้วไม่อาจเชื่อถือได้ แต่คำกล่าวของคนดีเชื่อถือได้

- **ไม่เห็นด้วย** เพราะ บางครั้งแม้จะเป็นคนดีก็สามารถผู้คักโกหกหลอกลวงได้

* **ให้ 2 คะแนน** - เมื่อตอบ **เห็นด้วย** หรือ **ไม่เห็นด้วย** และระบุเหตุผลที่สัมพันธ์กับคำตอบ

ให้ 0 คะแนน - เมื่อตอบ **เห็นด้วย** หรือ **ไม่เห็นด้วย** และระบุเหตุผลที่ไม่สัมพันธ์กับคำตอบ
หรือไม่มีคำตอบ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-24

บางกอก (1)

(1) บางกอกบางกากลุ่ม	รุมกรอก
ขยะปฏิภูมิกระฉอก	กระฉ่อนขึ้น
แล้วระลอกเล่าระลอก	ละเลงเร่ง
เมืองคร่ำฟ้าคล้ำครึ้น	ครึ้นครึ้นสนุกฉนำ
(2) หย้าเหยอะหยากไย่ย้วย	ระโยงระยาง
หมึกหม่นมัวมนราง	เรี่ยล้อม
หนูผีแผ่นกรูกลาง	กลวงท้อ
หนอนไหนดเหนอะหนืดห้อม	แห่ขึ้นเขมือบขมอง
(3) ผ่องแสงโสภิตพัน	เพ็ญโพยม โลกเอย
ฤททะลูทะลวงโลม	โลกใต้
ไตรรัตน์แปรื่องประโคม	ใจโลก
มาหมกมามีตไร่	หรีร์รี่เรื่องเรื่อง
(4) ไร่เมืองบางกอกแก้ว	กำสรวล
น้ำย้อมน้ำตาครวญ	ชุ่นซ้อง
นาวาฝ่าคลื่นทวน	ทิศแห่ง ไตฤ
เทียวรัชชปีต پای้อง	สุดป้อมประคองหน

19. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับบทร้อยกรองนี้ (ระดับตีความ: การวิเคราะห์)

1. บทร้อยกรองนี้นำเสนอเพียงข้อเท็จจริงเท่านั้น
2. บทร้อยกรองนี้ประกอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นปะปนกัน
3. บทร้อยกรองนี้นำเสนอเฉพาะข้อคิดเห็นของผู้แต่งที่มีต่อเมืองกรุง
4. บทร้อยกรองนี้นำเสนอมุมมองของกรุงเทพมหานครที่เกินกว่าความเป็นจริง

(เฉลยคำตอบ ข้อ 3)

20. บทร้อยกรองข้างต้น แสดงน้ำเสียงของผู้แต่งอย่างไร (ระดับตีความ: การตีความ)

1. दुष्क
2. สงสาร
3. เศร้าโศก
4. อเนจอนาใจ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

21. ปัญหาที่พบในกรุงเทพมหานครข้อใด สอดคล้องกับสาระสำคัญของบทร้อยกรอง

(ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

1. ปัญหารถติด
2. ปัญหาขยะล้นเมือง
3. ปัญหาทางเท้าชำรุด
4. ปัญหามลพิษทางอากาศ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

22. นักเรียนสามารถใช้บทร้อยกรองนี้รณรงค์ในโครงการใดจึงเหมาะสมมากที่สุด

(ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

1. โครงการป่าในกรุง
2. โครงการปรับปรุงถนนสีลม
3. โครงการฟื้นฟูคลองผดุงกรุงเกษม
4. โครงการแก้ปัญหาน้ำท่วมเพิ่มการระบายน้ำ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 3)

23. นักเรียนคิดว่าบทร้อยกรองนี้น่าสนใจหรือไม่ เพราะเหตุใด (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

○ น่าสนใจ

○ ไม่น่าสนใจ

เหตุผล:

แนวทางคำตอบ

- *น่าสนใจ เพราะ สะท้อนภาพปัญหาของเมืองหลวงและคุณภาพชีวิตของคนกรุง*

- *ไม่น่าสนใจ เพราะ มีเนื้อหาที่กล่าวถึงความสกปรกสะท้อนภาพของเมืองหลวงที่ไม่สะอาดสวยงาม*

* **ให้ 2 คะแนน** - เมื่อตอบ *น่าสนใจ* หรือ *ไม่น่าสนใจ* และระบุเหตุผลที่สัมพันธ์กับคำตอบ

ให้ 0 คะแนน - เมื่อตอบ *น่าสนใจ* หรือ *ไม่น่าสนใจ* และระบุเหตุผลที่ไม่สัมพันธ์กับคำตอบ
หรือไม่มีคำตอบ

24. สาระสำคัญของบทร้อยกรองนี้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันอย่างไร

(ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

สาระสำคัญ:

ตัวอย่างสถานการณ์ปัจจุบัน:

แนวทางคำตอบ

สาระสำคัญ คือ กรุงเทพมหานครเป็นหลวงเมืองเต็มไปด้วยปัญหาทั้งด้านความสกปรกและปัญหาคุณภาพชีวิตที่ยากจะแก้ไข

* **ให้ 2 คะแนน** - เมื่อระบุสาระสำคัญถูกต้อง และสถานการณ์เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุสาระสำคัญถูกต้อง และสถานการณ์ไม่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ

ให้ 0 คะแนน - เมื่อไม่มีคำตอบ

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-30

ไหมแท้ที่แม่ทอ

แม่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมตั้งใจนัก	เรียวแรงรักแม่ใช้เพื่อไผ่ฝืน
อีกสาวไหมด้วยมือซื่อสัตย์นั้น	ทั้งทอมันละเมียดละไมใช้เวลา
สี่วิญญาณผ่านมือสู่เส้นไหม	ถักเส้นใยแต่ละเส้นเป็นเนื้อผ้า
ดินที่ใช้กระตุกก็คือชีวา	มือที่คว่ำกระสวยวาดคือชีวิต
ผ้าขาวม้าผืนไหมแม่ให้ลูก	รักพันผูกทุกใยไหมวิจิตร
ใยไหมโยงใจแม่เนรมิต	ไหมอุทิศแม่ก็ทอต่อตำนาน
ลูกก็ถือผ้าทอที่แม่ให้	เป็นเยื่อใยไหมและแม่ที่กล้าหาญ
ผ้าทั้งผืนมีชีวิตจิตวิญญาณ	ถ้าประสานสอดสร้างอย่างแยบยล
มีน้อยน้อยของแม่ดูแลนี้	เคยเขียนตีลูกบ้างในบางหน
แต่มีมือเดียวกันนี้แหละสู้ทน	ประคองลูกให้พ้นภัยอันตราย
แหละมือนี้ที่บ้านดาลงานชีวิต	มิเคยคิดค่าแรงแข่งซื้อชาย
ยังถักทอทรมานยังทำทาย	ยังมั่นหมายผ้าไหมผืนใหม่มา
พร้อมทั้งสอนลูกสาวเจ้าศรีเรือน	อยู่เป็นเพื่อนแม่ทอปรารณา
เพื่อสืบทอดแรงงานกาลเวลา	ก่อนมือแม่อ่อนล้าต้องลาพัก
แล้วสอนเจ้าลูกชายให้ทรนง	รักแม่ก็ของจงทำงานหนัก
ด้วยละเอียดอ่อนในเยื่อใยรัก	พลีชีวิตเพื่อถักและทอไท
สักวันหนึ่งถึงไม่มีชีวิตแม่	ลูกที่แท้ก็คงพอสืบต่อได้
แม่ก็ทอลูกก็ทอต่อเส้นใย	ผ้าชีวิตผืนใหม่จะต้องงาม

25. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้ถูกต้อง (ระดับข้อเท็จจริง: การจับใจความ)

1. ความงดงามของผ้าไหมไทยที่มีคุณค่าทางจิตใจ
2. การรักษาวัฒนธรรมทำไทยท้องถิ่นในยุคเทคโนโลยี
3. ความรักของแม่ที่มีต่อลูกจนอดทนทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงชีพ
4. การสืบทอดการทอผ้าไหมอันเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วิจิตรงดงาม

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

26. “ผ้าชีวิตผืนใหม่” มีความหมายตรงกับข้อใด (ระดับตีความ: การวิเคราะห์)

1. ผู้สืบทอดการทอผ้าไหมที่มีฝีมือ
2. ผ้าไหมที่ทรงคุณค่าผ่านกาลเวลา
3. ผ้าไหมผืนใหม่ที่ทอโดยคนรุ่นใหม่
4. ผู้สืบทอดการทอผ้าไหมที่อุทิศจิตวิญญาณ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

27. “ใยไหมโยงใจแม่เนรมิต ไหมอุทิศแม่ก็ทอต่อตำนาน” สะท้อนแนวคิดใด

(ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

1. ความรักอันยิ่งใหญ่ของแม่ที่มีต่อลูก
2. ความสำคัญของการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ความงดงามของผ้าไหมไทยสำหรับคนรุ่นหลัง
4. ความสำคัญของคนรุ่นใหม่ที่เป็นอนาคตของชาติ

(เฉลยคำตอบ ข้อ 2)

28. บทร้อยกรองตอนนี้ มีคุณค่าด้านภาษาตรงกับข้อใด (ระดับประเมินค่า: การประเมินค่า)

มือน้อยน้อยของแม่ดูแลนี้	เคยเขียนดีลูกบ้างในบางหน
แต่มือเดียวกันนี้แหละสู้ทน	ประคองลูกให้พ้นภัยอันตราย

1. การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพเคลื่อนไหว
2. การเปรียบเทียบจากสิ่งเล็กไปสู่สิ่งใหญ่
3. การใช้น้ำเสียงขอความเห็นใจจากผู้อ่าน
4. การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันมาเปรียบเทียบกัน

(เฉลยคำตอบ ข้อ 4)

29. ใจความสำคัญของบทร้อยกรองตอนนี้ สะท้อนค่านิยมใดในสังคมไทย

(ระดับประยุกต์ใช้: การเชื่อมโยง)

พร้อมทั้งสอนลูกสาวเจ้าศรีเรือน	อยู่เป็นเพื่อนแม่ทอปรารภนา
เพื่อสืบทอดแรงงานกาลเวลา	ก่อนมือแม่อ่อนล้าต้องลาพัก
แล้วสอนเจ้าลูกชายให้ทรง	รักแม่ก็ของจงทำงานหนัก
ด้วยละอียดอ่อนโยนใยรัก	พลีชีวิตเพื่อถักและทอไท

ใจความสำคัญ:

ค่านิยมไทย:

แนวทางคำตอบ

-ใจความสำคัญ: ลูกสาวต้องรับผิดชอบงานบ้านและสืบสานการทอผ้าไหมต่อจากแม่ ลูกชายท่งงานด้วยความขยันขันแข็งเพื่อหาเงินจุนเจือครอบครัว

- ค่านิยมไทย: ผู้หญิงเป็นผู้ดูแลงานในบ้าน ผู้ชายเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อระบุใจความสำคัญถูกต้อง และค่านิยมสอดคล้องกับใจความสำคัญ

ให้ 1 คะแนน - เมื่อระบุใจความสำคัญถูกต้อง และค่านิยมไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญ

ให้ 0 คะแนน - เมื่อตอบไม่ถูกต้อง หรือไม่มีคำตอบ

30. ยังถักทอทรมานยังทำทาย ยังมันหมายผ้าไหมผืนใหม่มา” แสดงอารมณ์ความรู้สึกของแม่ในบทร้อยกรองอย่างไร (ระดับประยุกต์ใช้: การถ่ายทอด)

แนวทางคำตอบ

ความปรารถนาและความมุ่งมั่นทั้งกายใจเพื่อสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าไหม แม่เงินต้องอดทนต่อความเหน็ดเหนื่อย

* ให้ 2 คะแนน - เมื่อคำตอบสอดคล้องกับเนื้อหาในบทร้อยกรอง

ให้ 0 คะแนน - เมื่อคำตอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทร้อยกรอง หรือไม่มีคำตอบ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทยด้วยกลวิธีรีดเตอร์ส เอียเตอร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โคลงโลกนิติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โคลงโลกนิติ

จำนวน 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

โคลงโลกนิติ เป็นวรรณคดีคำสอนที่มีมาแต่ครั้งโบราณ รู้จักกันแพร่หลายตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเดชาดิศร ทรงนิพนธ์ขึ้นจากสำนวนเก่าและทรงนิพนธ์เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับยุคสมัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิต คำสอนใน โคลงโลกนิติแม้ว่าจะมีมาแต่โบราณนานแต่มีความทันสมัย เหมาะแก่ผู้อ่านที่จะนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ท1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท1.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท2.1 ม.1/2 เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ท3.1 ม.1/3 พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K) นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายหลักการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองได้
- 2) อธิบายความเข้าใจเกี่ยวกับโคลงโลกนิติได้

ด้านทักษะ / กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถ

- 1) ตอบคำถามเกี่ยวกับโคลงโลกนิติได้

- 2) สรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติได้
- 3) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโคลงโลกนิติได้
- 4) เขียนบทละครจากโคลงโลกนิติได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนสามารถ

- 1) ระบุแนวทางการนำข้อคิดจากโคลงโลกนิติไปใช้ในชีวิตจริงได้
- 2) บอกคุณค่าของโคลงโลกนิติได้

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (รูปแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์ทีม)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเตอร์ส เรียบเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
คาบที่ 1 (50 นาที) ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ 1.1 สำนววรรณกรรม (10 นาที)	1) ครูให้นักเรียนดูภาพจารึกโคลงโลกนิติที่วัด พระเชตุพนวิมลมังคลารามแล้วอธิบายว่า โคลงโลกนิติเป็นวรรณคดีเก่าแก่ของไทยมี คุณค่าควรแก่การศึกษา	โคลงโลกนิติ	-
	2) ครูนำเสนอพร้อมกรองจากรวรรณคดี เรื่องโคลงโลกนิติโดยอธิบายข้อมูล เบื้องต้นและให้นักเรียนพิจารณาชื่อเรื่อง และ คาดเดาเนื้อหาในเรื่องจากชื่อเรื่องและ ข้อมูลเบื้องต้น (แนวคำตอบ: โคลงโลกนิติ เป็นวรรณคดี คำสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต มีลักษณะ คำประพันธ์เป็นโคลง)		
	3) ครูอธิบายลักษณะเนื้อหาของโคลงโลก นิติโดยคร่าว ๆ เพื่อให้นักเรียนใช้		

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเคอร์ส เจียเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	ประกอบกรตัดสนใจเลือกเนื้อหาแต่ละ ตอนเพื่อทำกิจกรรม		
1.2 เลือกรวรรณกรรม (5 นาที)	4) นักเรียนแบ่งกลุ่มตามกลุ่มเดิมที่เรียน เรื่อง บทละครนอก เรื่องสังข์ทอง แล้วให้ เลือกโคลงโลกนิติ 1 บท ที่สมาชิกกลุ่ม สนใจ จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ม.1 โดยโคลง แต่ละบทจะเลือกซ้ำกันได้ไม่เกิน 2 กลุ่ม	โคลงโลกนิติ	-
ขั้นที่ 2 อ่านบทร้อยกรองและ เตรียมการแสดง 2.1 อ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นรายบุคคล (15 นาที)	5) ครูสาธิตการอ่านออกเสียงโคลงโลกนิติ ทุกบทในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ม.1 ให้นักเรียน ฟัง เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนในการอ่าน ออกเสียง 6) นักเรียนแต่ละคนอ่านโคลงโลกนิติ บทที่กลุ่มตนเองเลือก โดยอ่านในใจเป็น รายบุคคลเพื่อพิจารณาความหมายครู แนะนำให้นักเรียนอ่านออกเสียงสำหรับ บางตอนที่ไมเข้าใจ	โคลงโลกนิติ	-
2.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อประยุกต์ใช้ (20 นาที)	7) ครูสร้างกลุ่มส่วนตัวในห้องเรียน ออนไลน์ (breakout room) เพื่อให้ นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กัน และร่วมกันพิจารณาโคลงโลกนิติ ตอนที่กลุ่มตนเองได้รับ เพื่อใช้เป็นข้อมูล สำหรับเขียนบทละครในคาบต่อไป 8) สมาชิกแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมการอ่าน แบบร่วมคิด ในกลุ่มส่วนตัว (breakout room) โดยร่วมกันแปลความหมาย จับใจความสำคัญ วิเคราะห์และตีความ	โคลงโลกนิติ - แบบบันทึก การอ่าน	-

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเตอร์ส เจียเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	แนวคิดสำคัญของโคลงโลกนิติ ตอนที่ ได้รับแล้วบันทึกข้อมูลไว้ในแบบบันทึก การอ่านเพื่อใช้ประกอบการตอบคำถามใน ใบงานสะท้อนผลการอ่าน		
คาบที่ 2 (50 นาที) 2.3 เขียนบทละคร	<p>1) ครูทบทวนกิจกรรมในคาบที่ 1 ที่นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกัน และร่วมกันพิจารณาโคลง โลกนิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับเขียนบท ละครในคาบนี้</p> <p>2) ครูทบทวนหลักการเขียนบทละครให้ นักเรียนฟังโดยใช้สื่อนำเสนอเรื่อง การ เขียนบทละคร แนะนำเพิ่มเติมว่าการ เขียนบทละครจากโคลงโลกนิติมีความ แตกต่างจากการเขียนบทละครจากเรื่อง สังข์ทอง เพราะสังข์ทองมีเรื่องราวอยู่แล้ว เพียงแต่เพิ่มบทสนทนา แต่โคลงโลกนิติ ต้องสร้างเรื่องราวจากแนวคิดสำคัญของ โคลงที่แต่ละกลุ่มเลือก</p> <p>3) สมาชิกแต่ละกลุ่มระดมความคิดใน กลุ่มส่วนตัว (breakout room) โดยนำ ข้อมูลที่ได้จากการแปลความ วิเคราะห์ ตีความ และหลักการเขียนบทละคร ใช้ วางโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร และเขียน บทละครจากแนวคิดสำคัญของโคลงโลก นิติ ที่มีบทสนทนาเป็นร้อยแก้ว ความยาว ไม่เกิน 10 นาที แล้วส่งให้ครูตรวจสอบ ทางกล่องข้อความ</p> <p>4) ครูตรวจสอบบทละครให้คำแนะนำเพื่อ</p>	- สื่อนำเสนอ เรื่องการเขียน บทละคร - ใบงานการ เขียนบทละคร	เขียนบทละคร ในใบงานการ เขียนบทละคร

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	ปรับปรุงแก้ไขบทละคร		
คาบที่ 3 (50 นาที) 2.4 กำหนดบทบาทและ ฝึกซ้อมการแสดง	1) ครูทบทวนกิจกรรมในคาบที่ 2 ที่นักเรียนได้ระดมความคิดเขียนบทละคร จากโคลงโลกนิติ พร้อมทั้งการปรับปรุง แก้ไขบทละครจนสมบูรณ์ 2) สมาชิกแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมอ่านแบบ รอบวงในกลุ่มส่วนตัว (breakout room) โดยสมาชิกในกลุ่มทดลองอ่านบทละครที่ เขียนไว้สลับกันไปเรื่อย ๆ รอบวง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและกำหนด บทบาทตัวละคร 3) สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนด บทบาทตัวละครและหน้าที่อื่น ๆ ตาม ความเหมาะสม 4) สมาชิกแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการแสดงโดย อ่านบทละครที่ได้รับมอบหมาย โดยครู คอยให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อนำไป ปรับปรุง 5) สมาชิกแต่ละกลุ่มนัดหมายฝึกซ้อม การแสดงนอกชั้นเรียนเพื่อเตรียม ความพร้อมสำหรับการบันทึกวีดิทัศน์ การอ่านบทละคร แล้วให้ตัวแทนกลุ่ม อัปโหลดส่งในห้องเรียนออนไลน์ 6) ครูมอบหมายให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ การแสดงของแต่ละกลุ่มมาก่อนเรียน ในคาบต่อไป โดยกำหนดประเด็นสังเกต เพื่อให้นักเรียนบันทึกเป็นรายบุคคล ระหว่างชมการแสดง ได้แก่	-	-

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	(1) โครงเรื่อง (2) อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร (3) แนวคิดสำคัญของเรื่อง (4) ข้อคิดที่ได้รับ		
กิจกรรมนอกชั้นเรียน ขั้นที่ 3 แสดงละคร แสดงโดยการอ่านบทละครและ ผู้ชมสังเกตการอ่าน	1) สมาชิกแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการแสดง 2) สมาชิกแต่ละกลุ่มแสดงละครโดยอ่าน บทละครโดยใช้น้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง ประกอบเพื่อสื่อสารให้สอดคล้องกับ เรื่องราวในบทละครแล้วบันทึกวิดิทัศน์ 3) ตัวแทนกลุ่มอัปโหลดวิดิทัศน์การอ่าน บทละครลงในห้องเรียนออนไลน์ 4) นักเรียนชมวิดิทัศน์การแสดงของแต่ละ กลุ่มโดยบันทึกประเด็นสังเกตระหว่างชม การแสดง ได้แก่ (1) โครงเรื่อง (2) อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร (3) แนวคิดสำคัญของเรื่อง (4) ข้อคิดที่ได้รับ	- แบบบันทึก การชม การแสดง	-
คาบที่ 4 (50 นาที) ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการอ่าน 4.1 อภิปรายผลหลัง การอ่าน (20 นาที)	1) ครูซักถามความรู้สึกของนักเรียนที่ได้ ชมการแสดงของแต่ละกลุ่มผ่านวิดิทัศน์ แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่การอภิปรายผลหลังการ อ่านบทละคร 2) ครูกำหนดประเด็นการอภิปรายผล หลังจบการแสดงอ่านบทละครของ ทุกกลุ่ม ได้แก่	-	-

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีรีดเดอร์ส เจียเตอร์	กิจกรรม	สื่อ	การประเมิน
	<ul style="list-style-type: none"> - ใจความสำคัญ - ลักษณะนิสัยของตัวละคร - แก่นเรื่อง - คุณค่าของโคลงโลกนิติ - ข้อคิดที่ได้รับ - แนวทางการปรับใช้ในชีวิตจริง <p>3) นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนด โดยครูเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย</p> <p>4) ครูแนะนำให้นักเรียนอภิปรายเชื่อมโยงสู่โคลงโลกนิติ ที่แต่ละกลุ่มใช้ในการเขียนบทละครและใช้ข้อมูลที่กลุ่มได้บันทึกไว้ประกอบการอภิปราย</p>		
4.2 ถ่ายทอดความเข้าใจ (30 นาที)	5) นักเรียนสรุปข้อมูล ความคิดเห็น และข้อค้นพบ จากการอภิปรายเพื่อตอบคำถามในใบงานสะท้อนผลการอ่านเป็นรายบุคคล	แบบสะท้อนผล การอ่าน	ตอบคำถามในใบงานสะท้อนผลการอ่าน ข้อ 1-7

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 1) โคลงโลกนิติ จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) สื่อนำเสนอ เรื่อง การเขียนบทละคร
- 3) แบบบันทึกการอ่าน (กลุ่ม)
- 4) ใบงานการเขียนบทละคร (กลุ่ม)
- 5) แบบบันทึกการชมการแสดง (เดี่ยว)
- 6) แบบสะท้อนผลการอ่าน เรื่องโคลงโลกนิติ (เดี่ยว)

6. การวัดและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดและประเมินผล

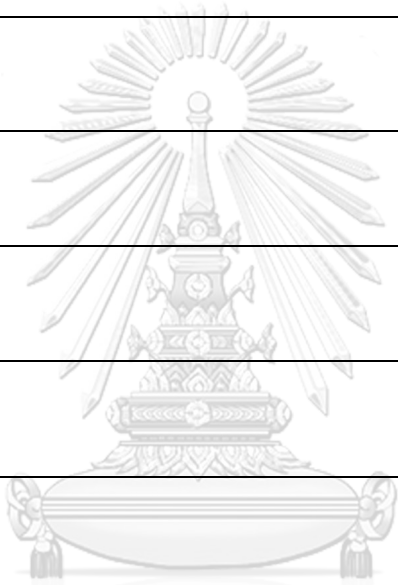
- 1) การบันทึกแบบบันทึกการอ่าน (กลุ่ม)
- 2) การเขียนบทละครใบงานการเขียนบทละคร (กลุ่ม)
- 3) การบันทึกแบบบันทึกการแสดง (เดี่ยว)
- 4) การตอบคำถามในแบบสะท้อนผลการอ่าน (เดี่ยว)

6.2 เครื่องมือที่ใช้

- 1) เกณฑ์การประเมินการบันทึกแบบบันทึกการอ่าน
- 2) เกณฑ์การประเมินการเขียนบทละครใบงานการเขียนบทละคร
- 3) เกณฑ์การประเมินการบันทึกแบบบันทึกการแสดง
- 4) เกณฑ์การประเมินการตอบคำถามในใบงานสะท้อนผลการอ่าน

7. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

7.1 ผลการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม	
7.2 ผลการจัดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ	
1) การแปลความ	
2) การจับใจความ	
3) การวิเคราะห์	
4) การตีความ	
5) การประเมินค่า	
6) การเชื่อมโยง	
7) การถ่ายทอด	 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>
7.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	
7.4 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา	

โคลงโลกนิติ

จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มิตรพาลอย่าคบให้	สนิทนักร
พาลไซ้มิตรอย่ามัก	กล่าวไกล่
ครั้นคราวเคียดคุมชัก	เอาโทษ ใส่ना
รู้เหตุสิ่งใดไซ้รู้	ส่อสิ้นกลางสนาม
รู้น้อยว่ามากรู้	เริงใจ
กลกบเกิดอยู่ใน	สระจ้อย
ไปเห็นขเลไกล	กลางสมุทร
ชมว่าน้ำบ่อน้อย	มากล้าลึกเหลือ
พระสมุทรสุดลี้กลั่น	คณนา
สายดิ่งทิ้งทอดมา	หยั่งได้
เขาสูงอาจวัดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้รู้	ยากแท้หยั่งถึง
รักกันอยู่ชอบฟ้า	เขาเขียว
เสมออยู่หอแห่งเดียว	ร่วมห้อง
ซังกันบ่แลเหลือว	ตาต่อ กันนา
เหมือนชอบฟ้ามาป้อง	ป่าไม้มาบัง
สนิมเหล็กเกิดแต่เนื้อ	ในตน
กินกัดเนื้อเหล็กจน	กร่อนขร้า
บาปเกิดแก่ตนคน	เป็นบาป
บาปย่อมทำโทษซ้ำ	ใส่ผู้บาปเอง

นกลน้อยชนน้อยแต่	พอตัว
รังแตงจุมเปียผิว	อยู่ได้
มักใหญ่ย่อมคนหัว	ไฟเพ็ด
ทำแต่พอตัวไซ้	อย่าให้คนหยัน
เห็นท่านมือยาเคลิ้ม	ใจตาม
เรายากหากใจงาม	อย่าคร้าน
อุตสาห์พยายาม	การกิจ
เอาเยี่ยงอย่างเพื่อนบ้าน	อย่าท้อทำกิน
คุณแม่หนาหนักเพียง	พสุธา
คุณบิตรดุดจอา-	ภาคกว้าง
คุณพี่ฟางศิขรา	เมรุมาศ
คุณพระอาจารย์อ้าง	อาจสู้อาคร
ก้านบัวบอกลิเกต้น	ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน	ชาติเชื้อ
โฉดฉลาดเพราะคำขาน	ควรทราบ
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ	บอกร้ายแสดลงดิน
จุพาสโคควายวายชีพได้	เขาหนั่ง
เป็นสิ่งเป็นอันยัง	อยู่ไซ้
คนเด็ดดับสูญสัง-	ขารร่าง
เป็นชื่อเป็นเสียงได้	แต่ร้ายกับดี
น้ำใสใต่มดั่ง	เต็มดี
น้ำอบอำอินทรีย์	อย่าฟร้อง
น้ำปูนใสเต้ามี	อย่าขาด
น้ำจิตอย่าให้ข้อง	ชดน้ำใจใคร

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว	แห่งนี้
หาง่าย หลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตาย ถ้ายาแทนซี-	วาอาตม์
หากยาก ฝากผีไข้	ยากแท้จักหา

อ่อนหวานมานมิตร์ล้น	เหลือหลาย
หยาบบ่มีเกลอกราย	เคลื่อนไถล
จุดดวงศศิฉาย	ดาวดาษ ประดับนา
สุริยะส่องดาราไร	เพื่อร้อนแรงแสง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลุ่มที่

แบบบันทึกการอ่าน เรื่อง ตอน.....

คำศัพท์ยาก

การเปรียบเทียบ

ใจความสำคัญ

แนวคิดสำคัญ

ข้อคิดที่ได้รับ

กลุ่มที่

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....

ฉากที่.....

สถานที่

เวลา

ตัวละคร

..... :

.....

.....

..... :

.....

..... :

.....

..... :

.....

.....

ชื่อ - นามสกุล ชั้น ม.1/..... เลขที่ กลุ่มที่

แบบบันทึกการชมการแสดง

การแสดงกลุ่มที่ เรื่อง ตอน

1. โครงเรื่อง

2. การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

3. แนวคิดสำคัญของเรื่อง

4. ข้อคิดที่ได้รับ

ตัวอย่างแบบสะท้อนผลการอ่าน

ชื่อ – นามสกุล ชั้น ม.1/..... เลขที่ กลุ่มที่

แบบสะท้อนผลการอ่าน โคลงโลกนิติ

1. ให้นักเรียนระบุคำศัพท์ใหม่และความหมาย ที่ได้เรียนรู้จากการอ่านเรื่องโคลงโลกนิติ จำนวน 5 คำ
(ระดับข้อเท็จจริง: การแปลความ)

1) คำศัพท์: หมายถึง:

2) คำศัพท์: หมายถึง:

3) คำศัพท์: หมายถึง:

4) คำศัพท์: หมายถึง:

5) คำศัพท์: หมายถึง:

2. คำสอนที่ปรากฏในเรื่องโคลงโลกนิติ เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ระบุ 3 ข้อ
(ระดับข้อเท็จจริง: การจับใจความ)

1)

2)

3)

3. ให้นักเรียนเลือกตัวละครที่ชื่นชอบจากการแสดง 1 ตัว แล้วระบุลักษณะนิสัย
(ระดับตีความ: การวิเคราะห์)

ตัวละคร: จากเรื่อง:

ลักษณะนิสัย:

.....

.....

4. ให้นักเรียนระบุจุดประสงค์การแต่งเรื่องโคลงโลกนิติ (ระดับตีความ: การตีความ)

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนเลือกโคลงโลกนิติ 1 บท ที่มีความงามทางภาษามากที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผล (ระดับการประเมินค่า: การประเมินค่า)

.....

.....

.....

.....

.....

6. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสำนวนที่สอดคล้องกับคำสอนในเรื่องโคลงโลกนิติมา 1 สำนวน พร้อมอธิบายเหตุผล (ระดับการนำไปใช้: การเชื่อมโยง)

สำนวน:

เหตุผล:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

7. ให้นักเรียนระบุแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องโคลงโลกนิติไปใช้ในชีวิตจริง โดยยกตัวอย่างจากโคลงโลกนิติ 1 บท และให้แตกต่างจากการแสดง (ระดับการนำไปใช้: การถ่ายทอด)

ข้อคิด:

แนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง:

.....

เกณฑ์การประเมินแบบสะท้อนผลการอ่าน

องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ				
	4	3	2	1	0
การแปลความ	ระบุคำศัพท์ใหม่จาก บทร้อยกรองพร้อม ความหมายที่ สอดคล้องกับบริบท โดยใช้ภาษาของ ตนเองได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ระบุคำศัพท์ใหม่จาก บทร้อยกรองพร้อม ความหมายที่ สอดคล้องกับบริบท ได้ถูกต้องทั้งหมด	ระบุคำศัพท์ใหม่จาก บทร้อยกรองพร้อม ความหมายได้ ถูกต้อง 3 คำ ขึ้นไป	ระบุคำศัพท์ใหม่จาก บทร้อยกรองพร้อม ความหมายได้ ถูกต้องน้อยกว่า 3 คำ	ระบุคำศัพท์ใหม่ จากบทร้อยกรอง พร้อมความหมาย ไม่ถูกต้องทั้งหมด
การจับใจความ	ระบุสาระสำคัญหรือ เหตุการณ์สำคัญใน บทร้อยกรอง โดย เรียงลำดับได้อย่าง ถูกต้องทั้งหมด	ระบุสาระสำคัญหรือ เหตุการณ์สำคัญใน บทร้อยกรองได้ อย่างถูกต้องทั้งหมด	ระบุสาระสำคัญหรือ เหตุการณ์สำคัญใน บทร้อยกรองได้โดย ตอบผิดไป 1 ข้อ	ระบุสาระสำคัญหรือ เหตุการณ์สำคัญใน บทร้อยกรองได้โดย ตอบผิดมากกว่าไป 1 ข้อ	ระบุสาระสำคัญ หรือเหตุการณ์ สำคัญใน บทร้อยกรองไม่ ถูกต้องทั้งหมด
การวิเคราะห์	วิเคราะห์ลักษณะตัว ละครทั้งด้าน กายภาพและ ลักษณะนิสัยได้อย่าง ถูกต้องและ ยกตัวอย่าง เหตุการณ์ ประกอบการอธิบาย ได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์ลักษณะตัว ละครทั้งด้าน กายภาพและ ลักษณะนิสัยได้อย่าง ถูกต้อง และ ยกตัวอย่าง เหตุการณ์ ประกอบการอธิบาย ได้พอสังเขป	วิเคราะห์ลักษณะตัว ละครทั้งด้าน กายภาพและ ลักษณะนิสัยได้อย่าง ถูกต้อง แต่ ไม่ยกตัวอย่าง เหตุการณ์	วิเคราะห์ลักษณะตัว ละครเพียงด้าน กายภาพ หรือ ลักษณะนิสัย เพียง ด้านใด ด้านหนึ่ง	ไม่สามารถ วิเคราะห์ลักษณะ ตัวละครทั้งด้าน กายภาพ และ ลักษณะนิสัยได้
การตีความ	ระบุจุดประสงค์การ แต่งของ บทร้อยกรองได้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน โดยใช้ ภาษาตามความ เข้าใจของตนเอง	ระบุจุดประสงค์การ แต่งของ บทร้อยกรองได้เพียง ข้อใดข้อหนึ่ง โดยใช้ ภาษาตามความ เข้าใจของตนเอง	ระบุจุดประสงค์การ แต่งของ บทร้อยกรองได้เพียง ข้อใดข้อหนึ่งโดย นำมาจากบทเรียน หรือการค้นคว้า	ระบุจุดประสงค์การ แต่งของ บทร้อยกรองได้เพียง ข้อใดข้อหนึ่ง	ไม่สามารถระบุ จุดประสงค์ การแต่งของ บทร้อยกรองได้
การประเมินค่า	อธิบายความงาม ทางภาษาโดย ยกตัวอย่าง	อธิบายความงาม ทางภาษาโดย ยกตัวอย่าง	อธิบายความงาม ทางภาษาโดย ยกตัวอย่าง	ยกตัวอย่าง บทร้อยกรองที่อ่าน ตอนใดตอนหนึ่งที่มี	ไม่สามารถอธิบาย ความงามทาง ภาษาและ

องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ				
	4	3	2	1	0
	บทร้อยกรองที่อ่าน ตอนใดตอนหนึ่งที่มี ความไพเราะ พร้อมอธิบาย กลวิธีการแต่งได้ อย่างครบถ้วน	บทร้อยกรองที่อ่าน ตอนใดตอนหนึ่งที่มี ความไพเราะ พร้อมอธิบาย กลวิธีการแต่ง ขาดไป 1 ประการ	บทร้อยกรองที่อ่าน ตอนใดตอนหนึ่งที่มี ความไพเราะ พร้อมอธิบาย กลวิธีการแต่งขาด มากกว่า 1 ประการ ขึ้นไป	ความไพเราะได้ แต่ ไม่สามารถอธิบาย กลวิธีการแต่งได้	ยกตัวอย่าง บทร้อยกรองที่ อ่านตอนใด ตอนหนึ่งได้
การเชื่อมโยง	ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือ สำนวนที่สอดคล้อง กับบทร้อยกรองที่ อ่านได้ พร้อม อธิบายเหตุผลที่ สอดคล้อง บทร้อยกรองได้ อย่างชัดเจน	ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือ สำนวนที่สอดคล้อง กับบทร้อยกรอง ที่อ่านได้ พร้อม อธิบายเหตุผลที่ สอดคล้อง บทร้อยกรองได้	ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือ สำนวนที่สอดคล้อง กับบทร้อยกรอง ที่อ่านได้ แต่อธิบาย เหตุผลไม่สอดคล้อง กับ บทร้อยกรอง	ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือ สำนวนที่สอดคล้อง กับบทร้อยกรอง ที่อ่านได้ แต่ไม่ อธิบายเหตุผล และไม่มีอธิบาย เหตุผล	ไม่ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือ สำนวนที่ สอดคล้องกับบท ร้อยกรองที่อ่าน และไม่อธิบาย เหตุผล
การถ่ายทอด	ระบุข้อคิดจาก บทร้อยกรองที่อ่าน ได้ถูกต้อง อธิบาย แนวทางการนำไป ปรับใช้ในชีวิตจริง พร้อมตัวอย่างโดยไม่ ซ้ำกับบทละคร ที่แสดง	ระบุข้อคิดจาก บทร้อยกรอง ที่อ่านได้ถูกต้อง อธิบายแนวทางการ นำไปปรับใช้ในชีวิต จริงพร้อมตัวอย่าง แต่คล้ายกับบท ละครที่แสดง	ระบุข้อคิดจาก บทร้อยกรองที่อ่าน ได้ถูกต้อง อธิบาย แนวทางการนำไป ปรับใช้ในชีวิตจริง พร้อมแต่ไม่ ยกตัวอย่าง	ระบุข้อคิดจาก บทร้อยกรองที่อ่าน ได้ถูกต้องแต่ไม่ อธิบายแนวทางการ นำไปปรับใช้ในชีวิต จริงพร้อมและไม่ ยกตัวอย่าง	ไม่สามารถระบุ ข้อคิดจาก บทร้อยกรอง ที่อ่าน อธิบาย แนวทางการ นำไปปรับใช้ใน ชีวิตจริง และ ยกตัวอย่างได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ 13-16	หมายถึง	ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีมาก
ระดับคุณภาพ 9-12	หมายถึง	ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี
ระดับคุณภาพ 5-8	หมายถึง	ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับพอใช้
ระดับคุณภาพ 0-4	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องปรับปรุง

คะแนนทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจัดการเรียนรู้

นักเรียนลำดับที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้ (40 คะแนน)	หลังการจัดการเรียนรู้ (40 คะแนน)
1	20	28
2	13	25
3	14	24
4	13	24
5	14	28
6	15	26
7	12	27
8	19	24
9	20	31
10	11	19
11	11	29
12	13	25
13	12	19
14	15	27
15	16	32
16	17	29
17	20	30
18	21	34
19	16	28
20	17	30
21	18	29
22	19	31
23	14	27
24	15	26
25	16	30
26	17	31
27	12	25
28	13	28
29	17	29
30	18	26
31	19	29

นักเรียนลำดับที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้ (40 คะแนน)	หลังการจัดการเรียนรู้ (40 คะแนน)
32	16	27
33	17	30
34	18	25
35	19	28
36	10	18
37	18	28
38	22	32
39	24	32
40	13	26
41	19	29
42	15	24
43	19	26
ค่าเฉลี่ย	16.21	27.33

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างผลงานนักเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างแบบบันทึกการอ่าน

กลุ่มที่

แบบบันทึกการอ่าน เรื่อง โคลงโลกนิติ ตอน บทที่ ๘

คำศัพท์ยาก

ชัธธาร = ชัธธัธธา
 ๑๒๓ = ๑๒

การเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบกับ ความชั่วช้า
 กับ คำสอน

ใจความสำคัญ

ภรรยาพากษ์บอก ชัธธัธธาผู้ถูกละทิ้งแล้วให้เขียนความยาวกำหนดด้วยบอกความสำคัญของสาระ
 คำพูดที่สอนให้ปัญญาคือความดีของ ผู้พูด ที่สอน ให้เขา เห็น ว่า เขา ไม่ ใช่

แนวคิดสำคัญ

ถ้าเพียง สอน ภาษา กริยา สอน ผู้

ข้อคิดที่ได้รับ

๑. ควรคิดให้ ดี ก่อน พูด
๒. ชัก ชวน กริยา สอน ผู้ คน

ตัวอย่างใบงานการเขียนบทละคร

กลุ่มที่๒.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....

จากที่...1.....

สถานที่ .หมู่บ้านเส็กในตำบลจังหวัด.....

เวลา .เย็น.....

ตัวละคร .รศ.....ซิด(เพื่อนบ้าน).....

.....รศ..... : ..นี่คุณผีอ้วลซิงแล้วรึยัง.....

.....ซิด..... : ..นี่คุณ...ฉันสงสัยว่าคุณจะผีอ้วลซิง.....

.....รศ..... : ..ไม่ต้องสงสัยหรอก.อย่าไปคิดเลย.ผมกำลังเคียงเหยอะเยะ. ผีอ้วลซิงจะมาแล้ว.....

.....ซิด..... : ..ก็จริง.....

.....รศ..... : ..ถ้าไม่กลัวไปเจอใคร.ไม่ได้อวดในทันตอที่คงไม่คิดง่าขมขรอก. ผีอ้วลซิงนั้นไม่ได้เชื่อฉันสิ.....

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....

ฉากที่...2.....

สถานที่ ..(โปรดคุณผ่านดวงโทรทัศน์)... ..

เวลา ..เช้า.....

ตัวละคร ..รส.....ดาริน(ลูกสาวของรส).....

.....ดาริน..... : ..แม่รินว่ารินจะไม่ผิดอีกซิม เนี่ยมันนี่ให้จ้องอยู่ แม่จะฉีดด้วยมัย เตี่ยวรินจ้องนี่.....

.....

.....

.....รส..... : ..อย่าไม่ผิดนะ ดันทรายฉีดเจ้าไปเดี๋ยวก็ตาย.....

.....

.....

.....ดาริน..... : ..แม่เตริมต้องออกไปทำงานนะ ถ้าคิดซิมเราจะทำยังไง น่องกับแม่ได้จายมากแล้ว มันเสียมากนะ.....

.....

.....

.....รส..... : ..นี่อย่ามาเถียงฉันนะ!! เราไม่คิดกันง่ายๆหรอก ไปเห็นต้องนั่งว่ลซิมเลย.....

.....

.....

.....ดาริน..... : ..ค่ะ ค่ะ.....

.....

.....

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....

ฉากที่...3....

สถานที่ ..(พูดคุยผ่านทางโทรศัพท์).....

เวลา ..เช้า (หลังจากผ่านบท.1.สัมผัสดังเหตุการณ์ก่อนหน้า)

ตัวละคร ..ดาริน.....คิมเนลล์(ลูกชายของรริส./พี่ชายของดาริน.1).....

.....ดาริน..... : ..นี่.2-.3.วันมานี้เริ่มรู้สึกไม่ค่อยสบายตัวเลย.....

.....คิมเนลล์..... : ..อิม... นี่อาการอะไรอีกนี่ย.....

.....ดาริน..... : ..ก็มีปวดเมื่อย เจริบคอนิดหน่อย... แล้วก็รู้สึกเหนื่อยกว่าปกติตอนขึ้นบันไดค่ะ.....

.....คิมเนลล์..... : ..ดารินนี่ว่าอาการดูเหมือนคนติดเชื้อโควิดเลยนะ.....

.....ดาริน..... : ..หัดจจจ. ริมควรจะไปตรวจหาเชื้อไข่มั้ย.....

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไปทั่วทั้งการรัฐ.....

ฉากที่...3...(ต่อ)

สถานที่ ..(บุคคลผ่านดวงโทรทัศน์).....

เวลา ..เช้า (หลังจากผ่านม.1.สืบฉากจากเหตุการณ์ก่อนหน้า)

ตัวละคร ..ฉกริม.....คีนเนสส์(ลูกชายของฉกริม./ น้าชายของฉกริม.).....

...คีนเนสส์..... : ..ใช่.ฉันไม่ตรวจเลขนะ. แล้วก็อยู่ที่ห้องจากก่อนฉันมาโต๊ะ.....

.....ฉกริม..... : ..อ๊ะ.เดี๋ยวฉกริมจะรีบไปเลย.....

..... : ..

..... : ..

..... : ..

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....

ฉากที่...4.....

สถานที่ ..(บอกผ่านทางโทรทัศน์).....

เวลา ...นาที. (หลังจากผลตรวจออก).....

ตัวละคร ..สาริน.....คัมเบลล์.....

.....สาริน..... : ..นี่! ผลออกมาว่าโรคคั่ง: รินจะกำยั้งใจดี?.....

.....คัมเบลล์..... : ..ห๊ะ! ใจเขินๆก่อนนะ. เคี้ยวหมี่ช่วยหาโรจนยากลให้.....

.....สาริน..... : ..เง๊ว! หมี่จยนะละ. รินทศิวว่าเชื่อจะลงมอด.....

10 นาทีผ่านไป

.....คัมเบลล์..... : ..โคละฯ. หมี่จยไว้ให้แล้ว. โชคดีนะที่ผัวมีเตียงจย. รินไปโรจนยากลนะ. มีส่งรายละเอียดในให้แล้ว.....

.....สาริน..... : ..ค๊ะ.....

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง.....จึงไม่เท่าที่ควรรู้.....

ฉากที่ 4 (ต่อ)

สถานที่ ..(พูดคุยผ่านทางโทรศัพท์).....

เวลา ..บ่าย..(หลังจากผลตรวจจลล).....

ตัวละคร ..ฉวริน.....ต้นเนลล์.....

.....ต้นเนลล์..... : ..นี่แล้วเรคิดว่าเราไปตีคนจากไหนล่ะ?.....

.....ฉวริน..... : ..ก็มันนี่ล่ะนี่ละ.. แต่อยู่ที่บริษัทมันก็ไม่ค่อยมีใครเลยใส่แมสตลอด.. ล้างมือบ่อยมาก.....

.....ต้นเนลล์..... : ..คงเป็นเพราะอยู่กันที่นั่นค้าด้วยล่ะ.....

.....ต้นเนลล์..... : ..ฮิน... ด้วยนี่ไปคุยกับแม่สิริ.....

..... : ..

..... : ..

..... : ..

กลุ่มที่๒.....

ใบงานการเขียนบทละคร

บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....

ฉากที่...๖.....

สถานที่ ... (ให้คุณผ่านทวงโทรศัพย์).....

เวลาเย็น.....

ตัวละคร รัส.....คิมเนลล์.....

.....คิมเนลล์..... : ..แน่นิ่งนั่งคิดโศก.....

.....รัส..... : ..ห๊ะ!! ว่าไงนะ..จริงหรือ..ไปคิดมาได้ยังไง.....

.....คิมเนลล์..... : ..จริงสิแม่..นั่งนอนจกคิดถึงจากที่ทำงาน..แต่ก็นั่งก็ไม่ได้คุยโทรศัพท์..ใส่เนสส์ล้างมือตลอดนะ.....

..แม่ผมว่าเราควรไปฉีดวัคซีนนะ..ที่นั่นคิดมองว่าขนาดนี้ก็เพราะภูมิคุ้มกันต่ำ..ไม่ได้ฉีดวัคซีน.....

.....รัส..... : ..นี่..แกะโทรขยับหรือ..ที่ฉันไปให้พวกแท็บเล็ตวัคซีน..ก็เพราะเป็นห่วง..กลัวว่านี่จะอันตราย.....

.....คิมเนลล์..... : ..ไม่ใช่อย่างงั้น..ผมไม่ได้จะโทรแม่..แต่จะบอกว่าวัคซีนนั้นสำคัญนะครับ..อย่างน้องยาตัวเราฉีดนั้นก็ป้องกัน.....

..ได้บ้าง..แล้วผมหวังเคียงก็ไม่ได้จะติดเชื้อกับทุกคน..ฉีดนั่นดีกว่าไม่ฉีดนะครับ..แล้วผมก็เข้าใจแม่ครับ.....

..ก็ไม่ให้ไปฉีดวัคซีน..แต่แม่ลองฟังผมแล้วไปคิดดูก่อนได้นะครับ.....

กลุ่มที่๕.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....
ฉากที่...๕...(ต่อ)

สถานที่(ในดูดยผ่านทงจรก้นกบ).....

เวลาเย็น.....

ตัวละคร รัส.....คัมเบลล์.....

.....รัส..... : .เวลา.(รัสเริ่มตระหนักถึงความสำคัญนงวักซัน.).....

..... :

..... :

..... :

..... :

กลุ่มที่2.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง.....รู้ไม่เท่าที่ควรรู้.....
ฉากที่...6.....

สถานที่บ้าน.....

เวลา ...บ่าย (หลังจากคารินหายแล้ว).....

ตัวละคร ..รัส.....คาริน.....

.....รัส..... :ลูก แม่ขโมยของนะ ที่ลูกต้องคิดเข็ดขี้ใจเงินเพราะแม่ที่โม้ยอมให้ลูกไปจับตัวขโมย.....

.....คาริน..... :ไม่มีไรล่ะ. มันผ่านมาแล้ว. แล้วตอนนี้เริ่มดีหายดีแล้ว. ถึงแม่ขโมยของจะไม่ได้อะไรเหมือนเมื่อก่อน.....

.....รัส..... :ครวหน่า. แม่สังเกตนะว่าเวลาจะสติสั่นทำอะไรหรือไม่ได้. แม่จะเรียนรู้อีกดีกว่า.....

.....คาริน..... :ขอบคุณนะคะ. :)

..... :

..... :

..... :

กลุ่มที่3.....

ใบงานการเขียนบทละคร
 บทละครเรื่อง..... อดใจ..(ไม่ได้).....

ฉากที่...1.....

สถานที่ห้องเรียน.....

เวลาเช้า.....

ตัวละคร ..คุณครู สมหญิง สมหมาย สมปอง สมเบญจ.....

.....คุณครู : เนื่องจากวันหยุดยาว 1 สัปดาห์ ..วันนี้ครูจะมาสั่งงานให้นักเรียนทูลงที่อดใจไม่ได้มา
 คนในกลุ่มคนไหนที่หาได้ก็จะได้คะแนนพิเศษ โดยครูจะจับกลุ่มให้ 3 หรือ 4 คน
 ครูจะจับกลุ่มให้ สมหญิง สมหมาย สมปอง และสมเบญจ ออกกลุ่มตั้งวงกันนะ.....

.....สมหญิง : นอกรวมมาสัญญากันไหม ..ว่านอกรเราจะช่วยกันหา ..ถึงหาไม่เจอก็จะไม่ได้คะแนน
 ไปด้วยกัน.....

สมหมาย,สมปอง,สมเบญจ : ได้สิ ..เราสัญญา.....

.....สมหมาย : แล้วนอกรเราจะไปหาที่ไหนกันล่ะ? มหาสมุทรแอตแลนติกไหม ..เดี๋ยวเราจองตั๋ว
 เคี่อรีบไปพุ้นนี้เลย.....

สมหญิง,สมปอง,สมเบญจ : ได้สิ ..ตกลง.....

กลุ่มที่3.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง จิตใจ (ไม่ได้)

ฉากที่ 2

สถานที่ มหาสมุทรแอตแลนติก

เวลา เช้า

ตัวละคร สมหญิง สมหมาย สมปอง สมเบ๊

สมหมาย : ถ้ามึงฉันทรีเซนต์ นกเราจะบอกครูว่านวกเราไม่มีใครหาได้ออน
เนเราจะนวกเราขงกันทานะ

สมหญิง,สมปอง,สมเบ๊ : ได้เลย

สมปอง : จากที่นวกเราวิตความลึกของมหาสมุทรดู นวกเราวิตความลึกของที่นั่งได้นะ

สมเบ๊ : นวกเราลองไปวิตความสูงของภูเขาเดดวอร์เรสกันใหม่. เราว่าที่นั่งนงจะวิตไม่ได้นะ

สมหญิง,สมหมาย,สมปอง : ได้เลย ไปกัน

กลุ่มที่3.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง..... **จิตใจ (ไม่ได้)**

ฉากที่...3....

สถานที่ ... **ภูเขาเอเวอร์เรส**

เวลา ... **เช้า**

ตัวละคร ... **สมหญิง สมหมาย สมปอง สมเบ๊**

..... **สมหญิง** : **ภูเขาเอเวอร์เรสก็วัดความสูงได้เหมือนกัน.. นวกเราจะทำขึง ใจดีดีละ**

..... **สมปอง** : **โอย! จิ้น ไหวแล้ว ทำไมนวกเราหาไม่ได้สักที จิ้น ขอออกจากกลุ่มไปหากกลุ่มใหม่ดีกว่า**

..... **สมหมาย** : **อ้าว ทำไมสมปองทำแบบนั้นละ แต่นวกเราก็หาไม่ได้จริงๆนั้นแหละ**

..... **สมเบ๊** : **เราว่าเรารู้แล้วว่าอะไรที่วัดไม่ได้ มันคือจิตใจของคนขึง ใจละ จิตใจของคนมัน**
..... **ลึกลับซับซ้อนกว่าที่เราคิดมาก ไม่มีอะไรที่สามารถมาวัดจิตใจของคนได้เลย**

สมหญิง,สมหมาย : **จริงดั่ง**

กลุ่มที่3.....

ใบงานการเขียนบทละคร
บทละครเรื่อง..... **จิตใจ (ไม่ได้)**.....

ฉากที่... **4**.....

สถานที่ **ห้องเรียน**.....

เวลา **เช้า**.....

ตัวละคร **คุณครู, สมหญิง, สมหมาย, สมปอง, สมเบ๊** เนื่องจากกลุ่มใหม่ (ของสมปอง)

..... **คุณครู** : **มีใครสามารถรู้เขตนอกครูได้บ้างว่าสิ่งที่ผิดไม่ได้คืออะไร**.....

สมปองและเพื่อนๆในกลุ่ม : **หนูบอกไม่ได้ค่ะ**.....

..... **สมเบ๊** : **กลุ่มของหนูช่วยกันคิด ช่วยกันหา หนูคิดว่าเป็นจิตใจของคนค่ะ**
..... **เพราะจิตใจของคนลึกซับซ้อนกว่าที่เราคิดมาก ไม่มีอะไรมาวัดจิตใจของคนได้เลยค่ะ**

..... **คุณครู** : **เป็นคำตอบที่ถูกต้องแล้ว จิตใจของคนเราที่แท้ละ เป็นสิ่งที่วัดไม่ได้ เราไม่สามารถหาอะไรมาวัด**
..... **ให้หยั่งรู้จิตใจของคนได้เลย ทั้งสามคนเก่งมากและยังรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันอีก**
..... **ดังนั้นครูจะให้คะแนนพิเศษกับทั้งสามคนเลยนะ**

สมหญิง, สมปอง, สมเบ๊ : **ขอบคุณค่ะ**.....

ตัวอย่างแบบบันทึกการชมการแสดง

<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 30px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> แบบบันทึกการชมการแสดง การแสดงกลุ่มที่ เรื่อง <u>รู้ไม่เท่าที่ควรรู้</u> ตอน <u>โคลงโลกวิไล บทที่ 2</u> </div>	
1. โครงเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - แม่รัล แนะนำไม่ให้เพื่อนบ้านไปจับตัวคิงในโควิด-19 - แม่รัลห้ามลูกๆไม่ให้จับตัวคิง - ลูกศิษย์ใคร่จากการทำงาน - ลูกจึงบอกข้อมูลให้แม่รัล - แม่รัลจึงยอมรับว่าควรจับตัวคิง
2. การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร	<ul style="list-style-type: none"> - แม่รัล ทำเสียงแม่คนเสียใจ ตอนห้ามลูกๆไว้ดีเสีย - คารีน ขูดคล่องมาก และทำหน้าเหมือนเด็ก - ตัมแสง ? ใช้หน้าเสียงโอดมาก โดงเฉพาะตอนทะเลาะกับแม่ - คิง (เพื่อนบ้าน) มีปากพูดห่วย
3. แนวคิดสำคัญของเรื่อง	อย่าหลงระเห็จว่าตนเองรู้มากพอแล้วจนทำให้เกิดเรื่องยุ่งยาก
4. ข้อคิดที่ได้รับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ควรหลงเชื่อข่าวลือและข่าวลอม 2. ควรศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจุฑาทิพย์ แซ่กี้
วัน เดือน ปี เกิด	22 ตุลาคม 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขามัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์) วิชาเอกภาษาไทย
ที่อยู่ปัจจุบัน	41 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ซอย 83 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY